ИТІЯ
ИТИЈА

СТЫЙ НАУМЪ ОХРИДСКИЙ

ЛУЖБЫ
ЛУЖБИ

КАѲІСТЪ
КАТИСТ

НТІѢ
ИТИЈА

СТЫЙ НАУМЪ ОХРІДСКІЙ

ЛУ́ЖБЫ
ЛУЖБИ

КА́ѲІСТЪ
КАТИСТ

Охрид, 2024

Со благослов на Неговото Високопреосвештенство
Митрополит Дебарско-кичевски г. Тимотеј

Издава:

Македонска православна црква – Охридска архиепископија
Издавачка установа „Канео“ при
Дебарско-кичевската епархија – Охрид

Уредник на изданието:

Митрополит Тимотеј

Превод од црковнословенски јазик:

Архимандрит Нектарија (Наџдоски)

Јазична корекција:

Билјана Алексоска

Технички уредник:

Свештеник Димче Азески

Печати:

„Бранко Гапо“ – Скопје

Тираж:

500 примероци

СОДРЖИНА

ИТІЇ
ИТИЈА

Пе́рвое слове́нское житі̑е
Прво словенско житие 6

Второ́е слове́нское житі̑е
Второ словенско житие 12

Пролошкото (грчко) житие 20

ЛУ́ЖБЫ
ЛУЖБИ

Предпра́здненство рж҃тва̀ Хр҃то́ва и па́мѧть преподо́бнагѡ ѻ҆тца̀ на́шегѡ Наѹ́ма О҆хрі̑дскагѡ чѹдотво́рца
Претпразненство на раѓањето на нашиот Господ Исус Христос и спомен на преподобниот наш отец Наум, охридскиот чудотворец 28

Па́мѧть преподо́бнагѡ ѻ҆тца̀ на́шегѡ Наѹ́ма О҆хрі̑дскагѡ чѹдотво́рца
Спомен на преподобниот наш отец Наум, охридскиот чудотворец 116

КА́ѲІСТЪ
КАТИСТ

178

НТІѦ
ИТИЈА

житіе

Первое словенское житіе стому Науму Охридскому

Ц҃а, декевріа, к҃г па́мѣть прпобнаго ѡ҃ца на́шего Наꙋма:

И҆ се же бра́тіе да не ѡста́нетъ безъ па́мѣти, бра́тъ се́го бла́женнаго Кли́мента и҆ сьподроу́гъ и҆ сьстра́стникъ. Сь ни́мже и҆ поста҃ра мно́гыи бѣ́ды и҆ стрѣ҃ни ѿ ѥре́тигъ, Наоꙋ́мъ презвꙋ́теръ сы́.

Ꙗ҆гда̀ поста́внише і҆еп҃ко́па Кліме́нта тьждѐ бл҃говѣ́рніи цр҃ь Сі҃мео́нъ, пꙋ́сти Наоꙋ́ма подроуга ѥмоу̀ въ не́го мѣ́сто на ꙋчи́тельство. И҆ ть҃", таждѐ подви́заніа на бг҃оугодіе тво́рі пр҃бы́ваше. дѣ҃вьство и҆мѣ́вь ѿ дѣ́тьства и҆ до кончи́ны сътво́ри сы монасти́рь на и҆схо́дь бѣ́лаго ѥзе́ра цр҃квь ст҃ѣ а҆рхг҃лъ и҆ прѣ҃бы въ оучи́телствѣ, з҃ лѣ́ прости се оучи́тельства и҆ ш҃ь въ монасти́рѣ пожи і҃ лѣ́тъ. И҆ на кончи́ноу свою̀ прі́етъ чрьнь́чьскіи ѡ҃бра́зъ. та́ко по́чи ѡ҃ гн҃, со́ ми́рѡ мц҃а декевріа, к҃г. И҆ се" же да е вѣ́домо. прѣ҃же ѕ҃ лѣ́тъ почи Наоꙋ́мъ презвꙋ́теръ є҆п҃ко́па Кли́мента.

И҆ се" же вѣдо́мо боу́ди вьсѣ́мь почи́тающомꙋ ꙗ҆коже прѣ҃же напи́сахѡ. ꙗ҆ко ѥре́тіци ѡ҃вы моу́чнше мно́го. а҆ дроу́гьніе прода́ше Жи́домь на цѣ́нѣ презві́теры и҆ діа́кони. Тьі̑ же Жидове ноѥ́мше и вѣ́доше къ Беньтко́мъ, и҆ въні́егда̀ про́да́хоу є҆ по строе́нію

ПРВО СЛОВЕНСКО ЖИТИЕ НА СВЕТИ НАУМ ОХРИДСКИ

Месец декември 23, спомен на нашиот преподобен отец Наум.

– Еве, браќа, да не остане без спомен, брат му на блаженото Климента и негов содругар и сострадалник, со кого тој истргал многу маки и страдања од еретиците, презвитерот Наум.

Кога го поставија Климента за епископ, истиот благоверен цар Симеон го испрати Наума другарот негов на негово место за учител. И тој беше таму, чинејќи богоугодни подвизи. Беше девствен од детство до смрт и си согради манастир на излезот на Белото Езеро, црква на светите архангели. И откако помина во учителствување седум години, се прости од учителството, па отиде в манастир и поживеа доста години. И пред својот конец прими калуѓерски чин и така почина во Господа, со мир, во месец декември, на дваесет и третиот ден. И тоа да се знае дека Наум презвитер, почина шест години пред епископот Климент.

И ова да го знаат сите почитатели, како што напишавме порано, дека еретиците едните ги мачеа многу, а другите ги продадоа на Евреи за пари, презвитерите и ѓаконите. Нив Евреи ги зедоа и ги одведоа во Венеција и кога ги продаваа, по наредба Божја, дојде тогаш царски маж во Венеција од Константин град, по царска работа. И кога дозна царскиот маж за нив, едни откупи,

житіе

бжїю. прїидѣ же тогда̀ цр҃ь моужь кь Беньткомь ѿ Коньстантина града. цр҃е дѣло дѣлае. И ѹвѣдѣвь ѻ нн҃. и ѡбынхъ искоупи цр҃ь моужъ и ѡбынхъ тако поемъ бѣ҃ въ Константїнъ градь. і сказа ѡ нн҃ цр҃ю Василїю. И ѹстроише ѥ пакы въ своѐ чины і саны презбїтеры и дїаконы, ꙗко̀же і прѣже бѣше и оуроки даше и никтоже вь работоу не оумрѣ ѝ ѻбїи вь Коньстантинѣ градѣ цр҃еми набдими покоѝ прїеше, ѡбыи въ Мѹсїискѹю землю пришьше съ великою чьстїю покоѝ прїеше.

А Моравская земля, ꙗко̀же бѣ" прорекль ст҃ыи Меѳодїе архїепископъ за безакоѝа дѣлма дѣль ѝхь, і ересы и за изгнанїе правовѣрныихь ѿц҃ь. и за стр҃ти ѝхже прїеше ѿ еретїкъ. ѝмже ѡны вѣроваше, вь скорѣ мьстъ прїеше ѿ бг҃а. Не по мнозѣ же лѣтѣ прїидоше Оугри̇ пешнскїи ѥзыкь. и поплѣнише землю ѝ и опоустише ю. ѝхже бѡ не поплѣнише Оугри̇. то" въ Мѹсию бѣжааше и ѡста̀ земля ѝхь поуста Оугромъ вь власть.

Аз же братїе ѡкаанныи многоу печаль и памети блаженныи ѿц҃ь нши ради̇. хотѣще обрѣсти житїе ѝхь вьсѐ написанно. иже ѿ начела быше бѣ҃лы вьсѐ житїе н҃. ꙗко на дльзѣ и до кончины, и не обрѣтохь мало бѡ азь вѣдѣ. еліко же ми сами блаженныи ѡц҃и сказаше и нѹждахь се писати и не смѣꙗ. хотѣ веще обрѣсти написанно. Да и ѥще аще кто обрѣщеть

а едни зеде со себе и ги одведе во Константин град и му кажа за нив на царот Василиј. И пак ги вратија во нивниот чин, свештенички чин или ѓаконски, како што беа порано, и испеаја молитви на благородност, и никој не умре во ропство, но едни добија засолниште од царот во Константин град, а други отидоа и се прибраа со голема чест во Мизијската земја.

А Моравската земја, како што беше прорекол свети Методија, архиепископ, поради беззаконијата на нивните дела и ереси и поради изгонувањето на правоверните отци и заради нивните страдања што ги поднесоа од еретиците, на кои тие им веруваа, набргу примија одмазда од Бога. И не по многу години, дојдоа Угрите, пеонски народ, и ја попленија земјата и ја запустеа. Тие што не ги запленија Угрите, избегаа во Мизија и остана земјата нивна пуста под угарска власт.

А јас, браќа, окајан од многу печал и заради споменот на нашите блажени отци, сакав да најдам сè што е напишано за животот нивни, како го воделе сиот нивни живот од почеток до крај и не најдов, оти јас малку знам, само тоа што ми го кажувале самите блажени отци и имав потреба да пишувам, но не смеев сакајќи да најдам повеќе напишано. И уште, ако најде некој нешто напишано од други, нека не нè презира нас сиромаси и прости, оти јас знам дека повеќе од ова сториле отците и сториле многу чуда, но ова е сè што ни раскажале, а другото го сокрија од своја скромност.

Еве, јас самиот се принудив, повеќе и владиката ме насрчи, којшто, исто така, беше ученик на бла-

житїѧ

и҆нѣми напи́сано. Да не зазрить насъ ꙋ҆богыихъ и҆ гроу́быихъ. вѣ҃ бѡ҃ ꙗ҆́ко множае сє́го сꙋ́ть сьтворили ѡ҆ц҃и. и҆ знаменїа сьтворили мно́гаа. и҆ь се҃ є҆лїко намъ ска́заше а҆ дроу́га пота́ише за смѣре́нїе и҆.

Се же са́мъ доноу́дих се па́че же вл҃ка ме поо́ꙋстѝ. и҆же и҆ та́коже сє́го бл҃женнаго Клїмента оу҆че́ннкь бы́вь. Ма́рко є҆пко́пь бы́вь въ Деволсцѣи є҆пско́пїи. че́тврьтїи є҆пїско́пь вь Сло́венскїи є҆зыкь бы҃ Дѣволы. Надѣꙗ́ховѣ бѡ҃ се ѿ бл҃женныи҆ сы҃ ѿц҃ь моли́твы и҆ ми́лость прїе́ти, и҆ бл҃гть и҆ ѻ҆ставлєнїе грѣ́хѡвь ѿ мл҃тиваго ба҃ на́шего. и҆же ре҃ прїемлєнѝ прѡ́рка въ и҆ме прѡ́рче. мьзо҃ꙋ прѡ́рчю прїемет и҆ прїемлєн пра́веднка въ и҆ме праведнче. мьзо҃ꙋ пра́веднчю прїнметь. И҆ пакы̀ рече бж҃ьстьвнїи а҆пл҃ь Па́велъ. помни́те и҆гоумены ва́ше и҆же гл҃аше вамъ сло́во бж҃їе. и҆хже взы́рающе на сконча́нїе жи́тїа. по҃беще се вѣ́рою. Тѣмжѐ и҆ мы́ бра́тїе, по҃бим се бла́женныи҆ си́хъ добро́моу жи́тїю. и҆же дѣ́вство и҆ чи́стотоу всоу̀ сьхрани́ше. мно́гыи бѣ́ды и напасти пострѧ́ше правїе вѣ́ры̀ бж҃їа дѣла̀. да и҆ мы съ ни́ми вѣ́чнаа бл҃гаа оу҆лоу́чимъ. ѿ х҃ѣ і҃ѣ гн҃ на́шемь. є҆моу́ же є҆́сть сла҃ ѻ҆цоу҃ и҆ ст҃омꙋ дх҃оу. и҆ нн҃ꙗ и҆ при́сно и҆ въ вѣ́кы вѣ́комь, а҆ми́нь: ~

жениот Климента, Марко епископ во Деволската епархија, четврти епископ на словенскиот народ што беше во Девол. Ние се надеваме обајцата да добиеме милост и молитви од овие блажени отци, и благодат и опростување на гревовите на нашиот милостив Бог, Којшто вели: *Тој што го прима пророкот во името пророчко, ќе добие пророчка награда.* И пак рече божествениот апостол Павле: *Помнете ги вашите учители кои ви го кажувале словото Божје, и обѕирајќи се на крајот на нивниот живот, следете ја верата нивна.*

Затоа и ние, браќа, да се уподобиме на добриот живот на овие блажени, кои девственоста и чистотата наполно ја дочувале. Тие истрпеа многу беди и страдања заради вистинската Божја вера, па и ние со нив ќе најдеме вечна добрина кај Христа Исуса, Господа наш. Негова да е славата и на Таткото и на Светиот Дух, и секогаш и во сите векови, амин"[1].

[1] Преводот на житиево е позајмен од „Книга за Климент", Скопје, 1966, 201 – 203.

житїѧ

Второе словенское житїе стому Наꙋму Ѻхридскому

Месеца декемврїа . кг . , памет прѣподобнаго и богоноснаго ѻ҆тца нашего Наꙋма, велнкаго чюдотворца, иже въ Ливанїе Дѣволско, близь града Охрида.

Сзи прѣподобны и велнкїи ѻ҆тцъ Наꙋмъ прозебѣ въ Минсїю. И по въспитаныи ѻ҆т благороднїих (родитель) его въмены благородствѡ и богатъство, всѣ ꙗко плевелы, и прилепи се равноапостолѡм Кѡнстандїнꙋ фїлосѡфꙋ и братꙋ емꙋ Медодїю, проходеште и оучеште рѡд мꙋсїнскы и далматїнскыи, последова их по въсꙋд, и ꙗже до стараго Рима.

И тамо блаженномꙋ Андрїанꙋ папе по откръвенны божїемъ нзвьнъ града съ всѣю ѡпрнтчѣю сана цръковнаго и градскаго прѣдсрѣте съ чїстнѡмже велнею. Богъ же поꙗвы чюдеса и исцѣленїа многа и прославы светыи свои. Таже божїствною лꙋтꙋргїю въспѣваше, и Кѡнстантина фїлосѡфа въ иночьство пострїзаетъ и Кꙋрїлла именова и свештенныка поставлꙗеть, Медодїа же архїепископа Моравꙋ и всѣ Панонїе рꙋкоположы. По сьвръшены же лꙋтꙋргїе над всѣ кныге прѣводнмїе ѻ҆т грьчьскы въ славѧнскый езыкъ всѣмы показа, ибѡ самы книгы разгыбаюште

ВТОРО СЛОВЕНСКО ЖИТИЕ НА СВЕТИ НАУМ ОХРИДСКИ

Месец декември (23), спомен на преподобниот и богоносниот наш отец Наум, големиот чудотворец, кој (живееше) во Ливание Деволско, во близина на градот Охрид.

Овој преподобен и голем отец Наум израсна во Минсија. И, по воспитанието од благородните (родители) негови, благородништвото и богатството ги сметаше за плевел; и се прилепи кон рамноапостолите: Константин Филозоф и братот негов Методиј, одејќи и учејќи го родот мизијски и далматијски; ги следеше нив насекаде, дури и во стариот Рим.

И таму, блажениот папа Андријан, по откровение Божјо, ги пречека надвор од градот со големо величие, со сиот клир црковен и државен. А Бог пројави многу чуда и исцеленија и ги прослави своите светии. Тогаш, божествена литургија испеаја; и Константина филозофот во монаштво го пострижа, и го нарече Кирил, и за свештеник го постави. А Методија го ракоположи за архиепископ на Моравија и цела Панонија. По завршувањето, пак, на литургијата, над сите книги, преведени од грчки на славјански јазик, им ги покажа на сите, бидејќи самите книги се отвораа и се раскажуваа. И папата, рече: „Благословен е Бог; овие книги се вистинска жртва

се, и казовахо се. И рече папа: благословенъ Богъ, сіе книгы сут истинная жрътва приношенія животны благоугодни Боговы. Тѣмже и Климента и Наума съ прочінми свештенници и діаконы рукоположы и заповѣда ꙗко да се всѣ правило съвръшитъ, вечерное и утрьное, славѧнскаго писанія въ великы храм светаго апостола Петра и Павла ѡ неже и быс, такожде и литургія от всѣх купно съвръши се и ѡ всѣ Бога прославише, показавшаго такова чюдеса. Ибо въ неколіко врѣме скончавает сѣ въ Риму богоносны Курілль месеца ферфарія. ді. и положи се всѣхвалное тѣлѡ его въ храмъ светаго Климента Римскаго, ученика светаго апостола Петра. Богъ же показа чудѣса и знаменія светынмъ Курілѡм и по съмрьти и прославы своего угодника истиннаго. Медодія же отложи жалост приснаго брата своего Курілла и прнемъ от блаженнаго Андріана папу распустѣніе, и съ всѣми ученицы отиде въ Панонну, въ град Мораву, иже наследы архіеренствѡм и тамо устроивъ добрѣ и научивъ.

По съмрьти же Медодія наста въ архіеренство некоторн влъхвъ, Виглиско именемъ, исплъни ереси Македонія и Аполінарія, и разврати веса ученія Медодіева, и ученицы его много томивъ и тъмницы и узи веліе прѣдаде. Светын же Богу помоливе се, и трусі быветъ великъ и двое и трое, ꙗко всѣм изъ

принесена од живот благоугоден на Бога". Затоа, и Климента и Наума, со останатите, ги ракоположи за свештеници и ѓакони, и заповеда да се изврши (отслужи) целото правило: вечерна и утрена, на славјанското писание, во големиот храм на светите апостоли Петар и Павле; исто така, и литургијата од сите заедно се изврши и за сето Го прославија Бога Којшто покажа такви чуда. Но, по некое време се упокои во Рим богоносниот Кирил, во месец февруари (14) и се положи неговото прославено тело во храмот на свети Климент Римски, ученикот на светиот апостол Петар. А Бог покажа чуда и знаци преку свети Кирила и по смртта; и го прослави Својот вистински угодник. Методиј, пак, ја одложи жалоста на својот сакан брат Кирил и откако прими отпуст од блажениот папа Андријан, со сите ученици отиде во Панонија, во градот Морава, каде што, преку архијерејството што го наследи, и таму сè добро уреди и научи.

А, по смртта на Методиј, постана архијереј некој си Влав, по име Виглиск, исполнет со македониевата и аполинариевата ерес, и ги изопачи сите Методиеви ученија, и неговите ученици многу ги казни и ги предаде во затвор и тешки окови. Светиите, пак, откако Му се помолија на Бога, настана голем земјотрес – и двапати и трипати, за да избегаат сите од домовите; се отворија вратите на затворот и веригите се раскинаа од нозете и рацете. И сите ги нарекоа големи светии; но духоборците ова го извретеа

домωвъ избегнути, разбрѣзают сѣ двѣры тъмницѣ и вериги раздрѣшают се ѡ ногах и рукахъ. И сему чудѣсы всы удивише се и светыих великіих нарекоше; нъ духωборцы сіа прѣтворише въ велзавула ꙗко же при Христе моемъ Іудеіе, и сихъ бо далече от землю съ томеніемъ веліемъ нжденуше.

Ѡвы же прах ѿ под ногама отрѣсоше, по писаное, и къ Дунаву землы пріидоше. И тамо некоторωму велмужоу єдинородна сына умрьшу, молитвамы въскрѣсоше, и дωм єго просвѣтише и съ инѣми многыміи весы тои, иже и чстію велію получише от всѣх, абіе устрьмише се къ великои рѣце Дунава и ту, молитвамы и чудѣсемъ божіемъ, трое дрѣвеса свѣзаютъ павитωм и име светѣи тронцы призиваютъ, прѣз онъ полъ прѣходут реку и достизаютъ Бѣлъграда; и тоу от кнѣза Радислава велію чсть въспрнемают и благословеніе и радωсть дадоше. Таже расеаше се овы по Мынсію, а овы по Далматію и Дакіу, и слово божіе оумножише по всуду сторицѣю.

Наум же и Климентъ пріидошѣ въ странах илирінскыхъ и лихнидонскыих и въ Ливаніе Дѣволское, при кран езера Охрітскаго града, междуречіе, великою обитѣлъ Наумъ сътвараетъ и храм чинωначелника Міханла архангела и всѣх сил небесних, съ богатъствωм и повелѣніемъ благочьстиваго цара блъгарскаго Міханла Бориша и сына его Сумеωна цара, тогда

како да е од Велзевула, како Јудејците за време на Христа мој; и нив ги изгонија со големо насилство далеку од земјата.

Овие, пак, откако го истресоа правот од под нозете, според Писанието, кон Дунавските земји дојдоа. И таму, на некој велможи, кому му умре синот единец, со молитви го воскреснаа и домот негов го просветија (покрстија), и со многу други села тамошни, од коишто и голема чест примија од сите; потоа, се упатија кон големата река Дунав; и тука, со молитви и чудо Божјо, откако врзаа три дрва со повит, и го повикаа името на Света Троица, поминаа на другата страна од реката и пристигнаа во Белград. И таму, од кнезот Радислав, примија голема чест, и благослов и радост му дадоа. Потоа, едни се расеаја по Минсија, а други по Далмација и Дакија; и словото Божјо го умножија насекаде стократно.

А Наум и Климент пристигнаа во пределите илирски и лихнидски и во Ливание Деволско; при крајот на езерото од Охридскиот град, во меѓуречието, Наум изгради голема обител (манастир), и храм на чиноначалникот Михаил – архангелот и на сите сили небесни, со богатството и повелбата на благочестивиот цар бугарски Михаил Борис и синот негов цар Симеон, тогашната тековна година (6413–905). И откако уреди сè што Му е благоугодно на Бога, таму се упокои блаженото Наум во длабока старост и душата во Божји раце ја предаде во месец декември (23), и се погреба чесното тело негово од божествените раце

житіе

тѣкуште лѣто ҂ѕуги (6413 – 905). И вса благо-
угодна Богу оустроивъ ибо и тамо скончавает сѣ
блаженны Наумъ въ глъбокою старост и душу въ
руцѣ божїи прѣдадѣ мѣсеца декемврїа. кг. , и съпрѣ-
тавает се чїстное тѣло его божїственимы руками
архїереа Христова Климента Охридъскаго и полагает
се чъстно въ гробъ от десна(г)ѡ въск(р)їлїа храма. Богъ
же прославы его чюдесамы велїами, и всакы болести
и езы исцѣлгаетъ бѣсы изъганґаетъ.

на архијерејот Христов, Климент Охридскиот и се положи чесно в гроб со почести, од десната страна на храмот. Бог, пак, го прослави него со големи чуда; и секакви болести и рани исцелува и бесови изгонува.

житіѧ

ПРОЛОШКОТО (ГРЧКО) ЖИТИЕ НА СВЕТИ НАУМ[2]

Во истиот месец, јуни дваесетти, спомен на светиот и богоносниот отец наш Наум чудотворецот, Наум славата и на Славјаните и на Мизите многу ја рашири. Со привлечни зборови, панихиди и напори, по осмиот (ден) на (месецот) Посидеон завршувајќи како богомудар, се качи на небото, кај соборците.

Тој Божји и прочуен отец наш Наум цутеше во времето на светите Кирил и Методиј, кои тогаш престојуваа во деловите на Мизија и со божја ревност се бореа против многу (нешта) за да ги преобратат забараните еретичките народи во православието. На овие, значи, чудесни мажи и проповедници на вистината станал следбеник светиот Наум, и целосно предавајќи се себе си во нивните раце ги посети, со нив, сите градови и земји, (и беше) тепан, каран, злоставуван, поднесувајќи неверојатни и долги маки и болки, затворања, таги, и камшици и прогонувања од непријателите на Христа и верата. И за да привлечат многумина кон спознавање на Христа и за да ги осветлат со

[2] Кон податоците и ставовите во *Пролошкото (грчко) житие на свети Наум* треба критичко однесување. Нив научно ги има обработено и коментирано проф. д-р Ристо Меловски во книгата „Москополскиот зборник" (Скопје, 1996, 79-95), чиј превод од грчки јазик го користиме без научната апаратура. Меѓу најгрубите грешки е историската неточност за смртта на свети Кирил и на свети Климент.

светлината кон побожноста и разбирањето на *Светото писмо*, го преведоа Божјото Писмо, *Стариот и Новиот (завет)* од грчки јазик на јазикот на Славјаните, доведувајќи го славјанскиот дијалект до големо разбирање со букви и со некои зборови што тие ги изумија. Но, пред да им го објават ова полезно и пресвето дело на овие народи, блажените Наум, Кирил и Методиј и Климент, заедно со нив и пресветите рамноапостоли, сложно посакаа да ѝ го покажат на Католичката црква за да добие важност и потврда. Земајќи ја, значи, *Библијата*, поттикнати од Светиот Дух, стигнаа во старата престолнина на Ромеите. Тогаш беше таму архијереј Великиот Адријан, кој, дознавајќи за доаѓањето на светците, ги пречека на големо растојание (од Рим) со сиот негов свештенички синод и величенствено ги почести како што им доликува на такви пресвети лица. Светиот Наум, како помлад од неговите придружници и според божјата ревност многу позагреан, прв трчаше и повеќе се бореше, покажувајќи дека не е соработник на тие свети учители туку слуга и роб. Оттука слушаше со голема исполнителност и трудољубиво ги извршуваше сите (работи) што му беа заповедани. Таму, значи, додека влегуваа во градот големи и извонредни чуда покажа Господ преку неговите служители, славејќи ги оние што го слават Него. И бидејќи многу слепи прогледаа, многу фатени се исправија, глуви и неми прослушаа и прозбореа, сакати проодеја, а други се ослободија од нечисти духови и разни болести, во овие чуда и други откровенија архијерејот виде

Божји знак, сознавајќи дека делото беше од Бога. Ги замоли светците да му ги покажат книгите што ги преведоа. Донесувајќи му ги нив пред него, ги прегледа со голема совесност, споредувајќи го грчкиот со славјанскиот (превод) и наоѓајќи ги во сѐ согласни и истоветни, ги потврди и ги одобри (дека) имаат веродостојност и сигурност за да се дадат за широко учење во земјата на Славјаните заради целосно разбирање на побожноста.

Откако светците го исполнија богосаканото дело, сакајќи да се вратат назад секој во своето место, притрча речиси сиот народ на нивното испраќање и заедно ги испратија со голема чест и уважение. Притрчуваа и оние што имаа маки и болештини и се излекуваа. Ама начинот како тие го добиваа здравјето е чудесен и достоен некој да го раскаже, бидејќи кога очите на светците ги погледнуваа болните, веднаш се ослободуваа од секоја болест што ја имаа. Толку беа миловидни и пресвети луѓе што од нивните очи излегуваше исцелителна милост што ги истеруваше од човечките тела сите болести и патила. Сосила се раздeлуваа сите оние што ги испраќаа со безброј солзи и жални лица и на крајот се поздравуваа еден со друг со бакнежи и духовни допири, предавајќи си ја едни на други светоста, го одеа својот пат.

И додека великиот Кирил, водачот и учител на ова богоугодно дело, остана во Рим и таму, достигнувајќи длабока старост, го остави овој привремен и мачен живот и се упати кон чистиот и лесниот за да ужива заедно со саканиот Христос, правејќи по својата смрт небројени чуда, и

лекувајќи ги оние што беа притиснати од секаква болест и духовна слабост и секое ѓаволско дејствување. Чудесниот Методиј, многу ражалостен од разделбата со него, ги прифати неговите ученици чиј дел, не така мал, беше и богоносниот Наум и реши пак да се врати во земјата на Славјаните. Почна, значи, да го управува пловилото кон илирскиот дел и, минувајќи кај многу народи што се наоѓаа на маршутата на патот, втаса со неговите придружници во земјата на Аламаните, варварско племе, а гордо, совладувано прекумера од лутина и на многу ереси подложно и (со) многу пцости за Светиот Дух. Ја држат на некој начин еретичката безумност на празномислечкиот Аполинариј. И бидејќи светците почнаа таму силно да се борат против нивните пцости и силно да се борат за Светиот Дух, привлекувајќи многу народ катадневно во православието, варварите се кренаа против нив со мечеви и други оружја и фаќајќи ги ѓелатите на оној владетел ги искамшикуваа многу, дерејќи им го месото. И мачејќи ги безмилосно со разни други измачувања, потоа ги фрлија в затвор.

Ама Господ, Кој не допушта така да им се потсмеваат и безмилосно да се обесчестуваат неговите раби, што направи? Додека светците се наоѓаа во затворот и едногласно пееја со сета душа и срце: Господе, твојот пресветол дух..., О чудо! Веднаш голем земјотрес стана, толкав што се затресе целото место и паднаа бедемите и многу куќи на тираните, паднаа и синџирите и прангите од рацете и нозете на светците, и се отворија вратите на затворот, а тие, излегувајќи,

го одеа нивниот пат, радувајќи се како некогаш апостолите, оти беа удостоени да бидат обесчестени за Светиот Дух како оние (апостолите) за името на распнатиот Господ.

На крајот на краиштата, после многу други пречки, светците зајакнати со помошта одгоре, стигнаа во земјата на Славјаните, како што посакуваа од почетокот, а величествено ги дочека тогашниот водач наречен Михаил Борис, подготвено и со голема сериозност и ги почитуваше како отци и учители и според нивната волја ги распореди по околните земји и места за да го проповедаат името на Христа и толкувањето на *Писмото* и наречјето што од нив беше измислено и усовршено. Заповедувајќи им на сите нему потчинети да ги слушаат и да се потчинуваат на заповедите на светците, како да беа од него, и со голема спремност да им помагаат во изградувањето на светите храмови што светците мислеа да ги изградат за зголемување на побожноста.

Значи, тогаш секој од светците зеде друго некое место како апостоли. Божествениот, пак, Климент земајќи го чудесниот Наум, нему сличен и во зборовите и во однесувањето, одеа од место во место, сеејќи го словото на побожноста и просветувајќи со проповедта разни градови и области: најмногу Диавија, Мизија, Панонија, Трибалите сè до Илирик. Во местото на Охрид(ското Езеро) стана архијереј за да му го предаде и на овој народ со светлината на неговото учење вистинското богосознание, каде, трошејќи ја сета телесна сила во труд и напори и подвижнички борби, стигна до

длабока старост. Бидејќи веќе не можеше на дело да покаже, а големата готовност што ја имаше за да ја шири насекаде побожноста, за сè се ползуваше со светиот Наум, кој сè до последниот негов здив никогаш не се оддалечи од неговото слово, туку во сè му помагаше како Арон на Мојсеј во старо време. Многу време чудесниот Наум престојуваше во Диавија од онаа страна на Езерото и таму ги упатуваше народите со неговите премудри поведи, ослободувајќи ги од долгата и од татковците наследената ѓаволска заблуда, доведувајќи ги сите на патот на православието. Поминувајќи таму побожно и свето неколку години и минувајќи низ многу маки и борби, замина кон Агонотетот, за да ги добие наградите за неговите напори, оставајќи ни ги неговите свети и достојни за чест мошти: непресушна ризница за исцелување на оние што со непоколебливо срце притрчуваат кон пресветите негови останки. За слава, на опеаниот, во Тројство Бог, кому му доликува сила, чест и благост во вјек и веков. Амин.

ЛУ́ЖБЫ
ЛУЖБИ

на вечерни

Мѣсѧца декемвріа, въ кг҃-й день

ПРЕДПРАЗДНЕНСТВО РЖ҃ТВА ХР҃ТОВА И ПАМѦТЬ ПРЕПОДОБНАГѺ ѻ҃ТЦА НАШЕГѺ НАУМА ѻХРІДСКАГѺ ЧУДОТВОРЦА

НА ВЕЛИЦѢЙ ВЕЧЕРНИ

Первыѧ кадісмы первый антіфонъ: Блаженъ мꙋжъ.

На Гдн воззвахъ поставимъ стїхѡвъ и҃ и поемъ стїхиры предпразднества прежде, гласъ д҃.

Подобенъ: Ꙗкѡ доблѧ

Предпразднественныѧ пѣсни, мысли правостїю, Хр҃това рж҃тва предвозгласимъ: Ѻц҃ꙋ бо и҆ дх҃ꙋ сый равночестенъ, за милосердїе въ наше ѡ҆дѣѧвсѧ смѣшенїе, и҆мать родитисѧ, въ Виѳлеемѣ градѣ: є҆гѡже рж҃тво несказанное пастырїе со а҆гг҃лы воспѣша.

Въ кꙋмвалѣхъ возгласимъ, въ пѣснехъ воскликнемъ: Хр҃тово ꙗвленїе показасѧ: пророческаѧ проповѣданїѧ конецъ прїѧша: є҆гѡже бо прорекоша, плотїю человѣкѡмъ ꙗвитисѧ, раждаетсѧ во ст҃емъ вертепѣ, и҆ въ ꙗслехъ возлегаетъ, ꙗкѡ ѻ҆трочѧ, и҆ пеленами повиваетсѧ, ꙗкѡ мл҃нецъ.

Месец декември, ден 23

ПРЕТПРАЗНЕНСТВО НА РАҐАЊЕТО НА НАШИОТ ГОСПОД ИСУС ХРИСТОС И СПОМЕН НА ПРЕПОДОБНИОТ НАШ ОТЕЦ НАУМ, ОХРИДСКИОТ ЧУДОТВОРЕЦ

ГОЛЕМА ВЕЧЕРНА

Прва катизма, прв антифон: Блажен е оној човек.

На Господи, повикав, пееме 8 стихови и прво ги пееме стихирите на претпразненството, повторувајќи ја првата, глас 4.

Подобен: Како храбар

Со мисли на праведност да ги објавиме претпразничните песни за Христовото рождество зашто, Оној Кој е рамен по чест на Отецот и Духот, откако се облече во нашата природа од милосрдие, ќе се роди во градот Витлеем; Неговото неискажливо Рождество, пастирите со ангелите го воспеаја.

Со кимвали да разгласиме, во песни да воскликнеме: Христовото јавување се покажа, пророчките проповеди примија крај зашто Него, Кого што го претскажаа дека со тело ќе им се јави на луѓето, се раѓа во светата пештера и во јасли легнува како детенце и со пелени се повива како новороденче.

На вечерни

Ѐнделеѐме, оуготовися! Ѐдеме, нынѣ ѿверзися! Родити Всестаѧ идетъ. Небса да веселѧтсѧ, да играютъ человѣцы! Въ ѧслехъ Жизнь, въ вертепѣ Богатый, приходитъ множества ради милости, нищетꙋ Адамовꙋ воспріимъ, кромѣ преложенїѧ и смѣшенїѧ.

Ѝны стїхѝры преподобномꙋ, гласъ в҃.

Подобенъ: Кінми похвалными

Кінми похвальными вѣнцы оувазѐмъ Наꙋма преподобнагѡ, божественна неботалнника и проповѣдника православїѧ сꙋщаго, рѣкꙋ божественныхъ таинствъ, грады нечестїѧ потопляющꙋю, люди же божественнымъ крещенїемъ ѡчищающꙋю, и каменосердечныхъ ѝхъ въ храмъ воздвигшаго благолѣпный, Христа Бога нашегѡ, Ѝже имѣѧй велїю милость.

Кінми пѣсненными добротами воспоимъ Наꙋма преподобнагѡ, пріѡбрѣтеніе благодати, красное пріѧтелище Дꙋха, и свѣтлꙋю палатꙋ Слова, Отца же обителище избранное, Троицы пребывалище всецѣлое, въ трїехъ оубѡ лицѣхъ, во ѐдинѣмъ же ѐстествѣ проповѣдавшаго Славѧнѡмъ Бога покланѧемаго всеблагочестнѡ, Ѝже имѣѧй велїю милость.

Витлееме, подготви се! Едеме, сега отвори се! Сесветата доаѓа да роди. Нека се веселат небесата, нека играат луѓето; Животот во јаслите, Богатиот во пештерата доаѓа поради големата милост откако ја прими Адамовата беднотија, без промена и мешање.

Други стихири, на преподобниот Наум, глас 2.

Подобен: Со какви пофални

Со какви пофални венци да го овенчаме преподобниот Наум, божествениот познавач на небесните тајни и вистинскиот проповедник на православието; река на божествените тајни што ги потопува градовите на нечестието, а луѓето ги очистува преку божественото крштение и нивните скаменети срца ги издигнува во прекрасен храм на Христа – нашиот Бог, Кој има голема милост.

Со какви убави песни да го пофалиме преподобниот Наум, наоѓалиште на благодатта, прекрасно пристаниште на Духот и светла палата на Словото; на Отецот, пак, избрано живеалиште; значи, на (Светата) Троица сецелосно пребивалиште во три лица, а во една природа, којшто им го проповедаше на Словените, побожно почитуваниот Бог, Кој има голема милост.

на вечерни

Ѝнми благоглаго́ливыми словесы̀ восхва́лимъ тѧ̀, Наѹ́ме преподо́бне, и҆̀же честнѹ́ю па́мѧть твою̀ любо́вїю соверша́ющїи и҆ ве́рою предстоѧ́щїи рацѣ́ боже́ственныхъ моще́й твои́хъ и҆ благоговѣ́йнѣ покланѧ́ющїсѧ. Но свободѝ на́съ ѿ недѹгѡвъ и҆ напа́стей, ѡ҆ѕлобле́нїѧ де́монѡвъ и҆ мѹже́й непра́ведныхъ твои́ми къ Бо́гѹ моли́твами, И҆̀же и҆мѣ́ѧй ве́лїю ми́лость.

Сла́ва, гла́съ ѕ҃.

Премѹ́дрости бл҃гть прїе́мъ ѿ Бг҃а, Наѹ́ме пречестне, и҆ мно́жества Мѹсі́йскаѧ наѹчи́вый благоче́стїю, правосла́вїѧ є҆сѝ ѡ҆снова́нїе же и҆ ѹ҆твержде́нїе, и҆ всѣ́хъ прп҃бныхъ и҆ по́стникѡвъ ѹ҆добре́нїе. Дерзнове́нїе и҆мѣ́ѧ къ Бг҃ѹ, того̀ молѝ спасти́сѧ дѹша́мъ на́шимъ.

И҆ ны́нѣ, предпра́здненства, гла́съ г҃.

Благоѹкраси́сѧ, Вн҃длеѐме, ѿве́рзесѧ бо є҆де́мъ! Гото́висѧ, Є҆вфра́до, ѡ҆бновлѧ́етсѧ бо А҆да́мъ и҆ Є҆ва съ ни́мъ! Клѧ́тва бо разори́сѧ, спасе́нїе мі́рѹ процвѣтѐ, и҆ дѹ́шы пра́ведныхъ ѹ҆краша́ютсѧ: ꙗ҆́кѡ да́ръ дарено́сїѧ, вмѣ́стѡ мѵ́ра пѣ́нїе приносѧ́ще, спасе́нїе дѹше́вное, и҆ нетлѣ́нїе прїе́млюще. Се́ бо въ ꙗ҆слехъ возлежа́й, предповелѣва́етъ пѣснопѣ́нїе дѹхо́вное соверша́ти вопїю́щымъ непреста́нно: Гдⷭ҇и, сла́ва Тебѣ̀.

О какви красноречиви зборови да те прославиме, преподобен Науме, ние кои со љубов го празнуваме твојот чесен (свет) спомен и кои со вера стоиме пред гробот на твоите божествени мошти и побожно им се поклонуваме. Но, ослободи нѐ нас од болести и напасти, од демонски измачувања и неправедни луѓе со твоите молитви кон Бога, Кој има голема милост.

Слава, глас 6.

Ткако ја прими од Бога благодатта на премудроста, пречесен Науме, и многу Мизијци ги научи на побожност, ти постана темел и тврдина на православието, и украс на сите преподобни испосници. А бидејќи имаш слобода пред Господа, моли Го Него да се спасат нашите души.

И сега: на претпразненство, глас 3.

Краси се со добрини, Витлееме, зашто рајот се отвори! Подготви се Ефрате, зашто со него се обновуваат Адам и Ева! Зашто клетвата се раскина, спасението на светот процвета и душите на праведниците се украсуваат како дар на подарување, место миро, принесувајќи пеење, спасение душевно и нетление примајќи. Зашто, ете, Оној Којшто легна во јаслите, претпочита духовно песнопение да се извршува од оние што извикуваат непрестајно: „Господи, слава Ти!“

На вечерни

Вхо́дъ. Свѣ́те ти́хїй.

Проки́мень днѐ и҆ чте́нїѧ трѝ.

Премꙋ́дрости Соломѡ́ни чте́нїе

(Глава̀ є҃, є҃і–к҃д; ѕ҃, а҃–г҃)

Пра́ведницы во вѣ́ки живꙋ́тъ, и҆ въ Гдⷭ҇ѣ мзда̀ и҆́хъ, и҆ попече́нїе и҆́хъ ᲂу҆ Вы́шнѧгѡ. Сегѡ̀ ра́ди прїи́мꙋтъ цр҃твїе благолѣ́пїѧ и҆ вѣне́цъ добро́ты ѿ рꙋки́ Гдⷭ҇ни, зане десни́цею покры́етъ ѧ҆̀, и҆ мы́шцею защити́тъ и҆́хъ. Прїи́метъ всеорꙋ́жїе рве́нїе своѐ, и҆ вооружи́тъ тва́рь въ ме́сть врагѡ́мъ. Ѡ҆блече́тсѧ въ бро́нѧ пра́вды, и҆ возложи́тъ шле́мъ, сꙋ́дъ нелицемѣ́ренъ. Прїи́метъ щи́тъ непобѣди́мый преподо́бїе: Поостри́тъ же напра́сный гнѣ́въ во ᲂ҆рꙋ́жїе: спобо́ретъ же съ ни́мъ ми́ръ на безꙋ́мныѧ. По́йдꙋтъ праволꙋ́чныѧ стрѣ́лы мѡлнїи́ны, и҆ ꙗ҆́кѡ ѿ блгокрꙋ́гла лꙋ́ка ᲂ҆блакѡ́въ, на намѣ́ренїе полетѧ́тъ. И҆ ѿ каменоме́тныѧ ꙗ҆́рости и҆спо́лнь падꙋ́тъ гра́ды. Вознегодꙋ́етъ на ни́хъ вода̀ морскаѧ̀: рѣ́ки же потопѧ́тъ ѧ҆̀ на́глѡ. Сопроти́въ ста́нетъ и҆́мъ дх҃ъ си́лы, и҆ ꙗ҆́кѡ ви́хоръ развѣ́етъ и҆́хъ, и҆ ѡ҆пꙋстоши́тъ всю̀ зе́млю беззако́нїе: и҆ ѕлодѣ́йство превраті́тъ прⷭ҇то́лы си́льныхъ. Слы́шите ᲂу҆̀бо, ца́рїе, и҆ разꙋмѣ́йте: навы́кните сꙋдїи̑ концѣ́въ земли̑. Внꙋши́те держа́щїи мно́жества, и҆ гордѧ́щїисѧ ѡ҆ наро́дѣхъ ꙗ҆зы̑къ: Ꙗ҆́кѡ дана̀ є҆́сть ѿ Гдⷭ҇а держа́ва ва́мъ, и҆ си́ла ѿ Вы́шнѧгѡ.

Вход. Светлино тивка.

Прокимен на денот и три паримии.

Од книгата Мудрост Соломонова, читање

(Глава 5, 15-24; 6, 1-3)

Праведниците живеат довека и нивната награда е во Господа, а за нив се грижи Севишниот. Затоа ќе го добијат царството на славата и венецот на убавината од раката Господова зашто Он ќе ги закрили со десницата и со Својата мишка ќе ги заштити. Он ќе ја земе својата ревност како силно оружје и ќе ја наоружа тварта за одмазда против непријателите. Ќе се облече во оклопот на правдата, а како шлем ќе го стави нелицемерниот суд. Светоста ќе ја земе како штит непобедлив, Својот строг гнев ќе го изостри како меч и со него ќе се собере светот во бој против безумните. Тогаш ќе полетаат како молња добро вперените стрели и од облаците, како од силно затегнат лак, ќе полетаат кон целта и, како од направа за фрлање камења, ќе паѓа град; морската вода ќе беснее врз нив и реките нагло ќе ги потопат. Против нив ќе стане духот на силата и како виор ќе ги развее, а беззаконието ќе ја опустоши целата земја и лошите дела ќе го превртат престолот на силните. Затоа, слушајте цареви и разберете, поучете се судии од краиштата на земјата! Внимавајте вие што владеете со мнозина и кои се фалите пред народите зашто власта ви е дадена од Господа и силата од Севишниот.

на вечерни

Премудрости Соломони чтение
(Глава г, а–д)

Праведныхъ же душы въ руцѣ Божїей, и не прикоснется ихъ мука. Непщевани быша во очесѣхъ безумныхъ умрети, и вмѣнися ѡзлобленїе исходъ ихъ. И еже ѿ насъ шествїе сокрушенїе, они же суть въ мирѣ. Ибо пред лицемъ человѣческимъ аще и муку прїимутъ, упованїе ихъ безсмертїа исполнено. И вмалѣ наказани бывше, великими благодѣтельствовани будутъ, ꙗкѡ Богъ искуси ѧ, и ѡбрѣте ихъ достойны Себѣ. Ꙗкѡ злато въ горнилѣ искуси ихъ, и ꙗкѡ всеплодїе жертвенное прїѧтъ ѧ. И во время посѣщенїѧ ихъ возсїѧютъ, и ꙗкѡ искры по стеблїю потекутъ. Судятъ ꙗзыкѡмъ, и ѡбладаютъ людьми и воцрится Гдь въ нихъ во вѣки. Надѣющїисѧ Нань разумѣютъ истину, и вѣрнїи въ любви пребудутъ Ему: ꙗкѡ благодать и милость въ преподобныхъ Егѡ, и посѣщенїе во избранныхъ Егѡ.

Премудрости Соломони чтение
(Глава д, з–еі)

Ревникъ, аще постигнетъ скончатися, въ покои будетъ. Старость бо честна не многолѣтна, нижѐ въ числѣ лѣтъ исчитается. Сѣдина же есть мудрость человѣкѡмъ, и возрастъ старости житїе несквѣрное. Благоугоденъ Богови бывъ,

Од книгата Мудрост Соломонова, читање

(Глава 3, 1-9)

Душите на праведниците се во Божја рака, до нив нема да се допре никаква мака. Во очите на неразумните тие се како умрени, а нивниот крај се сметаше за пропаст, и тоа што тие заминуваат од нас – како уништување, но тие живеат во мир. Зашто, иако во очите на луѓето и да се накажуваат, надежта нивна е полна со бесмртност. Бидејќи и малку казнети, тие ќе добијат големи блага зашто Бог ги испитал и ги најде достојни за Себе. Он ги проверил како злато во печка и ги примил како најсовршена жртва. Во времето на посетата, тие ќе светкаат како искри меѓу гранки. На племиња ќе им судат и со народи ќе владеат и Господ ќе се зацари во нив во вековите. Оние што се надеваат на Него, ќе ја разберат вистината, а кои Му се верни во љубовта, ќе живеат во Него зашто он има милост и милосрдност за своите светии и промисла за Неговите избрани.

Од книгата Мудрост Соломонова, читање

(Глава 4, 7-15)

Праведникот, и рано да умре, ќе биде во мир, оти чесната старост не е во долговечноста, ниту се избројува со бројот на годините. Мудроста – тоа се белите човечки коси, а непорочниот живот – возраст на староста. Откако Му угодил на Бога, праведникот е засакан и, откако живеел меѓу грешниците, Бог

возлюбленъ бысть, и живый посредѣ грѣшныхъ преставленъ бысть. Восхищенъ бысть, да не злоба измѣнитъ разума его, или лесть прельститъ душу его. Раченіе бо злобы помрачаетъ дѡбраѧ, и паренїе похоти премѣняетъ оумъ незлобивъ. Скончавсѧ вмалѣ, исполни лѣта дѡлга: Оугодна бо бѣ Гдви душа его, сего ради потщасѧ ѿ среды лукавствїѧ. Людїе же видѣвше и не разумѣвше, нижѐ положше въ помышленїи таковое: ꙗкѡ благодать и милость въ прпбныхъ Его, и посѣщенїе во избранныхъ Его.

На лїтїи стїхѝры самогласны, гласъ в҃.

Звѣздꙋ богосвѣтлꙋю, мꙋсїискаго свѣтильника, и вѣры поборника Наꙋма божественнаго, вѣрнїи, восхвалимъ, со аггели бо радꙋетсѧ, прїимъ вѣнецъ нетлѣнїѧ ѿ самаго Бога, и молитсѧ спастисѧ дꙋшамъ нашымъ.

Себлаженне Наꙋме премꙋдре, ты и по смерти на небесѣхъ живеши во Хрстѣ: Того бо ради мірꙋ распѧлсѧ и внѣ плоти воистинꙋ поживъ, не себѣ жилъ еси, но живѧше паче въ тебѣ Хрстосъ Богъ, Его же молѝ спастисѧ дꙋшамъ нашымъ.

го прибрал; грабнат е, злобата да не го измени неговиот разум и подмолноста – да не ја заведе неговата душа. Зашто, извршувањето на лошото го помрачува доброто, а страсното бранување го развратува незлобивиот ум. Кој достигнува совршенство во кратко време, тој живее долго зашто неговата душа Му била угодна на Господа, затоа и побрзал да го избави од безбожноста околу него. А луѓето го видоа тоа и не го разбраа, дури и не помислија за тоа дека Бог има благодат и милост за Своите светии и промисла – за Своите избраници.

Стихири на литија, глас 2, самогласни.

Верници, да го прославиме божествениот Наум, кој е богосветла ѕвезда, мизиски светилник и за верата поборник; зашто се радува со ангелите откако прими венец на нетление од Самиот Бог и се моли да се спасат нашите души.

Еблажен Науме, премудар, ти и по смртта живееш во Христа, за Кого што светот во себе си го распнал, бидејќи надвор од телото навистина си поживеал; не си живеел ти, туку Христос Бог живееше во тебе. Него моли Го да ги спаси нашите души.

Гласъ ѕ҃.

Возсіявшу свѣту ѹ҆ченія твоегѡ на землѝ мѹсійствѣй, преподобне Наѹме ѻ҆тче, ꙗ҆кѡ небо славу Божію возвѣстилъ є҆сѝ, солнца потекла є҆сѝ свѣтлѣйше и҆ свѣтиль ꙗснѣйше возсіялъ є҆сѝ, ѿонѹдѹже множества славѧщѡвъ привелъ є҆сѝ Хрⷭ҇тѹ ѿ сердца вѣровавшихъ, и҆хже нынѣ поминай, ꙗ҆кѡ дерзновеніе и҆мѣѧ ко Гдⷭ҇ѹ.

Слава, гласъ є҃.

Преподобне ѻ҆че, не далъ є҆сѝ сна твоимъ ѻ҆чесемъ , ни вѣждѡмъ твоимъ дреманіѧ, дондеже дѹшу и҆ тѣло ѿ страстей свободилъ є҆сѝ и҆ себѣ ѹ҆готовалъ є҆сѝ Дѹха жилище. Пришедъ бо Хрⷭ҇тосъ со Ѻ҆тцемъ, ѻ҆бителъ въ тебѣ сотворѝ и҆ є҆диносѹщныѧ Троицы тѧ пріѧтелище чистое содѣла. И҆ нынѣ, Наѹме блаженнѣйше, молѝ спастисѧ дѹшамъ нашымъ.

И҆ нынѣ, предпразднества, гласъ ѕ҃.

Не дрѧхлѹй, І҆ѡ҆сифе, зрѧ моѝ ѹ҆тробѹ: ѹ҆зриши бо раждаемагѡ ѿ менѐ, и҆ возрадѹешисѧ, и҆ ꙗ҆кѡ Богѹ поклонишисѧ, Богородица глаголаше ко своемѹ ѡ҆брѹчникѹ, хотѧщи родити Хрⷭ҇та. Сію воспоимъ глаголюще: Радѹйсѧ, ѡ҆брадованнаѧ, съ тобою Гдⷭ҇ь, и҆ тебѐ ради съ нами.

Глас 6.

Преподобен Науме, откако светлината на твоето учење засвети во земјата мизиска, како небо славата Господова си ја објавил; посветло од сонцето си огреал и појасно од светлината си засветил, затоа многу луѓе си привел кон Христа, кои од срце поверуваа. Нив сега спомени ги, бидејќи имаш смелост пред Господа.

Слава, глас 5.

Преподобен оче, не си им давал сон на твоите очи, ниту дремка на твоите веѓи, додека душата и телото не си ги ослободил од страстите и себеси си се подготвил за живеалиште на Духот. Зашто, кога ти пријде Христос со Отецот, обител во тебе направи и тебе те претвори во чисто пребивалиште за Единосушната Троица. И сега, Науме најблажен, моли се да се спасат нашите души.

И сега, на претпразненство, глас 6.

Не нервирај се, Јосифе, гледајќи ја мојата утроба зашто ќе го видиш Она што ќе се роди од мене и ќе се зарадуваш, и како на Бог ќе Му се поклониш, – му велеше Богородица на својот свршеник, сакајќи да Го роди Христа. Неа да ја воспееме, велејќи: – Радувај се, радосна, со тебе е Господ и заради тебе е со нас!

На вечерни

На стиховнѣ стихиры гласъ є.

Подобенъ: Радуйся постническихъ

Радуйся, Науме преподобне, мусійскій свѣтильнице, мѣрило догматовъ, православія правило, небо славу повѣдающее Христа Всецаря, око неусыпное прозрящее ѿ конецъ въ концы, яже и наполнилъ еси божественнаго проповѣданія, и исполнися на тебѣ, пророческое рѣчение, во всю бо землю востече твое вѣщаніе благодатію Христа Бга нашего, Егоже моли даровати душамъ нашимъ миръ и велію милость!

Стихъ: Честна предъ Гдемъ смерть преподобныхъ Его.

Радуйся, Науме преподобне, проповѣдниче Еуеліа въ концѣхъ мусійскихъ, иже всяцѣй души человѣчестѣй царства Христова любовь вложивый. Тѣмже и прелести оудаливъ собранія вся, православно научилъ еси покланятися Трицѣ несозданнѣй – безначальному Родителю, Сыну же собезначальному и Духу божественному, непосредственнѣ ѿ Отца происходящему, Егоже моли даровати душамъ нашимъ миръ и велію милость!

Стихъ: Блаженъ мужъ боящися Господа, въ заповѣдехъ Его восхощетъ зѣло.

Стиховни стихири, глас 5.

Подобен: Радувај се, на испосниците

Радувај се, преподобен Науме, мизиски светилниче, мерило на догмите, правило на православието, небо што ја соопшти славата на Христа Царот на сè; око будно кое ги набљудува краиштата што си ги исполнил со божествената проповед. И се исполни во тебе пророчката изрека: – Во целата земја потече твојата проповед преку Христа нашиот Бог; Него моли Го да им дарува мир на нашите души и голема милост.

Стих: Скапоцена е пред Господа смртта на Неговите преподобни.

Радувај се, преподобен Науме, проповедниче на Евангелието во мизиските краеви, којшто на секоја човечка душа, љубов Христова си ѝ влеал. Затоа, откако ги оддалечи од прелеста сите собранија (цркви), си ги научил православно да ѝ се поклонуваат на несоздадената Троица – беспочетниот Родител, Синот собеспочетен и Божествен Дух Кој непосредно исходи од Отецот; Него моли Го да им дарува мир на нашите души и голема милост.

Стих: Блажен е оној човек кој се бои од Господа, преку Неговите заповеди ќе Го засака многу.

На вечерни

Ра́дуйсѧ, Наѹме преподо́бне, мона́шествѹ-
ющихъ честно́е оу҆добре́ніе вои́стиннѹ, въ
мѣ́сто селе́ніѧ ди́вна до до́мѹ Бо́жіѧ
прошедый ра́достію и҆ весе́ліемъ дѹши̑, и҆дѣ́же гла́съ
пра́зднѹющагѡ, кра́снагѡ слы́шаніѧ и҆ сла́дкагѡ хва-
ле́ніѧ, є҆гѡ́же є҆ди́нагѡ возжеле́въ, пло́ть оу҆мертви́лъ
є҆си̑ и оу҆лѹчи́лъ є҆си божє́ственнѹю пра́вдѹ Хр҃та̀ Бо́га
на́шегѡ, є҆гѡ́же моли̑ дарова́ти дѹша́мъ на́шимъ
ми́ръ и҆ ве́лію ми́лость!

Сла́ва, гла́съ и҃.

Олвы̀ житє́йскіѧ ѡ҆ста́вль, Наѹме препо-
до́бне, и҆ кре́стъ Спа́совъ на ра́мо взе́мъ,
всего̀ себѐ Бо́гѹ возложи́лъ є҆си̑. Тѣ́мже и҆
въ мі́рѣ сы́й, внѣ̀ пло́ти показа́лсѧ є҆си̑, всехва́льне.
Спротѧже́нными же на всѧ́къ де́нь воздержа́ніемъ
подвиза́всѧ, со а҆́ггелы Дѹхѹ соприсѹтствѹеши всегда̀ и҆
свесели́шисѧ. Дерзнове́ніе оу҆бѡ и҆мѣ́ѧ ко Го́сподѹ, моли̑
и҆зба́витисѧ ѿ бѣ́дъ и҆ скорбе́й, вѣ́рнѡ соверша́ющымъ
присночестнѹю па́мѧть твою̑.

И҆ ны́нѣ, предпра́здненства, гла́съ то́йжде.

Оспрі̑ими̑, Вѝдлеѐме, Бо́жію митропо́лію,
свѣ́тъ бо незаходи́мый въ тебѣ̀ роди́тисѧ

адувај се, преподобен Науме, навистина почитуван украс на монасите, кој, откако премина со радост и веселие на душата, во прекрасните населени места до домот Божји, каде што е гласот на Оној што празнува од прекрасното слушање и слатката пофалба, (и) откако единствено Него Го засака, телото си го умртвил и си ја добил божествената правда од Христа нашиот Бог, Него моли Го да им дарува мир на нашите души и голема милост.

Слава, глас 8.

реподобен Науме, откако го остави светскиот метеж и на рамо го зеде крстот на Спасителот, себеси целиот на Бога си Му се предал. Затоа, иако си бил во светот, надвор од телото си се покажал, сеславен. А, подвизувајќи се секој ден со напорно воздржување, постојано присуствуваш со ангелите во Духот и се веселиш. Така, имајќи смелост пред Господа, моли да се избавиме од беди и жалости ние, кои верно го празнуваме сечесниот спомен твој.

И сега, на претпразненство, глас 8.

рими ја, Витлееме, Божјата митрополија зашто незалезната Светлина доаѓа да се роди во тебе. Ангели, восхитувајте се на небесата! Луѓе, прославете на земјава!

НА ВЕЧЕРНИ

прихо́дитъ. А҆ггли, ѹ҆дивѝтесѧ на небесѝ, человѣ́цы, просла́вите на земли, волсвѝ, ѿ Персі́ды преслáвный да́ръ принесѝте, па́стырїе, свирѧ́юще, тристо́е пѣ́нїе сла́дцѣ воспо́йте. Всѧ́кое дыха́нїе да хва́литъ Вседѣ́телѧ.

Тропа́рь, гла́съ д҃.

І́ръ ѡ҆ста́вилъ є҆сѝ прилѣпи́всѧ Хрт҃ѹ, пло́ть распа́лъ є҆сѝ Дѹ́хомъ пожи́въ, Наѹ́ме преблаже́нне. Потща́лсѧ є҆сѝ а҆по́столѡвъ подвиза́тисѧ тече́нїю. Ѹ҆ловилъ є҆сѝ въ вѣ́рѹ, мѹ́сїйскаѧ неизче́тнаѧ мно́жества. Тѣ́мже молѝтвами твои́ми, ѿ и҆скѹше́нїй и҆зба́ви на́съ.

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, предпра́здненства, гла́съ то́йжде.

Ото́висѧ, Видлее́ме, ѿве́рзисѧ всѣ́мъ, Є҆де́ме, красѹ́йсѧ, Є҆ѵфра́до, ꙗ҆́кѡ дре́во живота̀ въ верте́пѣ процвѣтѐ ѿ Де́вы: ра́й бо ѻ҆́ноѧ чре́во ꙗ҆ви́сѧ мы́сленный, въ не́мже боже́ственный са́дъ: ѿ негѡ́же ꙗ҆́дше жи́ви бѹ́демъ, не ꙗ҆́коже А҆да́мъ ѹ҆́мремъ. Хрт҃о́съ рожда́етсѧ, пре́жде па́дшїй возста́вити ѻ҆́бразъ.

Мудреци од Персија, принесете прославен дар! Пастири, свирејќи трисвето пеење, слатко воспејте! Секое суштество да Го фали Создателот на сѐ!

Тропар, глас 4.

Светот си го оставил, откако се прилепи кон Христа; телото си го распнал штом поживеа според Духот, Науме преблажене; си се трудел како апостолите да се подвизуваш во животот; си уловил во верата безбројно мизиско множество; затоа, со твоите молитви од искушенија избави нѐ.

Слава, и сега, на претпразненство, истиот глас.

Подготви се, Витлееме! Отвори се за сите, Едеме! Украси се Ефрате, зашто Дрвото на животот процвета од Дева! Нејзината утроба како духовен рај се покажа во којшто е Божествената садница, од која, ако јадеме, живи ќе бидеме и нема, како Адам, да умреме. Христос се раѓа за да го обнови порано паднатиот образ.

На ᲂу҆тре́ни

На ᲂу҆тре́ни

На Бг҃ъ Гдⷭ҇ь, тропа́рь преподо́бнагѡ два́жды.
Сла́ва и҆ ны́нѣ, предпра́здненства.

По а҃-й стїхосло́вїи сѣда́ленъ, гла́съ г҃.

Подо́бенъ: Красотѣ̀ дѣ́вства

Краснѣ́йшыѧ вои́стиннꙋ но́зѣ твоѝ ми́ръ, преподо́бне, пренмꙋ́щъ всѧ́къ ᲂу҆́мъ ꙗ҆́кѡ проповѣ́давшѧ боголѣ́пнѡ, ѕвѣре́й сꙋ́щихъ ѻ҆вца́мъ смѣси́лъ є҆сѝ, ро́ды ди́вїѧ славѧ́нъ во дво́ръ ѻ҆́вчїй Хрⷭ҇та̀ Бг҃а ввѐлъ є҆сѝ. Тѣ́мже ми́ръ безмѧте́жный и҆спросѝ на́мъ и҆ ве́лїю ми́лость.

Сла́ва и҆ ны́нѣ, предпра́здненства.
Гла́съ и подо́бенъ то́йжде.

Ꙋдо пресла́вно зри́тсѧ дне́сь: Спаси́тель бо на́шъ въ верте́пѣ пло́тїю ѿ Дѣ́вы на́съ ра́ди роди́тисѧ ны́нѣ тщи́тсѧ. Волсви́ же съ да́ры ꙗ҆́кѡ Царю̀ покло́нѧтсѧ, и҆ па́стырїе со а҆́гг҃лы славосло́вѧтъ Є҆го̀: съ ни́миже и҆ мы̀ вопїе́мъ: Сла́ва на́съ ра́ди Вочеловѣ́чшемꙋсѧ.

НА УТРЕНАТА

На Бог Господ, тропарот на преподобниот (двапати).

Слава, и сега, тропар на претпразненство.

По прво стихословие, седален, глас 3.

Подобен: На убавината на твоето девство

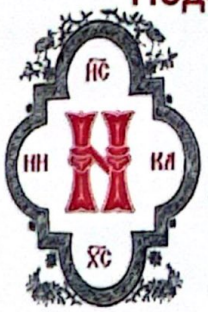

Навистина се прекрасни твоите нозе, преподобен, зашто богоподобно го проповедаше мирот што го надминува секој ум; вистинските ѕверови меѓу овците си ги смешал, дивите мизиски народи во овчото трло на Христа Бога си ги вовел. Затоа, спокоен мир испрати за нас и голема милост.

Слава, и сега, на претпразненство.
Глас и подобен на истиот.

Преславно чудо се гледа денес, зашто нашиот Спасител сега брза во пештера да се роди телесно од Дева заради нас. Мудреците, пак, со дарови како на цар му се поклонуваат и пастирите со ангелите Го славославуваат, со нив и ние извикуваме: – Слава на Оној што се вочовечи заради нас!

на ѹ҆трени

По в҃-й стїхосло́вїи сѣда́ленъ, гла́съ а҃.

Подо́бенъ: Гро́бъ тво́й

Чудесъ самодѣ́латель бы́въ, богоно́се, и҆ всѣ́хъ къ Бо́гѹ моли́твенникъ и҆ хода́тай, Наѹ́ме всеблаже́ннѣйше, мѵ́сїйскихъ похвало̀, и҆зба́ви мо́лимсѧ настоѧ́щїѧ бѣ́ды̀ рабы̑ твоѧ̑ и҆ пла́мене бѹ́дѹщагѡ боже́ственною моли́твою твое́ю.

Сла́ва и҆ ны́нѣ, предпра́здненства. Гла́съ и подо́бенъ то́йжде.

Весели́сѧ, Вѝдлеѐме! Є҆ѵфра́до, гото́висѧ: се́бо А҆́гница Па́стырѧ вели́каго въ ложесна́хъ носѧ́щи, роди́ти грѧде́тъ. И҆ предви́дѧще боже́ственнѹю ѕвѣ́здѹ волсвѝ ра́дѹютсѧ, съ па́стырьми пою́ще се́рдца пра́востїю.

Полѹеле́н и҆ велича́нїе

Велича́емъ тѧ̀, преподо́бне ѻ҆́че Наѹ́ме и҆ чте́мъ свѧтѹ́ю па́мѧтъ твою̀, наста́вниче мона́хѡвъ и҆ собесѣ́дниче а҆́гг҃лѡвъ.

По второ стихословие, седален, глас 1.

Подобен: Гробот твој

Извршител на чуда си бил, богоносецу, и молитвеник и патеводител на сите кон Бога, себлажен Науме, пофалбо мизиска; твоите рожби ти се молиме, избави нѐ од сегашните неволји и од идниот пламен со твојата божествена молитва.

Слава, и сега, на претпразненство. Глас и подобен на истиот.

Весели се Витлееме! Еуфрате, подготви се, зашто, ете, Агницата, која го носи големиот Пастир во утробата, доаѓа да роди. И мудреците, коишто ја предвидоа Божествената ѕвезда, се радуваат со праведно срце, пеејќи со пастирите.

Полиелеј и Величание

Те величаме, преподобен оче Науме и го почитуваме твојот свет спомен, наставниче на монасите и собеседниче на ангелите.

На утрени

Псалом избранный:

Терпѧ потерпѣхъ Господа, и внѧтъ мнѣ, и ᲂуслыша молитвꙋ мою. Постави на камени нѡзѣ мои, и исправи стѡпы моѧ. Се ᲂудалихсѧ бѣгаѧ, и водворихсѧ въ пꙋстыни. Оуподобихсѧ неѧсыти пꙋстыннѣй. Бдѣхъ и быхъ ꙗкѡ птица ѡсобѧщаѧсѧ на здѣ. Кѡлѣна мѡѧ изнемогоста ѿ поста, и плоть моѧ измѣнисѧ ѥлеа ради. Слезами моими постелю мою ѡмочꙋ. Ꙗкѡ ѡбыдоша мѧ сни мнози, сонмъ лꙋкавыхъ ѡдержаша мѧ. Напрѧгоша лꙋкъ свой вещь горкꙋ, сострѣлѧти въ тайныхъ непорочнаго. Предзрѣхъ Господа предомною выну, ꙗкѡ ѡдесную мене ѥсть, да не подвижусѧ. Вси ꙗзыцы ѡбыдоша мѧ, и именемъ Господнимъ противлѧхсѧ имъ. Благословенъ Господь иже не даде насъ въ ловитвꙋ зꙋбѡмъ ихъ. Да исповѣдѧтсѧ Тебѣ Господи всѧ дѣла твоѧ, и преподобнїи твои да благословѧтъ тѧ. И ᲂувѣдите, ꙗкѡ ᲂудивѝ Господь преподобнаго своего. И ᲂутрꙋдисѧ во вѣкъ, и живъ бꙋдетъ до конца. Хранитъ Господь дꙋшы преподобныхъ своихъ. Восхвалѧтсѧ преподобнїи славѣ, и возрадꙋютсѧ на ложахъ своихъ. Честна предъ Господемъ смерть преподобныхъ ѥго. Пойте Господеви преподобнїи ѥго, исповѣдайте памѧть свѧтыни ѥго, во всѣхъ людехъ чꙋдеса ѥго. Слава и нынѣ: Аллилꙋїа. г҃.

Избран псалм

Трпеливо се надевав на Господ, и Тој се наклони над мене и ја чу молитвата моја. Па ги постави нозете мои на камен и ги зацврсти стапалата мои. Далеку би отишол и би се сместил во пустината. Заприлегав на пеликан во пустина; Не спијам, седам како самотна птица на покрив. Колената ми изнемоштија од пост. А телото мое ослаби. Секоја ноќ го навлажнувам леглото мое. Глутница кучиња ме опколија, цела чета од злочинци се врти околу мене. Тие исфрлаат ранливи зборови, како стрели. За да стрелаат скришно на непорочниот. Секогаш пред очи ми е Господ, зашто Тој е од мојата десна страна, за да не се поколебам. Сите народи ме опколија, но со името Господово јас ги разбив. Нека е благословен Господ, Кој не нѐ предаде во плен на нивните заби. Нека Те прославуваат, Господи, сите Твои дела. И нека Те благословуваат светиите Твои. Знајте дека Господ го запазил Својот верен. Дури и да се мачи долго, да живее вечно. Ја чува Господ душата на Своите светии. Ќе се развеселат светиите во слава, ќе се зарадуваат врз леглата свои. Скапа е во очите на Господ смртта на Неговите светии. Пејте Му на Господ, верници Негови, благодарете Му на Неговото свето име, и сите народи – на чудесата Негови. Слава, и сега: Алилуја (трипати).

По полѹеле́н сѣда́ленъ пр҃бнагѡ, гла́съ и҃.

Подо́бенъ: Премѹ́дрость и҆ сло́во

Ѳремѹ́дръ бы́въ ѿ млада́гѡ во́раста, подложи́лсѧ є҆сѝ и҆́гѹ Влады́ки твоегѡ̀, ника́коже тѧ́жкомѹ, по и҆спо́лненномѹ че́стности ѻ҆́тче. Бж҃е́ственномѹ же Кли́ментѹ споспѣ́шникъ бы́въ и҆ съ ни́мъ сердца̀ мѹсі́йцевъ воздѣ́лавъ, къ нетрѹ́дномѹ прешелъ є҆сѝ концѹ̀ и҆ трѹдѡ́въ свои́хъ возме́здїе непреста́нно собира́еши. Всеблаже́нне преподо́бне, молѝ Хр҃та̀ Бг҃а прегрѣше́нїй ѻ҆ставле́нїе дарова́ти празднѹ́ющымъ любо́вїю свѧтѹ́ю па́мѧть твою̀.

Сла́ва и҆ ны́нѣ, предпра́здненства.
Гла́съ и подо́бенъ то́йжде.

Ѡ҆зъ чре́ва пре́жде вѣ́къ ѿ Ѻ҆ц̑а̀ возсі́ѧвъ неслі́ѧннѣ, Сло́ве Бж҃ій, безсѣ́менно предграде́тъ ѿ твоеѧ̀ ѹ҆тро́бы, Пречт҃аѧ, вре́мени послѣдѝ, возносѧ́й дре́вле лю́тѣ попо́лзшагосѧ, и҆ къ дре́внѣй добро́тѣ возводѧ̀, ꙗ҆́кѡ милосе́рдъ. Є҆гѡ́же рж҃тво̀ вѡ́нности безпло́тныхъ преди́дѹтъ, и҆ человѣ́кѡмъ побѣ́днаѧ та́йнѡ возсыла́ютъ, сла́ва, взыва́юще, Бг҃ѹ, дарова́вшемѹ на́мъ ми́ръ, разрѹши́вшемѹ средостѣ́нїе вражды̀, ꙗ҆́коже и҆зво́ли.

По полиелеј, седален на преподобниот, глас 8.

Подобен: Премудроста и словото

Идејќи премудар од млада возраст, си се впрегнал во јаремот од твојот Господар, не со тежина, но исполнет со чесност, оче. А на божествениот Климент, си му бил содружник; и со него, откако ги подготви срцата на мизијците, си преминал кон безболен крај и за твоите маки награда собираш. Себлажен, преподобен, моли Го Христа Бога да ни дарува прошка за прегрешенијата, нам коишто го празнуваме со љубов твојот свет спомен.

Слава, и сега, на претпразненство. Глас и подобен на истиот.

Откако засвети од утробата на Отецот пред (сите) векови, неслиеното Божјо Слово, бесемено се подготвува да дојде преку твојата утроба, Пречиста, во последните времиња го издигнува оној кој некогаш тешко падна и го води кон древната доброта како милосрден. На Неговото рождество му претходат бестелесните војски и на луѓето тајно им ја испраќаат победната песна, извикувајќи: „Слава на Бога, Кој ни дарува мир, Кој ја разурна преградата на непријателството како што посака".

на ѹ҆трени

И҆ а҆́бїе поемъ а҃-й а҆нтїфѡ́нъ д҃гѡ гла́са: Ѿ ю҆ности моеѧ̀.

Прокі́менъ гла́съ д҃:

Чⷭ҇на̀ предъ Гдⷭ҇емъ смє́рть прⷭ҇бныхъ є҆гѡ̀.

Стїхъ: Что̀ возда́мъ Гдⷭ҇еви ѡ҆ всѣ́хъ, ꙗ҆̀же воздаде́ мн.

Всѧ́кое дыха́нїе да хва́литъ Гдⷭ҇а.

Є҆ѵⷭ҇лїе ѿ Матѳе́а, зача́ло м҃г.

Ѱало́мъ н҃.

Сла́ва: Моли́твами преподо́бнагѡ:

И҆ ны́нѣ: Моли́твами Бцⷭ҇ы:

Стїхъ: Поми́лꙋй мѧ̀ Бж҃е:

И҆ стїхи́ра, гла́съ ѕ҃.

Зліѧ́сѧ благода́ть во ѹ҆стна́хъ твои́хъ, преподо́бне ѻ҆́тче, и҆ бы́лъ є҆сѝ свети́льникъ мѵсі́йскагѡ всенаслѣ́дїѧ, ѹ҆чѧ̀ словє́сныѧ ѻ҆́вцы вѣ́ровати въ Трⷭ҇цꙋ є҆диносꙋ́щнꙋю во є҆ди́номъ Бж҃ествѣ̀.

Канѡ́нъ предпра́здненства, є҆гѡ́же краегранє́сїе по а҆лфави́тꙋ, творе́нїе Іѡ́сифово. Гла́съ ѕ҃.

Пѣ́снь а҃.

І҆рмо́съ: Волно́ю морско́ю скры́вшаго дре́вле, гони́телѧ, мꙋчи́телѧ, въ ꙗ҆́слехъ сокрыва́емаго ѹ҆би́ти и҆́щетъ И҆рѡ́дъ: но мы̀ съ волхвы̑ поимъ: Гдⷭ҇еви воспоимъ, сла́вно бо просла́внсѧ.

И веднаш го пееме првиот антифон од 4 глас (степена): Од мојата младост.

Прокимен, глас 4:

Скапоцена е пред Господа смртта на Неговите преподобни.

Стих: Што да Му воздадеме на Господа за сè што ни даде?

Потоа: Сè што дише.

Евангелие според Матеј, зачало 43.

Псалм 50.

Слава: По молитвите на преподобниот...
И сега: По молитвите на Богородица...
Стих: Помилуј ме Боже...

Стихира, глас 6.

е изли благодатта во твоите усни, преподобен оче, и си бил светилник на мизиското сенаследство, учејќи ги словесните овци да веруваат во Троица едносуштна во едно Божество.

Канон на претпразненство, чијшто акростих е според азбуката, творба Јосифова, глас 6.

Песна 1.

Ирмос: Оној Кој некогаш со морскиот бран го покри гонителот мачител, (сега) во јасли скриен, Ирод бара да Го убие. Но ние со мудреците пееме: – На Господа да Му запееме зашто славно се прослави.

На утрени

Кнѧзь ѝзъ Ꙋ҆ды ѡ҆скꙋдѣ ѹ҆жѐ: є҆мꙋже бо завѣщаѧсѧ, ꙗ҆коже предписаѧсѧ, ꙗ҆зы́кѡвъ чаѧ́нїе І҆и҃съ Хр҃то́съ прїи́де, и҆ въ вертепѣ раждаетсѧ кра́йнїи ра́ди бл҃гости.

Видлеѐме, веселисѧ ра́достїю: въ тебѣ́ бо раждаетсѧ Хр҃то́съ Гдь. Вселе́ннаѧ да и҆граетъ, прїе́млющи и҆збавле́нїе: да ликꙋетъ всѧ̀ тва́рь пра́зднꙋющи.

Ро́дъ человѣ́ческїй хотѧ̀ спастѝ, Преблг҃ї́й, во ѹ҆тро́бꙋ вселисѧ неискꙋсобра́чныѧ Дв҃ы: и҆ сѐ роди́тисѧ грѧде́тъ. Томꙋ̀ поклони́мсѧ: сла́внѡ бо просла́висѧ.

Та́же канѡ́нъ свѧта́гѡ, є҆гѡ́же краегранесїе: „Наꙋма послѣ́днее прїобрѣ́тенїе Бо́га восхвалю̀, архїпа́стырь болгарскїй Ѡ҆ѡнстантїнъ Кавасила“, гла́съ а҃.

Пѣ́снь а҃.

І҆рмо́съ: Пѣ́снь побѣ́днꙋю поимъ всѝ Бг҃ꙋ, сотво́ршемꙋ дѝвнаѧ чꙋдеса̀ мы́шцею высо́кою и҆ спа́сшемꙋ і҆сра́илѧ, ꙗ҆кѡ просла́висѧ.

Припѣ́въ: Равноапо́столне о́тче Наꙋме, молѝ Бо́га ѡ҆ насъ!

Пото́кѡвъ полнотꙋ покажи́ мѧ Свѧта́гѡ̀ Дꙋха, Наꙋме, моли́твами твои́ми, ꙗ҆кѡ рѣка̀ Бж҃їѧ, да провѣща́ю твоѧ̑ дѣла̀ пѣ́сньми и҆ пѣ́ньми.

Кнез од Јуда изостана веќе зашто нему што му се заветува, како што се претскажуваше, очекуваниот од народите – Исус Христос, дојде и во пештера се раѓа поради бескрајната добрина.

Витлееме, весели се со радост зашто во тебе се раѓа Христос Господ! Вселената нека игра, примајќи Го избавувањето! Нека ликува сета твар, празнувајќи!

Преблагиот, сакајќи да го спаси човечкиот род, се всели во утробата на неискусобрачната Дева и, ете, доаѓа да се роди. Нему да Му се поклониме зашто славно се прослави.

Потоа, канонот на светителот, чијшто акростих е: „Наума послѣднее приобрѣтение Бога восхвалју, архипастир болгарскиј Константин Кавасила“. Глас 1.

Песна 1.

Ирмос: Победничка песна сите да Му пееме на Бога, Којшто направи дивни чуда со крената рака и Кој го спаси Израилот, зашто се прослави.

Припев: Рамноапостолен оче Науме, моли Го Бога за нас!

Полнота од потоци на Светиот Дух, направи ме, Науме, со твоите молитви како река Божја за да ги кажувам твоите дела со песни и пејанија.

на утрени

Послѣдователь былъ еси верховныхъ учителей славянскія земли ѿ юности, причастникъ же спосспѣшникѡвъ ихъ и сподвижникъ.

Жизнь твоя равноагглна и жительство паче человѣкъ, страданія же и подвизи твои воистинну мученически, ихже ради тя воспѣваемъ.

Вознесся превышше божественныхъ кедрѡвъ совершенствомъ, Наѹме, дивныхъ источниче, чудесы явѣ покрылъ еси предѣлы мусійскія и концы земныя.

Богородиченъ: Матерь тя дѣву единѹ паче естества естество позна ѿ вѣка, Всечистая, яже Содержителя человѣкѡвъ и всегѡ во чревѣ носившая.

Вторый канѡнъ, сосвязанъ имѣй акростіхъ первому.
Гласъ д.

Ирмосъ: Ѿверзу уста моя, и наполнятся Дха, и слово ѿрыгну Црицѣ Мтри, и явлюся свѣтлѡ торжествуя, и воспою радуяся тоя чудеса.

Иже древле безднѹ изсушивый людемъ пѣшеходящымъ, безднѹ изсушѝ моихъ грѣхопаденій и ѡдожди ми разумѣнія каплю, якѡ да преподобнаго Твоего пѣсньми восхвалю, Хрте!

Од младоста си бил последовател на врховните учители на словенските земји, а учесник и соподовижник со нивните соработници.

Твојот живот е рамноангелски и живеењето твое ги надминува човечките можности, а страданијата и подвизите твои навистина се маченички, поради тоа те воспеваме.

Откако се издигна повисоко од божествените кедри преку совршенството, Науме, извору на убавините, со чуда јавно си ги покрил пределите мизиски и краиштата на земјата.

Богородичен: Тебе, единствената Дева – натприродна мајка, природата те позна од памтивек, Сечиста, којашто Создателот на луѓето и на сè, Го носеше во утробата.

Вториот канон на преподобниот е поврзан и го има акростихот од првиот, глас 4.

Ирмос: **Ќе ја отворам устата моја, и со Дух ќе се исполни, и збор ќе ѝ кажам на Мајката Царица, и ќе се покажам светло торжествувајќи и, радувајќи се, ќе ги воспеам нејзините чудеса.**

Христе, Ти некогаш бездната си ја исушил за луѓето кои патуваа, бездната на моите прегрешенија исуши ја и пороси ме со капката на разумот за да Те прославам со песни на Твојот преподобен.

НА ОУТРЕНИ

Видѣти желаѧ славу неизреченную, скорби претерпѣлъ еси, и темницы и муки и всякое мірское безславіе, добрѣ за вѣру подвизаѧсѧ.

Монашествуѧ духомъ и горѧ ревностію вѣры, Хрта понеслъ еси игомъ духовнымъ, и очистилъ еси душы неистовствовавшыѧ, и семѧ положилъ еси божественнаго разумѣніѧ.

Вмѣнилъ еси, блѧженне, весь міръ ꙗкоже оуметы, Хрта же и ближнаго правѡ возлюбилъ еси, и примирилъ еси люди оудаленныѧ всѣмъ приближаюшемусѧ вѣрою.

Богородиченъ: Мертва мѧ бывша ѿ многообразныхъ ѡѕлобленій, ꙗкѡ Жизнь рождшаѧ, ѡживи мѧ Влче: и вышней жизни представи мѧ, да прославлю тѧ ꙗкѡ жизнодавцу всегда.

Катавасіѧ: Хрстосъ раждаетсѧ, славите: Хрстосъ съ небесъ, срѧщите: Хрстосъ на земли, возноситесѧ. Пойте Гдеви всѧ земла, и веселіемъ воспойте людіе, ꙗкѡ прослависѧ.

Пѣснь г.

Ірмосъ: Тебе на водахъ повѣсившаго всю землю нешдержимѡ, тварь видѣвши въ вертепѣ раждаюшасѧ, оужасомъ содрогашесѧ, нѣсть свѧтъ, паче Тебе, Гди, зовуши.

Науме, сакајќи да ја видиш неискажливата слава, жалости си претрпел, и темници, и мачења и секаква светска навреда, подвизувајќи се во доброто заради верата.

Самувајќи со духот и кипејќи од ревност кон верата, Христа си Го носел со ралото на духот и злобата од душата си ја очистил и си го посеал семето на божественио разум.

Блажен, ти си го сфатил овој свет како отпад, и Христа си Го возљубил, и ближниот справедливо, и си ги смирил разделените луѓе, приближувајќи им се на сите заради верата.

Богородичен: Владичице, ти која си Го родила Животот, оживи ме мене умртвениот од различни неправди и пренеси ме во горниот живот постојано да те славам како животодателка.

Катавасија: **Христос се раѓа, славете Го; Христос доаѓа од небото, пресретнете Го; Христос е на земјата, возносете Го. Пеј Му на Господа, цела земјо, и весело пофалете Го, луѓе, зашто се прослави.**

Песна 3.

Ирмос: **На Тебе Кој на вода Си ја поставил целата земја без потпора, кога Те видоа созданијата како се раѓаш во пештера, ужасно се исплашија, извикувајќи: – Нема посвет од Тебе, Господи!**

на ѹ҆трени

Въ ра́бїй ѡ҆блещи́сѧ ѻ҆́бразъ восхотѣ́лъ є҆сѝ, ꙗ҆́кѡ да рабо́ты мѧ̀ лѹка́ваго и҆зба́вишн, пѣснослѡ́влю Твоѐ бл҃гоѹтро́бїе, Сло́ве, О҆ц҃ѹ̀ собезнача́льне и҆ сопресносѹ́щне: сла́ва смотре́нїю Твоемѹ̀.

Грѧде́тъ Дв҃а Гд҃а роди́ти въ верте́пѣ, предвари́те, волсви̑: па́стырїе ны́нѣ прїнди́те, пѣ́снь съ высоты̀ а҆гг҃ли возопі́йте, ꙗ҆ви́сѧ человѣ́кѡмъ и҆збавле́нїе.

И҆ща́й мѧ̀ заблѹ́ждшаго, Чл҃вѣколю́бче, и҆ верте́пъ ꙗ҆́вльшасѧ разбо́йническїй дѣ́лы непло́дными, въ верте́пъ ны́нѣ прише́лъ є҆сѝ ѿ Дв҃ы дне́сь роди́тисѧ, Вл҃ко: Сла́ва, Сло́ве, прише́ствїю Твоемѹ̀.

И҆нъ.

І҆рмо́съ: Да ѹ҆твердѝтсѧ се́рдце моѐ въ во́ли Твое́й, Хр҃тѐ Бо́же, И҆же надъ вода́ми не́бо ѹ҆твержде́й второ́е и҆ ѡ҆снова́вый на вода́хъ зе́млю, Всесѝльне.

Ле́гкое и҆́го Гд҃не поне́съ, преподо́бне, гоне́нїѧ и҆ темни̑цы, скѡ́рби же и҆ ра̑ны на возраще́нїе вѣ́ры до́блественнѡ претерпѣ́лъ є҆сѝ.

Предѣ́лы є҆стества̀ престѹпи́въ и҆ къ бг҃овидѣ́нїю приступи́въ, просвѣти́лсѧ є҆си мы́слїю и҆ прїѧ́лъ є҆си дѹ́ха незави́стныѧ бл҃года́ти.

Во ропски лик си посакал да се облечеш за да ме избавиш од ропството на лукавиот; го песнословам Твоето милосрдие, Слово, собеспочетен на Отецот и соприсносуштен: слава на Твоето провидение.

Доаѓа Дева да Го роди Господа во пештера. Побрзајте, мудреци! Пастири, дојдете сега! Ангели, запејте песна од височините! Се јави избавувањето за луѓето.

Барајќи ме мене изгубениот, Човекољупче, и пештерите ги направи неплодни за разбојнички дела; сега во пештера си дошол за да се родиш денес од Дева, Владико; слава, Слово, на Твоето пришествие!

Канон на преподобниот.

Ирмос: **Нека се утврди моето срце во Твојата волја, Христе Боже, Кој си го утврдил второто небо над водите и земјата си ја основал на водите, Сесилен!**

Откако го понесе лесниот јарем Господов, преподобен, гонења и темници, жалости и рани за растење на верата, храбро си претрпел.

Откако Ги надмина границите на природата и кога пристапи кон Боговидението, си се просветил со мислата и си ја примил неисцрпната благодат на Духот.

на ѹтрени

Людей мѹсїйскихъ просвѣтилъ еси, во тмѣ предлежащихъ нечестїѧ, ѻтче, и храмъ содѣлалъ еси дѹха бжественными твоими ѹченьми.

Бгородичень: Горѹ тѧ проповѣдаша пророцы, дво, стамнѹ и трапезѹ, кадильницѹ златѹю и кївѡтъ ѡсвѧщенїѧ. Мы же ꙗкѡ бговмѣстившѹю скинїю восхвалѧемъ тѧ.

Инъ.

Ирмосъ: Твоѧ пѣснословцы Бце, живый и независтный источниче, ликъ себѣ совокѹпльшыѧ дховнѡ ѹтверди, въ бжественнѣй твоей славѣ вѣнцевъ славы сподоби.

Бжественный Наѹмъ споспѣшникъ бывъ иерарха Климента, къ славѧнѡмъ приспѣ и сїѧ просвѣти свѣтомъ проповѣданїѧ, егѡже ради и нынѣ спрославлѧетсѧ.

Сыны Авраамѹ ѿ каменїн, ꙗкоже глаголетъ Предтеча, славѧнскїй же родъ тобою воздвиже Гдь, Наѹме, иже и пребываѧ нынѣ, прославлѧетъ тѧ разѹмнѡ.

Людїе славѧнстїи сѣдѧще во тмѣ лютагѡ невѣрїѧ, тобою видѣша свѣтъ разѹма, тѣмже почитаютъ памѧть твою радостными пѣсньми.

Мизиските луѓе, кои престојуваа во сенката на безбожноста, си ги просветил, Оче, и си ги направил храм на Духот преку Твоите божествени ученија.

Богородичен: Тебе, Дево, пророците те проповедаа како гора, стомна и трпеза, златна кадилница и ковчег на осветувањето. Ние, пак, те прославивме како скинија која Го сместила Бога.

Вториот канон на преподобниот.

Ирмос: **Твоите песнословци, Богородице – жив и неисцрпен изворе, откако ќе ги собереш околу себе, духовно утврди ги и, во твојата божествена слава, со венците на славата удостој ги.**

Божествениот Наум, кој е помошник на јерархот Климент, дојде во народот мизиски и го осветли со светлината на проповедта затоа сега се прославува.

Науме, преку тебе, Господ го подигна родот словенски и од камења направи чеда Авраамови, како што вели Претечата, секој што е разумен, сега те прославува.

Словенските луѓе, кои седеа во темнината на тешкото неверие, преку тебе ја видоа светлината на разумот, преподобен, затоа го почитуваат твојот спомен со радосни песни.

на ѹ҆трени

Бг҃оро́дченъ: Тишины́ мѧ и҆спо́лни, Бц҃е, ве́дрость дѹшъ сѹщаѧ, и҆ ѹ҆толѝ волне́нїе всѣ́е борю́щихъ мѧ̀, и҆ въ глѹбинѹ̀ толкѹ́щихъ мѧ̀ и҆ въ а҆́довѹ про́пасть, Влады́чице.

Катава́сїѧ: Пре́жде вѣ́къ ѿ О҆ц҃а̀ рожде́нномѹ нетлѣ́ннѡ Сн҃ѹ, и҆ въ послѣ́днѧѧ ѿ Дв҃ы воплоще́нномѹ безсѣ́мен́нѡ Хр҃тѹ Бг҃ѹ возопі́имъ: вознесы́й ро́гъ на́шъ, ст҃ъ є҆сѝ Гдⷭ҇и.

Конда́къ предпра́здненства, гла́съ г҃.

Подо́бенъ: Дв҃а дне́сь

Дв҃а дне́сь превѣ́чное Сло́во въ верте́пѣ гражде́тъ роди́ти неизрече́нно: ликѹ́й, вселе́ннаѧ, ѹ҆слы́шавши, просла́ви со а҆́гг҃лы и҆ па́стырьми хотѧ́щаго ꙗ҆ви́тисѧ ѻ҆троча̀ мла́до, превѣ́чнаго Бг҃а.

І҆́косъ: Ѿ ѹ҆жа́снагѡ вои́стиннѹ и҆ па́че сло́ва чѹдесѐ! Є҆́же бы́ти Даѧ́й всѣ́мъ, ра́ди бл҃гости, во чре́во ст҃ы́ѧ Дв҃ы вни́де, и҆ въ верте́пѣ роди́тисѧ гражде́тъ, и҆ въ ꙗ҆́слехъ положи́тисѧ. Звѣзда́ же сего̀ проповѣ́дѹетъ свы́ше волхвѡ́мъ, и҆дѹ́щымъ на поклоне́нїе Є҆гѡ̀ съ да̑ры, и҆здале́ча привлача́щи со тща́нїемъ послѣ́дѹющыѧ Валаа́ма проречє́нїю, ре́кшагѡ: Звѣзда̀ хо́щетъ провозвѣсти́ти ѻ҆троча̀ мла́до, превѣ́чнаго Бг҃а.

Богородичен: Богородице, исполни ме со тишина, бидејќи си тивко пристаниште за душите, смири ја бурата од оние кои без причина се борат со мене и ме туркаат во длабочината и во пропаста на адот, Владичице.

Катавасија: На Синот, роден пред вековите од Отецот нетлено, а во последно време воплотен од Дева бессемено – на Христа, нашиот Бог – да Му запееме: Свет си, Ти, Господи, Кој го издигна нашето достоинство.

Кондак на претпразненство, глас 3.

Подобен: Дева денес

Дева денес доаѓа неискажливо да Го роди Превечното Слово во пештера. Ликувај, вселено, откако слушна! Прослави Го со ангелите и пастирите Оној Кој сака да се јави како младо дете – Превечниот Бог.

Икос: О, навистина страшно и неискажливо чудо: за да може да биде Оној Којшто дејствува во сè, заради добрината влезе во утробата на Светата Дева, и оди во пештера да се роди, и во јасли да се положи! Неговата ѕвезда, пак, Него од височините Го проповеда на мудреците коишто одеа да Му се поклонат со дарови, оддалеку привлекувајќи ги со брзање оние што го следеа пророченото од Валаама, кој рекол: „Ѕвезда ќе го претскаже малото дете – превечниот Бог".

на ѹ҆трѡ́ни

Сѣда́ленъ, гла́съ д҃.

Подо́бенъ: Ѹ҆дивѝсѧ і҆ѡ́сифъ

По́столѡвъ подража́тель, а҆рхїере́євъ пра́вило, преподо́бныхъ добро́та, сострада́лецъ страда́льцєвъ, безъ кро́ве ꙗ҆́кѡ мѹ́ченикъ вѣнча́лсѧ є҆сѝ, Наѹ́ме преподо́бне, лю́тыми бо скорбьмѝ ѡ҆бращáлсѧ є҆сѝ, носѧ̀ Хр҃та̀ бж҃е́ственное и҆́мѧ и҆ дерзнове́нно всегда̀ проповѣ́дѹѧ Тро́ицы та́нство, є҆́же и҆ моли́тисѧ не преста́й ѡ҆ восхвалѧ́ющихъ тѧ̀.

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, предпра́здненства, гла́съ а҃.

Подо́бенъ: Гро́бъ тво́й, Сп҃се

А́дѹйсѧ, Сїѡ́не, Видлее́ме, ѹ҆краси́сѧ, всѣ́хъ Содержи́тель ѕвѣздѹ̀ предпосла́въ, возвѣсти̑ Своѐ безмѣ́рное схожде́нїе: є҆го́же бо трепе́щѹтъ небє́сныѧ си̑лы, Се́й раждáетсѧ ѿ Дѣ́вы непревра́щнѡ, є҆ди́ный Бг҃ъ на́шъ.

Пѣ́снь д҃.

І҆рмо́съ: Ѿ Дѣ́вы пришествїе Твоѐ прови́дѧ А҆ввакѹ́мъ, ѹ҆жа́сѧ вопїѧ́ше: ты̀ ѿ ю҆́га, воплоща́ѧсѧ, прише́лъ є҆сѝ, И҆зба́вителю, А҆да́ма ѿрнове́ннаго воззва́ти.

Седален, глас 4.

Подобен: Јосиф се зачуди

одражател на апостолите, правило на архијереите, добрино на преподобните, сострадалник со страдалниците, без крв си се овенчал како маченик зашто со тешки маки ти си беседел, носејќи Го Христово-то божествено Име и постојано проповедајќи ја смело тајната на Света Троица, не престанувај да Ѝ се молиш, Науме, за оние кои ти пеат.

Слава, и сега, на претпразненство, глас 1.

Подобен: Гробот Твој

адувај се, Сионе! Витлееме, украси се! Седржителот, откако ја испрати ѕвездата, го најави Своето неизмерно слегување зашто од Него треперат небесните сили; Он се раѓа од Дева непроменливо, единствениот Бог наш.

Песна 4.

Ирмос: Предвидувајќи го Твоето пришествие од Дева, Авакум, ужасувајќи се, извикуваше: Ти, воплотувајќи се од југ си дошол, Избавителу, отфрлениот Адама да го повикаш.

на ѹ҃трени

Свѣтозарный ѻ҃блакъ грѧдетъ, возсїѧти Хр҃та ѝзъ мт҃рнихъ ложеснъ, правды Сл҃нце, всю землю лѹчами бж҃твенными просвѣщающаго.

Бг҃ъ человѣкѡмъ ѩвисѧ подобенъ, ѝ ѡбнищаваетъ плотїю, да насъ ѡбогатитъ, ѝ въ вертепѣ раждаетсѧ: сего вѣрнїи чистымъ сердцемъ подимемъ.

Се Хр҃тосъ во градѣ раждаетсѧ Виѳлеемѣ, ѩкѡ да Ѐдемъ намъ ѿверзетъ, преслѹшанїемъ первѣе ѕмїѧ ѡкраденїѧ заключенный, бж҃твеннѡ торжествѹимъ.

Инъ.

Ірмосъ: Дѹхомъ провидѧ, пророче Аввакѹме, Словесе воплощенїе, проповѣдалъ ѐси вопїѧ: Внегда приближитисѧ лѣтѡмъ, познаешисѧ, внегда прїити времени, покажешисѧ. Слава силѣ Твоей, Гдн.

Се твоемѹ проповѣданїю внѧша ѩзыцы каменосердечнїи ѝ познаша Бг҃а, ѩкоже ѝсполнитисѧ всемѹ разѹма Бж҃їѧ, ѩкоже пишетъ Исаїа. Тѣмже твою памѧть славимъ.

Мѹдрости Премѹдрагѡ полнъ ѩвивсѧ, мѹсїйскихъ грѹбыхъ людей наѹчилъ ѐси почитати Тр҃цѹ лицы, ѐдинаго же Бг҃а ѐстествомъ, неизмѣннѡ ѝ неслитнѡ ѡбедненнаго, слава Томѹ взывающихъ.

Светиот облак доаѓа да засвети од мајчината утроба, Христос – Сонцето на правдата, Кој сета земја со божествените зраци ја просветува.

Бог се јави сличен на луѓето и се осиромашува со телото за да нѐ обогати нас и во пештера се раѓа. Него, верници, со чисто срце да Го подигнеме.

Божествено да торжествуваме! Еве, Христос се раѓа во градот Витлеем за да ни го отвори рајот заклучен поради првата непослушност преку кражбата од змијата.

Канон на преподобниот.

Ирмос: Предвидувајќи го со духот воплотувањето на Словото, пророче Авакуме, си проповедал, извикувајќи: –Кога ќе се приближи годината, ќе се појавиш. Кога ќе дојде времето, ќе се покажеш. Слава на Твојата сила, Господи!

Ете, на твоето проповедување внимаваа народите со скаменети срца и Го познаа Бога за да се исполнат со разум Божји, како што пишува Исаија. Затоа го славиме твојот спомен.

Откако се покажа исполнет со мудроста од Премудриот, си ги научил грубите мизиски луѓе да Ги почитуваат лицата на Троица, на еден Бог по природа, неизменливо и неслиено обединети; слава Нему Му извикуваа.

На утрени

Мо́ре безбо́жїѧ возмути́лъ є̑сѝ по проро́ку ꙗ́коже конь богоизбра́нный, мꙋ́дре Наꙋ́ме, и человѣ́кѡвъ во глꙋбинѣ̀ невѣ́рїѧ пла́вающихъ ꙗ́коже ры́бы извле́клъ є̑сѝ, сла́ва Го́сподꙋ вопїю́щихъ.

Бг҃оро́дичнъ: Вои́стиннꙋ ѡ̑свѧще́нъ показа́лсѧ є̑сѝ Бг҃ꙋ хра́мъ и̑ пала́та, Дѣ́во Марі́е; того̀ ᲂу҆̀бо ᲂу҆мили́остиви ка́ла грѣхо́внагѡ на́съ ѡ̑чи́стити, ꙗ҆́кѡ да до́мъ пока́жемсѧ и̑ жили́ще Дꙋ́ха.

Ѝнъ.

І҆рмо́съ: Сѣдѧ́й въ сла́вѣ на пр҃то́лѣ Бж҃тва̀, во ѻ҆блацѣ̀ ле́гцѣ прїи́де І҆и҃съ пребж҃твенный, нетлѣ́нною дла́нїю, и̑ спасѐ зовꙋ́щыѧ: Сла́ва, Хр҃тѐ, си́лѣ Твое́й.

Ꙗ҆́кѡ сто́лпъ вѣ́ры недви́жимый показа́лсѧ є̑сѝ, и̑скꙋше́ньми никакоже смꙋща́емь дꙋ́хомъ и̑ въ многообра́зныхъ ѡ̑слобле́нїихъ враща́лсѧ є̑сѝ, врагѡ́мъ Дꙋ́ха противꙋстоѧ̀.

Вѣтї́йствꙋѧ велѝчїѧ Бж҃їѧ предъ лице́мъ ꙗ҆зы́къ и̑ царе́й, ри́торѡвъ лю́тое загради́лъ є̑сѝ блѧдосло́вїе простото́ю сло́ва, благоче́стїе же и̑ Хр҃то́вꙋ сла́вꙋ ᲂу҆ѧсни́лъ є̑сѝ.

Ꙗ҆́кѡ а҆пⷭ҇лъ печа́ль всѧ́кꙋю претерпѣ́лъ є̑сѝ за бл҃гоче́стїе тѣ́мже всѧ́кꙋю печа́ль ѿженѝ ѿ на́съ, твою̀ па́мѧть соверша́ющымъ.

Морето на безбожноста си го заматил, според пророкот, како богоизбран коњ, мудри Науме, и луѓето што пливаа во длабочините на неверението како риби си ги извлекол; слава на Господа Му пееја.

Богородичен: Навистина, осветен храм и палата на Бога си се покажала, Дево Марие, затоа Него умилостиви Го да нѐ очисти од гревовната кал за да се покажеме дом и живеалиште на Духот.

Вториот канон на преподобниот.

Ирмос: **Оној што седи во славата, на престолот од Божеството – најбожествениот Исус, дојде на лесен облак и со нетлената рака ги спаси тие што викаат: Слава, Христе, на Твојата сила.**

Оче, како вистински столб на верата си се покажал во искушенијата, никако не паѓајќи со духот и преку различни маки си беседел, спротивставувајќи им се на непријателите на духот.

Прославувајќи ги Божјите величија пред цареви и народи, си ги уништил лошите шеги на ораторите со едноставни зборови; побожноста, пак, и Христовата слава си ги разјаснил.

Како апостол, како проповедник, си претрпел секаква мака за побожноста, затоа те молиме, преподобен, секоја мака и болка изгони ја од нас кои го празнуваме твојот спомен.

на утрени

Бгородичен: Вжилѝ оумѝ моегѡ̀ движе́нїѧ, Бгома́ти, и҆ дꙋшѝ моеѧ̀ чꙋвства просвѣтѝ, Чи́стаѧ, и҆ си́льна на враги́ мѧ содѣ́лай, да зовꙋ́ ти: Сла́ва, Дв҃о, рождествꙋ̀ твоемꙋ̀.

Катава́сїѧ: Же́злъ и҆з̾ ко́рене Ї҆ессе́ова, и҆ цвѣ́тъ ѿ негѡ̀ Хр҃тѐ, ѿ Дв҃ы прозѧ́блъ є҆сѝ и҆з̾ горы̀ хва́льный, прїѡсѣне́нныѧ ча́ши, пришелъ є҆сѝ вопло́щьсѧ ѿ неискꙋсомꙋ́жныѧ невеще́ственный и҆ Бж҃е: сла́ва си́лѣ Твое́й, Гдⷭ҇и.

Пѣ́снь є҃.

Ї҆рмо́съ: Къ тебѣ̀ оу҆тренюю, бл҃гоꙋтро́бїѧ ра́ди, Себѐ и҆стощи́вшемꙋ непрело́жнѡ, и҆ зра́къ раба̀ ѿ Дв҃ы носи́вшемꙋ, Сло́ве Бж҃їй. Ми́ръ пода́ждь мѝ па́дшемꙋ, Чл҃вѣколю́бче.

Се́рдце всѧ́кое земноро́дныхъ да и҆гра́етъ, да весели́тсѧ тва́рь: Гдⷭ҇ь раждаетсѧ и҆зъ Ѻ҆троковѝцы чⷭ҇тыѧ въ верте́пѣ Вѝдлеемстѣ́мъ, и҆ волсвѝ Томꙋ̀ прино́сѧтъ да́ры достѡ́йныѧ.

Лю́дїе дре́вле въ сѣ́ни сме́ртнѣй сѣдѧ́щїи, оу҆зрите свѣ́тъ ва́мъ возсїѧ́вшїй ѿ Дв҃ы, и҆ мно́гагѡ дꙋшесла́достїѧ и҆спо́лнитесѧ, ѡ҆бнищѧ́вшаго Сло́ва велича́юще при́снѡ.

Богородичен: Богомајко, изгори ги лошите мисли од мојот ум и просвети ги чистите чувства на мојата душа и покажи ме силен пред моите непријатели за да ти викам: „Дево, слава на твојата рожба".

Катавасија: Како жезол и цвет од коренот на Јесеја, од нас фален Христе, Ти си процветал од Дева – засенетата Гора; си дошол воплотен од немажена девојка, невештествени Боже! Слава на Твојата сила, Господи.

Песна 5.

Ирмос: Ти, Кој вистински се понижи Себеси поради милосрдие, и лик на слуга прими од Дева, Слово Божјо, кај Тебе подранувам. Мир дај ми, Човекољупче, на мене паднатиот!

Нека заигра секое срце од земнородените, нека се веселат созданијата; Господ во пештерата Витлеемска се раѓа од чиста Девојка и мудреците Нему дарови достојни Му принесуваат.

Луѓе, вие коишто некогаш седевте во смртна сенка, видете ја светлината што ви засвети од Дева и со голема душевна наслада исполнете се, величејќи Го постојано Словото Коешто се понижи.

на утрени

Въ малѣмъ вертепѣ градеши вмѣститися, невмѣстиме естествомъ: ꙗкѡ да мѧ ѹмалившагосѧ преступленіемъ, возвеличиши за милость безмѣрнѹю. Покланѧюсѧ Твоемѹ благоутробію, долготерпѣливе.

Инъ.

Ирмосъ: Свѣтлый намъ возсіѧ свѣтъ присносѹщный, ѹтреннюющымъ ѡ сѹдьбахъ заповѣдей Твоихъ, Владыко Человѣколюбче, Христе Боже нашъ.

Новый апостолъ былъ еси, Отче, седмидесѧти ѹподобленный, послѣдѹѧ Медодію, ꙗкоже Павлѹ, проповѣди возвѣщающемѹ таинство.

Пріѡбрѣтеніе благодати воистиннѹ ꙗвилсѧ еси по избранію, мѹдре, ꙗкоже древле пророкъ богодѹхновенный, первый Наѹмъ, егѡже и имѧ добрѣ ѹнаслѣдовалъ еси.

Возлюбилъ еси Христа паче силы ѿ сердца твоегѡ, ѿ мысли же и дѹши твоеѧ, преподобне. Тѣмже паче нынѣ Емѹ возлюбилсѧ еси и славы сподобилсѧ еси.

Богородичень: Преложеньми насильными ѡбѹреваюсѧ и ѡбстоѧнныи и дальными безпредѣльствіи, Владычице. Ко пристанищѹ твоемѹ приведи мѧ, ꙗже безнадежныхъ надежда.

Ти, Кој си несместлив по природа, од неизмерна милост доаѓаш во мала пештера да се сместиш за да ме возвеличиш мене кој сум смален поради престапот. Се поклонувам на Твоето милосрдие, Долготрпелив!

Канон на преподобниот.

Ирмос: **Ни засвети светлина, вечната Светлина, нам кои подрануваме за судбините на Твоите заповеди, Владико Човекољупче, Христе, Боже наш!**

Нов апостол си бил, оче, сличен на седумдесетте, придружувајќи го Методиј како Павле, кој ја објави тајната на проповедта.

Мудар, според изборот, навистина си се јавил како наоѓалиште на благодатта како некогаш Боговдахновениот пророк – првиот Наум, чиешто име достојно си го наследил.

Си Го возљубил Христа со сета сила на твоето срце, а и со мислите и со душата твоја, преподобен. Затоа, сега Нему си Му се намилил и со слава си се удостоил.

Богородичен: Со насилни промени се борам, и опсади, и бескрајни далечини, Владичице. Кон твоето пристаниште приведи ме ти, којашто си надеж на безнадежните.

на утрени

Инъ.

Ирмосъ: Оужасошася всяческая ѡ божественнѣй славѣ твоей, ты бо неискусобрачная Дево, имѣла еси во утробѣ надъ всѣми Бога, и родила еси безлѣтнаго Сына, всѣмъ воспѣвающымъ тя миръ подавающая.

Слышатель присный былъ еси премудрыхъ оучений божественнаго Меѳодіа, Панонію порождшаго божественнымъ крещеніемъ и писаній божественныхъ преданьми, егоже нрава поревновалъ еси.

Краснѣ нозѣ твои быша, гласнымъ проповѣданіемъ божественнаго Евѳеліа ѡбтекша страну многокружную и претыкающихся каменіемъ въ нощи невѣріа къ свѣту божественному возводящіа.

Обновивше землю мусійскую, преподобне, ѡбаче ю ты оубо и Климентъ же божественный, догматы въ ней всѣявше, и нынѣ пріемлете плодъ божественное разумѣніе и лѣтніа пѣсни.

Богородиченъ: Оувѣнчай насъ, Владычице, якоже оружіемъ благоволенія, щедротами твоими, помощьми и заступленьми окрестъ бо жизни нашеа нещаднѣ ѡполчися злыхъ соборище.

Вториот канон на преподобниот.

Ирмос: Целиот свет ѝ се чудеше на твојата божествена слава, зашто ти – неискусобрачна Дево, си Го имала во утробата Оној Кој е Бог над сите и си Го родила вечниот Син, Кој им дава мир на сите оние што тебе те воспеваат.

Мудар, си бил искрен слушател на премудрото учење на божествениот Методиј, кој ја препороди Панонија со божественото крштение и со преводот на божествените писанија, си го следел неговиот карактер.

Твоите красни нозе беа во силна проповед на божественото Евангелие, обиколувајќи многу земји и јасно водејќи ги кон божествената светлина оние кои се препнуваа во ноќта од каменот на неверието.

Преподобен, откако се подготвивте, земјата ја обиколивте. Зашто ти и божествениот Климент насеавте во неа догмати, и сега примате плод на божествен разум и годишни пеења.

Богородичен: Владичице, овенчај нѐ нас со оружје на добра волја, оградувајќи нѐ со твоите милости, помагања и застапништва зашто околу нашиот живот беспоштедно се намножи соборот на злите.

на ѹ́трени

Катава́сїа: Бг҃ъ сы́й ми́ра, О҆ц҃ъ щедро́тъ, вели́каго совѣ́та Твоего̀ а҆́гг҃ла, ми́ръ подава́юща посла́лъ є҆сѝ на́мъ: тѣ́мъ бг҃оразꙋ́мїѧ къ свѣ́тꙋ наста́вльшесѧ, ѿ но́щи ѹ҆́тренююще, славосло́вимъ Тѧ̀, Чл҃вѣколю́бче.

Пѣ́снь ѕ҃.

І҆рмо́съ: Бе́здна послѣ́днѧѧ грѣхо́въ ѡ҆бы́де мѧ̀, и҆ волне́нїѧ не ктомꙋ̀ терпѧ̀, ꙗ҆́кѡ І҆ѡ́на, вл҃цѣ вопїю́ Ти: ѿ тли́ мѧ возведѝ.

Зако́нѡвъ Тѧ̀ дв҃а плотски́хъ кромѣ̀, Гдⷭ҇и, прихо́дитъ роди́ти въ верте́пѣ, и҆ во ꙗ҆́слехъ пло́тїю восклони́ти, ꙗ҆́кѡ мл҃нца.

Стра́нна мѧ̀ бы́вша ѿ Бг҃а престꙋпле́ньми, Пребж҃твенный, рожде́йсѧ ѿ О҆троковицы неискꙋсобра́чныѧ, ми́лости ра́ди, граждани́на нб҃наго ꙗ҆влѧ́етъ.

Го́ры же и҆ хо́лмы и҆ ѹ҆дѡ́лїѧ возвесели́тесѧ: Гдⷭ҇ь бо пло́тїю раждае́тсѧ, ѡ҆бновлѧ́ѧй тва́рь, и҆стлѣ́вшꙋю лꙋка́выми престꙋпле́ньми.

Йнъ.

І҆рмо́съ: Прро́ка І҆ѡ́нꙋ подражаѧ́ вопїю̀: Живо́тъ мо́й, Бла́же, свободѝ и҆зъ тлѝ и҆ спасѝ мѧ, Сп҃се ми́ра, зовꙋ́ща: Сла́ва Тебѣ́.

Катавасија: Како Бог на мирот и Отец на штедроти, Ти ни Го испрати Твојот ангел на Великиот Совет, Кој мир ни дарува. Затоа, водени кон Светлината на богопознанието, од ноќта подранувајќи Те славиме, Човекољупче.

Песна 6.

Ирмос: Смртната бездна од гревови ме обви и, не можејќи веќе да ги трпам бранувањата, како Јона кон Господа, Ти извикувам: – избави ме од погибел!

Надвор од телесните закони, Господи, Дева приоѓа да Те роди во пештера и во јасли со телото да Те засолни како младенец.

Мене, кој сум отуѓен од Бога поради престапите, Пребожествениот, од милост, раѓајќи се од неискусобрачната Отроковица, ме прави небесен граѓанин.

Гори, и ридови, и долини, развеселете се, зашто Господ со тело се раѓа, обновувајќи ги созданијата што изгнија поради лукавите престапи.

Канон на преподобниот.

Ирмос: Поддржувајќи го пророкот Јона, извикувам: –Благи, ослободи го мојот живот од погибелта и спаси ме, Спасителу на светот, мене кој Ти велам: „Слава Ти!"

На утрени

Оученикъ четверицу исполнилъ еси проповѣдникъ Христовыхъ и мудрыхъ тайноводцевъ славянскаго рода, Кирилла же и Меѳодія.

Прогнани бысте далече, таинницы и тайноводцы, претерпѣсте темницы и ранени бысте, пронзшестыя ради Духа Святаго бѣдствующе.

Спѣшиши пути дальныя съ Кирилломъ и Меѳодіемъ ѿ сѣвера даже до Рима, трудомъ ихъ общася, Мусійскаго множества же послѣжде просвѣтилъ еси.

Богородичень: Ѿ лютаго заблужденія свободи насъ, и страстей искушеній и всяческихъ бѣдъ, Всенепорочная, и ѿ всякаго вреда скорѡ исхити.

Инъ.

Ирмосъ: Возопи, прообразуя погребеніе тридневное, пророкъ Іона, въ китѣ молася: ѿ тли избави мя, Іисе Царю силъ.

Слово богодухновенное на тебѣ исполнися, во всю бо землю славянскую изыде вѣщаніе твое и даже до концевъ твои глаголи.

Ѿ конецъ сѣвера до конецъ запада въ морехожденіе положше, блаженніи, въ Римъ внидосте Новый завѣтъ возвѣстити.

Четворно си исполнил сè како ученик на Христовите проповедници Кирил и Методиј и мудри водачи во тајните на родот словенски.

Далеку бевте прогонети, свештенотајници и тајноводители; претрпевте затвори и бевте ранети, страдајќи во беда поради происходењето на Светиот Дух.

Брзаше по далечните патишта со Кирила и Методија, од север, па дури до Рим, учествувајќи во нивните тешкотии, а потоа и Мизијците си ги просветил.

Богородичен: Сенепорочна, ослободи нè од лутата заблуда, и од страдањата, и од искушенијата и од секакви опасности, и од секаква пакост извлечи нè.

Вториот канон на преподобниот.

Ирмос: **Пророкот Јона, предобразувајќи го тридневното погребение, во китот молејќи се, повика: Од гибел избави ме, Исусе, Цару на силите (небесни).**

И во тебе се исполни божественото слово зашто во целата словенска земја потече твојата божествена проповед и твоите зборови, дури до краиштата (на вселената).

Блажен, патувајќи по море од северните до западните краишта, влеговте во Рим да го соопштите Новиот завет.

На утрени

Храмъ божественный и Божіе честное жилище ѿ юности сый богоносе Наꙋме, и мене твоими молитвами пріятелище сотворѝ Духа.

Богородичен: Что̀ бꙋдꙋ, ѿвсю́дꙋ всегда̀ ра́тꙋемь. Ты́ ми коне́цъ прибѣ́жища бꙋди, Богоневѣ́стнаѧ, обѝдимыхъ по́моще неѡборимаѧ.

Катава́сіѧ: Ѝз оу̀тро́бы Ѡ҆ѡ́нꙋ младе́нца ѝзблева̀ морскій ѕвѣ́рь, ꙗ҆кова̀ пріѧ́тъ: въ Дѣ́ꙋ же всѣ́льшеесѧ Сло́во, и плоть пріе́мшее про́йде сохра́ньшее нетлѣ́нꙋ: є҆гѡ́же бо не пострада̀ ѝстлѣ́ніѧ, ро́ждшꙋю сохранѝ невреждѐннꙋ.

Конда́къ, гла́съ г҃.

Подо́бенъ: Дѣ́ва дне́сь

Свѣ́тлыхъ пѡ́двигъ твои́хъ всечестна́ѧ па́мѧть, ꙗ҆коже ве́ліе со́лнце всѣ́мъ возсіѧ́ющи, ли́ца тѧ̀ воспѣва́ющихъ просвѣща́етъ, бѣ́сы же и всѧ́къ недꙋгъ ѿгонѧ́етъ. Сегѡ̀ ра́ди сошедшесѧ, любо́вію сію̀ вѣ́рнѡ восхвалѧ́емъ.

Ікосъ: О҆те́цъ на́шъ Наꙋмъ велича́йшій предста́тель и свѣти́льникъ ꙗ҆́сный ꙗ҆ви́сѧ дне́сь. Пріиди́те стеце́мсѧ, Мѵсі́йскаѧ мно́жества, томꙋ возра́дꙋемсѧ: се́й бо всѣ́хъ на́съ просвѣти́ и тмꙋ̀ пре́лести разгна̀. Се́й по

Богоносен Науме, уште од младоста си бил божествен храм и чисто Божјо живеалиште; направи ме и мене, преку твоите молитви, стан на Светиот Дух.

Богородичен: Што ќе биде со мене, кој војувам насекаде; Богоневесто, ти биди ми последно засолниште зашто си несоборлива помошница на немоќните.

Катавасија: Морскиот ѕвер го исфрли Јона од својата утроба, каков што го прими; и Словото, Кое се всели во Дева и од неа прими тело, низ неа мина и, онаа што Го родила без да претрпи распаѓање, ја сочува нетлена и неповредена.

Кондак, глас 3.

Подобен: Дева денес

Светлите подвизи на твојот пречесен спомен, како големо сонце што свети, ги просветува лицата на тие што те слават, бесовите, пак, и секоја болест ги изгонува. Заради тоа, доаѓајќи со љубов, достојно да го прославиме.

Икос: Нашиот отец и голем застапник и светол просветител, Наум, се јави денес. Дојдете да се собереме мноштво Мизијци, радувајќи се на ова зашто тој сите нас нè просвети, и ја разурна темнината на прелеста. Тој во стапките Христа го следеше и се предаде себеси на благопријатна

столпамъ Христу послѣдова и жертву себѣ благопріятну предадѣ. Сей и досточудную свою память же и праздникъ учрежденіе духовное всѣмъ вѣрнымъ нынѣ предлагаетъ, юже любовію всѣ вѣрнѣ восхваляемъ.

Пѣснь 3.

Ірмосъ: Отроцы въ Вавилонѣ пещнаго пламене не убоявшася, но посредѣ пламене ввержени, ѡрошаемии поахху: Благословенъ еси Гдн, Боже отецъ нашихъ.

Какѡ та малѣйшій, слове подиметъ вертепъ; нищетою многою нищету Адамову ѿемшаго, и богатствомъ божественныя благодати человѣки ѡбогатившаго.

Глаголы странныя пастыріе слышавше, потщашася Виѳлеемъ видѣти, и въ ꙗслехъ безсловесныхъ, разрѣшающаго безсловесія всѧ человѣки, возлежащаго.

Уусты же и сердцемъ, плотію приходящаго родитися Христа, въ вертепѣ ѿ Дѣвы Отроковицы, пѣснословити потщимся, и вѣрнѣ поклонимся.

Инъ.

Ірмосъ: Сущымъ въ пещи отрокомъ Твоимъ, Спсе, не прикоснуся, нижѣ стужи огнь. Тогда тріе ꙗкѡ единѣми уусты поахху и благословляхху глаголюще: благословенъ Бгъ отецъ нашихъ.

жртва. Тој и сега на неговиот славен спомен и празник на сите верници им приредува духовен пречек. Него со љубов сите достојно да го прославиме.

Песна 7.

Ирмос: Момчињата во Вавилон не се уплашија од пламенот на печката, но фрлени во средината на огнот, оросени пеја: –Благословен Си Господи, Боже на татковците наши.

Како ќе те смести малата пештера, Слово, Тебе, Кој преку големото осиромашување го одзеде Адамовото сиромаштво и со богатството на божествената благодат ги обогати луѓето.

Пастирите, кога ги слушнаа страшните зборови, побрзаа да го видат Витлеем и Легнатиот во јаслите на бесловесните (животни), Кој ги разрешува сите човечки неразумности.

А устите и срцата да ги побрзаме да песнослават за Христа, Кој доаѓа во пештера да се роди со тело, од Дева отроковица, и достојно да Му се поклониме.

Канон на преподобниот.

Ирмос: Спасителу, до Твоите момчиња, коишто беа во печката, не се допре, ниту, пак, ги вознемири огнот. Тогаш, тројцата, како со една уста пеја и благословуваа, велејќи: – Благословен е Бог на татковците наши.

Дѣйствуй чудеса Бгъ спасй тѧ чудеснѣ ѿ варварскїѧ темницы со странники, внезапу разрѣшшымсѧ оузамъ рукъ и ногъ.

Вкушеньми божественныхъ оученїй былъ еси оучитель людей, ко злу подвижныхъ, измѣненьми же божественными сихъ ѡбдѣлалъ еси вмѣсто звѣрей въ богонаученнаѧ овчата кроткаго Христа.

Колесница Гдня явилсѧ еси, Науме преподобне, имѧ Христово носѧ по Писанїю предъ лицемъ многихъ языкъ и царей прославлѧѧ же дѣѧньми и ѿ Него славно прославлѧемь.

Богородичен: Молебныѧ прїими молитвы рабъ твоихъ, Всесвѧтаѧ непорочнаѧ чистаѧ, и злыхъ ѡбстоѧнїй находѧщихъ избави насъ молитвами твоими и сопричастники твоеѧ божественныѧ славы содѣлай.

Инъ.

Ирмосъ: Спасый во огни Авраамскїѧ Твоѧ отроки и халдеи оубивъ, яже правда праведно оуловлѧше, препѣтый Гди Боже отецъ нашихъ, благословенъ еси.

Потъ постническому смѣсилъ еси потъ воистинну апльскїй, оче, произволенїемъ же и мученикъ послѣжде явилсѧ еси безкровный взывѧѧ: Боже отецъ нашихъ, благословенъ еси.

Бог, Кој прави чуда, чудесно те спаси од варварскиот затвор заедно со (твоите) соученици, кога ненадејно се раскинаа оковите од рацете и нозете.

Преку слушањето на божествените ученија, (самиот) си им бил учител на луѓето подвижни кон злото, а преку божествените промени на нив, од ѕверови си ги претворил во богонаучени овци на кроткиот Христос.

Како Господова кола си се јавил, преподобен Науме, носејќи го името Христово пред лицето на многу народи и цареви според Писанието, прославувајќи Го со делата и од Него славно си прославен.

Богородичен: Молбените молитви од твоите раби прими ги, Сесвета, непорочна, чиста, и нас што се наоѓаме во прегратките на злото избави нѐ со твоите молитви и направи нѐ соучесници на твојата божествена слава.

Вториот канон на преподобниот.

Ирмос: **Ти, Кој во огнот ги спаси Твоите Авраамови момчиња, а ги уби Халдеите кои правдата праведно ги казни: највоспеан Господи, Боже на отците наши, благословен си.**

Оче, навистина си ја помешал твојата пот со потта на испосниците, а потоа, пак, доброволно и маченик без крв си се покажал, извикувајќи: – Боже, благословен си.

на утрени

Мертвотвѡрнаѧ помышлѐнїй сандалїѧ, ꙗ҆коже Мѡѷсе́й, съ но́гъ ꙗ҆вѣ ѡ҆тложи́лъ є҆сѝ и҆ Бг҃а чистѣ смотрѣ́лъ є҆сѝ, лю́ди же пѣ́ти оу҆вѣща́лъ є҆сѝ: Бж҃е ѻ҆тє́цъ на́шихъ, благослове́нъ є҆сѝ.

Ѝже хотѣ́нїѧ творѧ́й боѧ́щихсѧ є҆гѡ̀, прошє́нїѧ твоѧ̑ ѡ҆ на́съ ника́коже ѿри́нетъ, ѻ҆́че. Тѣ́мже помина́й всегда̀ се́рдцемъ и҆ ду́шею пѣснослоѧ́щихъ: Бж҃е ѻ҆тє́цъ на́шихъ, бл҃гослове́нъ є҆сѝ.

Бг҃оро́дицѣ: Ѿ плотски́хъ страсте́й, ѿ ду́шевныхъ сокроу́шенїй, ѿ бѣ́дъ лю́тыхъ, ѿ ѕлодѣ́йста врагѡ́въ борю́щихъ мѧ̀ раба̀ твоего̀ и҆схити и҆ держа́вою твое́ю, Дв҃о, ѡ҆гради́ мѧ.

Катава́сїѧ: Ѻ҆́троцы бл҃гочестїю совоспита́ни, ѕлочести́вагѡ велѣ́нїѧ небре́гше, ѻ҆́гненнагѡ прещє́нїѧ не оу҆боѧ́шасѧ, но посреди́ пла́мене стоѧ́ще поѧ́ху: ѻ҆тцє́въ Бж҃е бл҃гослове́нъ є҆сѝ.

Пѣ́снь и҃.

І҆рмо́съ: За зако́ны ѻ҆́чєскїѧ блаже́ннїи въ Вавѷлѡ́нѣ ю҆́ношы предбѣ́дствоующе, царю́ющагѡ ѡ҆плева́ша повелѣ́нїе безоумное, и҆ совокоуплени, и҆мже не сварѝшасѧ, ѻ҆гне́мъ, держа́ствоующемоу досто́йноую воспѣва́хоу пѣ́снь: Гдⷭ҇а пойте дѣла̀, и҆ превозноси́те во всѧ̑ вѣ́ки.

Ти ги отфрли смртоносните помисли како Мојсеј сандалите од нозете и јасно си Го разбрал Бога, а луѓето, пак, си ги научил да пеат: – Боже, на отците, благословен Си.

Оче, исполнувајќи им ги желбите на оние што се плашат од Него, никако да не ги оттргнуваш твоите прозби од нас. Затоа, спомени ги оние кои со срце и душа постојано те песнословат.

Богородичен: Дево, избави ме, мене твојот раб и со твојата власт заштити ме од телесните страдања, од душевните понижувања, од тешките беди и од непријателските злодејства што ме напаѓаат.

Катавасија: Момчињата, воспитани во набожноста, заповедта на злочестивиот ја отфрлија и од огнената закана не се исплашија, туку среде пламенот стоејќи пееја: Боже на татковците, благословен си.

Песна 8.

Ирмос: Блажените момчиња во Вавилон, претскажувајќи за татковските закони, го плукнаа царот поради безумната заповед и, собрани, не се сварија од огнот; на Оној што владее, достојна песна Му воспеваа: – На Господа пејте Му дела (Негови) и превознесувајте Го во сите векови!

На утрени

Паче слова єдинаго Гда воплощеннаго, Отроковице, и ѡбложеннаго человѣческимъ подобїемъ, держащи рукамн, и покланяющися, и лобызающи мтрски, Чадо, глаголала єси, сладчайшее, какѡ Та сице держу, держащаго рукою всю тварь, и ѿ рукн работы сїю свобождающаго;

Пѣснословити, бжтвеннїи аггли, на земли Рождшагося уготовитеся: волсви дары, путеводими звѣздою, принесите: пастырїе, Сего потщитеся видѣти, на мтрнихъ, ꙗкоже млнца, сѣдяща ѡбатїихъ, вопїюще: Гда пойте дѣла, и превозносите во вся вѣки.

Свѣта облаче, Неискусобрачная, какѡ пеленами повиваеши, облаки Ѡдѣвающаго нбса неизглаголаннымъ манїемъ; какѡ въ безсловесныхъ ꙗслехъ воскланяеши, безсловесїя человѣки за безмѣрную милость избавляющаго Влку; Емуже вся покланяется страхомъ тварь, пѣснословящи во вся вѣки.

Инъ.

Ирмосъ: Егѡже ужасаются аггли и вся вѡинства, ꙗкѡ Творца и Гда, пойте священницы, прославите отроцы, блгословите людїе и превозносите во вся вѣки!

Неискажливо воплотениот, единствен Господ, и обложен со човечко подобие, држејќи Го на раце, Отроковице, и поклонувајќи Му се и мајчински бакнувајќи Го, – Чедо најслатко – си му велела, – како вака Те држам, Тебе Кој ја држиш на рака целата природа и Кој од раката на ропството неа ја ослободуваш.

Божествени ангели, подгответе се да Му песнословите на Оној Којшто се роди на земјата! Мудреци, водени по патот на ѕвездата, принесете дарови! Пастири, извикувајте: –Побрзајте да Го видите Овој Кој како младенец седи на мајчинските прегратки; Дела, опејте Го Господа и превознесете Го во сите векови.

Облаку од светлината, Неискусобрачна, како Го повиваш Оној Кој ги облекува небесата со неискажлива заповед? Како во јаслите на бесловесните животни Го криеш од безумството на луѓето, Господарот Кој од безмерна милост ги избавува? Нему Му се поклонуваат сите созданија со страв, песнословејќи Го во сите векови.

Канон на преподобниот.

Ирмос: Оној од Кого се ужасуваат ангелите и сите воинства, како на Творец и Господ, пејте Му, свештеници; прославете Го, младенци; благословувајте, луѓе и превознесете Го во сите векови!

на утрени

Наума, богодухновенный органъ Духа, воспоимъ въ словесѣхъ священныхъ, вѣрнїи, вопїюще ко Гду: Ѥгѡ молитвами спаси восхваляющихъ державу Твою.

Ѡбтекалъ еси вся страны мусїйскїя съ Климентомъ, твоимъ совоспитанникомъ, всемудре, Охрїдъ и окрестныя вся, люди путеводя ко стези правѣй твоими ученьми.

Крестъ твой на рамо воземъ, Науме мудре, Христу послѣдовалъ еси, единому Царю, ѿ Негѡже и побѣды вѣнецъ прїялъ еси, якѡ подвизавыйся законнѡ, богблаженне.

Богородичнъ: Отроцы прописаша, никакоже ѡпалямеми, утробу твою, Всечистая, николиже огнемъ Божества ѡпаленную, Самымъ же Богомъ воистину сохраненную, Дѣво, во вѣки.

Инъ.

Ирмосъ: Отроки благочестивыя въ пещи рождество Богородичо спасло есть, тогда убо образуемое, нынѣ же дѣйствуемое, вселенную всю воздвизаетъ пѣти тебѣ: Гда пойте дѣла и превозносите Его во вся вѣки.

Слово, еже всѣхъ человѣкъ восхотѣ безсловесный избавити, огненный языкъ тебѣ даровa, имже

Верници, да го воспееме Наума – боговдахновениот органон на Духот во свештените слова, извикувајќи кон Господа: – По неговите молитви, спаси ги оние што ја прославуваат Твојата власт!

Семудар, со Климента – твојот совоспитаник, Си ја обиколил целата земја мизиска, Охрид и целата околија, водејќи ги луѓето по патеките на правдата, преку твоите ученија.

Откако го зеде твојот крст на рамо, мудар Науме, си одел по Христа – единствениот Цар, а од Него и победоносен венец си примил, бидејќи според законот се подвизуваше, богоблажен.

Богородичен: Дево, момчињата кои не беа изгорени, ја претскажаа твојата утроба, Сечиста, којашто не беше изгорена од огнот на Божеството, а од Самиот Бог, навистина сочувана во векови.

Вториот канон на преподобниот.

Ирмос: **Набожните момчиња во печката ги спаси Рожбата на Богородица. Она што некогаш беше само предобраз, сега станува реалност, и сета вселена ја поткрева да Ти пее: Пејте Му, дела, на Господа, и превозносете Го во сите векови.**

Словото, сакајќи да ги избави сите луѓе од незнаење, тебе ти дарува еден од огнените јазици, преку кој неписмениот словенски род си го

безсловесный родъ славянскій въ разумъ благословесный привелъ еси, всѣхъ пѣти научивъ Христа во вѣки.

Низложилъ еси мучителей неистовство стоянімъ твоимъ и сострудникъ твоихъ, Науме всепѣтый, язвы же и раны и темницы претерпѣлъ еси, борясѧ за происхожденіе Духа ѿ Самаго божественнаго Источника безвиновнаго.

Ѿонудуже ѿбѣжѣ болѣзнь, уныніе, печаль и воздыханіе и всякое ѡскорбленіе, идѣже неизреченная радость и наслажденіе первородныхъ, тамѡ нынѣ жилище, Науме, въ немже вселитъ тѧ Христосъ достойнѡ, пріемъ труды твоѧ, яже за Него.

Богородичень: Погибе бѣгство ѿ мене въ конецъ и нѣсть по писанію взыскающихъ мѧ. Ты буди мнѣ, Владычице, покровъ и крѣпость, прибѣжище и утвержденіе, веселіе и извѣстнагѡ спасенія моегѡ надежда, да тѧ славлю во всѧ вѣки.

Катавасія: Чуда преестественнагѡ, росодательнаѧ изѡбразнѣ пещь ѡбразъ: не бо яже пріѧтъ палитъ юныѧ, якѡ нижѣ огнь божества Дѣвы, въ нюже вниде утробу. Тѣмъ воспѣвающе воспоемъ: да благословитъ тварь всѧ Гда, и превозноситъ во всѧ вѣки.

превел кон благословено разбирање, научувајќи ги сите вечно да Го воспеваат Христа.

Оче Науме славен, си го победил безумството на твоите мачители со твоето стоење и со твоите сотрудници; борејќи се, пак, за произлегувањето на Духот од Самиот Божествен и Беспочетен Извор, рани и мачења и затвор си претрпел.

Христос те всели, Науме, таму каде што нема ни болест, ни мака, ни воздишка и секаква злоба; таму каде што има неискажлива радост и наслада, таму каде што е живеалиштето на првородените, достојно примајќи ги за тоа твоите подвизи.

Богородичен: Нема каде да бегам, се намножија оние кои со списокот на моите гревови ме бараат; Ти, Владичице, биди ми покров и сила, прибежиште и тврдина и радост, сигурно спасение на мојата надеж за да те славам во сите векови.

Катавасија: Оросената печка го изобрази натприродното чудо: зашто таа не ги изгоре младите момчиња што ги прими, како што ни огнот на божеството не ја изгоре Дева, во чијашто утроба влезе. Затоа весело да запееме: Сета твар да Го благослови Господа и да Го превознесува во сите векови.

на утрени

Пѣснь д҃.

Ирмосъ: Не дивися нынѣ, ѿ Матѣ, видѧщи ꙗкѡ млнца, Егоже изъ чрева прежде денницы роди Оцъ: возставити бо и сопрославити человѣческое падшее естество пріидохъ ꙗвственнѡ, вѣрою и любовію тѧ величающее.

Радуйсѧ, пріѧтелнице, Пречтаѧ, радости неизглаголанныѧ: се бо градеши родити въ вертепѣ неизреченнѡ Влку, хотѧщаго тварь всю, истлѣвшую преступленіемъ первѣе, ѡбновити воистиннѹ: Сего пѣснословѧще вѣрою, тѧ величаемъ.

Дѹшы праведныхъ всѝ, и подземнаѧ кѹпнѡ радѹйтесѧ: се бо избавленіе всѣхъ ꙗвисѧ, во градѣ Виѳлеемѣ раждающеесѧ: ѕвѣзда же Сего возвѣщаетъ волхвомъ, ищѹщымъ благочестнѡ: Егоже и видѣвше въ вертепѣ, оужаса исполнишасѧ.

Ꙗкѡ небо тѧ иное воспѣваемъ, Дѣво, правды слнце намъ изъ ложеснъ пречтыхъ хотѧщѹю возсіѧти оутреннее, просвѣщающее во тмѣ сѹщыѧ смерти и тлѝ. Тѣмже должнѡ хвалами тѧ величаемъ.

Инъ.

Ирмосъ: Свѣтоносный ѻблакъ, воньже всѣхъ Владыка ꙗкѡ дождь съ небесѐ на рѹно сниде и во-

Песна 9.

Ирмос: Не чуди се сега, о Мајко, гледајќи Ме како новороденче, Мене Којшто Отецот Ме роди (уште) пред деницата зашто дојдов јавно да ја подигнам и да ја прославам човечката падната природа којашто со вера и љубов тебе те велича.

Радувај се, Пречиста, прифатилиште на неизречната радост, зашто, ете, доаѓаш да Го родиш неискажливо во пештерата Господарот Кој сака навистина да ги обнови сите созданија што изгнија поради првиот престап! Него, песнословејќи Го со вера, тебе те величаме!

Сите души на праведниците и на подземните заедно, се радуваат зашто, ете, се јави избавувањето за сите, раѓајќи се во градот Витлеем. А ѕвездата им Го покажува Него на мудреците коишто Го бараа побожно и кога Го видоа во пештерата, со ужас се исполнија.

Како друго небо те воспеваме, Дево, Која се согласи да ни Го изгрееш од пречистата утроба утринското Сонце на правдата, Коешто ги просветува оние што живеат во сенката на смртта и распадливоста. Затоа со пофалби достојно те величаме.

Канон на преподобниот.

Ирмос: Светоносниот облак, во којшто Господарот на сè – Беспочетниот слезе од небото како

плотисѧ насъ ради, бывъ человѣкъ Безначальный, велича́емъ всѝ ꙗкѡ Матерь Бга нашегѡ чистѹю.

Достодолжнѡ чтатъ Мѹсїнѧ твоѝ память, ты́ бо тѣхъ є҆сѝ свѣтовождь съ бжественнымъ Гораздомъ, Климентомъ чѹдотворцемъ, Ѧ҆ггеларіемъ и҆ Саввомъ же, всемѹдрыми священнотаинники, и҆хже молитвами вашими соблюдайте присно.

Римъ видѣ теченїе ваше равноапльное, бжественне Меѳодїе и҆ Кѹрїлле бгоблаженне, и҆ Бжїихъ ꙗже на васъ ѹ҆страшисѧ преславныхъ. Тѣмже и҆ Наѹма, вашего сказателѧ, восхвалѧемъ лѣтними пѣсньми.

Ликостоѧнїѧ ѻтцє́въ и҆ апостолѡвъ, і҆ерархѡвъ, пророкѡвъ, преподобныхъ и҆ мѹченикѡвъ бгоносныхъ воспріѧша тѧ нынѣ со сподвижники твоими, житїе бо подражалъ є҆сѝ всѣхъ, съ нимиже насъ помянѝ.

Священнѣйшїй знающе тѧ кївѡтъ, завѣта Бжїѧ словесѧ носѧй, спасающаѧ славѧнъ мнѡжества въ землю ѻбѣтованїѧ вѣчнѹющѹю, почитаемъ мощей твоихъ ракѹ, къ бжественнѣй возводимъ жизни.

Бгородиченъ: Ѿ беззаконнѹющихсѧ человѣкъ и҆ коварства бѣсѡвъ, ѿ страстей всѧческихъ, тѹгѝ тягчайшїѧ, ѿ различныхъ и҆скѹшенїй и҆ лютагѡ ѡ҆держанїѧ, Всепѣтаѧ, свободѝ всѣхъ ѹ҆повающихъ на тѧ.

дожд на руно и се воплоти заради нас, откако постана човек; сите ние ја величиме Чистата како Мајка на нашиот Бог!

Достоинствено Мизија го почитува твојот спомен зашто ти за неа си водач кон светлината заедно со божествениот Горазд, со Климента Чудотворецот, со Ангеларијa, семудрите свештеноученици. Со вашите молитви чувајте ја неа засекогаш.

Рим го виде вашиот рамноапостолен подвиг, божествен Методија, и Кириле богоблажен, и се уплаши од преславните Божји (чуда) што беа преку вас. Затоа и Наума, вашиот толкувач, го прославуваме преку годишните песнопенија.

Хорски чинови од отци и апостоли, јерарси, пророци, преподобни и маченици богоносни те примија сега со твоите соподвижници зашто ти целосно си го поддржувал нивното житие, со нив спомни нè нас!

Знаејќи те како најсвештен ковчег, кој го носиш на себеси Божјиот завет што ги спасува многуте Мизијци во ветената земја што векува, го почитуваме гробот со твоите мошти, којшто води кон божествениот живот.

Богородичен: Од луѓе коишто беззаконуваат и лукавоста на бесовите, од секакви страсти, од тешка тага, од различни искушенија и жестоко владение, Севоспеана, ослободи ги сите што се надеваат на тебе.

на утрени

Инъ.

Ирмосъ: Всякъ земнородный да взыграется, духомъ просвещаемь, да торжествуетъ же безплотныхъ умовъ естество, почитающее священное торжество Богоматере и да вопиетъ: Радуйся, Всеблаженная Боже, чистая Приснодево.

Станемъ, братіе, въ храмѣ Гдни, во дворѣхъ дому Бга нашегѡ и Тогѡ прославимъ величія и чудеса, дивенъ бо есть во святыхъ Своихъ, повинующихся Тогѡ повелѣніемъ, имже радуется Науме чудный.

Да тя Науме согласнѡ славимъ торжествующе, избави насъ молитвами твоими всякагѡ коварства и обстоянія, и бѣдъ и скорбей и всякагѡ инагѡ гнѣва, моля Показавшаго тя заповѣдей Своихъ исполнителя.

Людіе, яже твоими труды насадилъ еси, и поты твоими напоилъ еси, и подвиги твоими вкоренилъ еси, плодоносятъ лѣтнюю твою память и начатки пѣнія ти приносятъ, имже Бга умилостиви.

Богородиченъ: Тя истинную Матерь Создавшагѡ вся вѣрою молимъ: Совѣты и мысли враждующихъ на насъ ѡсуети яко благая и ѿ рукѝ вражія рабы твоя вся свободи, пастыри и паству, Всепѣтая.

Вториот канон на преподобниот.

Ирмос: Секој роден на земјата, со Духот просветлен, нека се радува; нека торжествува природата на бесплотните умови, која го почитува свештеното торжество на Божјата Мајка, и нека пее: Радувај се, Богородице себлажена, секогаш чиста Дево.

Браќа, да застанеме во домот на нашиот Бог и во Неговите дворови да ги прославиме Неговите величија и чуда, зашто е прекрасен во своите светии, кои се покоруваат на Неговите повелби, со нив се радува и чудесниот Наум.

Науме, тебе те славиме торжествувајќи едногласно, со твоите молитви избави нè од сите замки и напади, и страдања, и жалости и од секаков туѓ гнев, молејќи Го Оној Кој те направи исполнител на Неговите заповеди.

Себлажен, твоите луѓе што си ги насадил, преку твојот труд и твојата пот си ги напоил и си ги вкоренил со твоите подвизи, тие ти принесуваат годишен спомен и пеење затоа со нив умилостиви Го Бога.

Богородичен: Тебе, вистинската мајка на Оној Кој со збор создаде сè, со вера те молиме: како добра, осуети ги намерите и советите на оние што непријателствуваат на нас и од рацете на непријателите ослободи ги твоите раби и пастирите и стадото, Севоспеана.

На утрени

Катавасія: Таинство странное вижду и преславное: небо, вертепъ: престолъ херувимскій, Дѣву: ясли, вмѣстилище, въ нихже возлежѣ невмѣстимый Христосъ Богъ: егоже воспѣвающе величаемъ.

Свѣтиленъ, гласъ г.

Подобенъ: Посѣтилъ ны есть

Посѣти ны Христосъ, люди прегорчевающыя, и ѿ рукѝ лукавагѡ и тмы невѣріа тобою спасѐ, и земля вся мусійская, Науме, исполнися божественнагѡ разума.

Слава, гласъ и подобенъ тойже.

Удесъ потокъ, исцѣленій источникъ, монашествующихъ похвала, іереѡвъ доброта, Наумъ божественный да почтится пѣсньми достойнѡ.

И нынѣ, предпразднества, гласъ и подобенъ тойже.

Радуется небо, и земля да веселится. Вертепе, просвѣтися: ясли же подними́те Создавшаго человѣка рукою, якѡ млнца раждающася ѿ Дѣвы. Аггловъ множество, возопійте яснѡ: Слава Богу въ вышнихъ.

Катавасија: Гледам необична и преславна тајна: небото (станува) пештера; Дева (го заменува) херувимскиот престол; јаслите се сместувалиште, во кои легна несместливиот Христос Бог, Кого, пеејќи Го величаме.

Светилен, глас 3.

Подобен: **Нѐ посети**

ѐ посети Христос нас луѓето непокорни и нѐ спаси, преку тебе, од раката на лукавиот и од мракот на неверието, и целата земја мизиска, Науме, се исполни со божествена мудрост.

Слава, глас и подобен на истиот.

ожествениот Наум – потокот на чудата, изворот на исцеленија, пофалбата на монасите, величието на свештениците, нека се прославува достојно со песни.

И сега, на претпразненство, глас и подобен на истиот.

ека се радува небото и земјата нека се весели! Пештеро, осветли се! Јасли, прифатите Го Оној Којшто со раката го создаде човекот зашто како дете се раѓа од Дева! Многубројни ангели, извикајте јасно: – Слава на Бога во височините!

на утрени

На хвалитехъ поставимъ стиховъ ѕ҃ и поемъ стихиры предпразднества прежде, гласъ ѕ҃.

Подобенъ: Ангельскія предидите силы

Предпредѣленное Отцемъ прежде вѣкъ, и предпроповѣданное пророки въ послѣднія, таинство явися, и Богъ вочеловѣчися, плоть пріемъ ѿ Дѣвы, зиждется Несозданный волею, Сый бываетъ, Царь Израилевъ Христосъ приходитъ.

Ою Та, Царю, пеленами повитаго, рѣшиши бо плѣницы моихъ грѣхопаденій, и славою безсмертною и нетлѣнною почтивъ мя, всего Отцу присвоилъ еси, содѣтельствуя и воздая. Тѣмъ вопію ти: Царь Израилевъ Христосъ приходитъ.

Свѣтъ ѿ Свѣта произшедшій, и ѿ Дѣвы возсіявшій сущымъ на земли, звѣздою видѣвше звѣздослѣдцы волсви, персідскую ѿлагахуу тму, и звѣздную всю прелесть, и въ радости рождшемуся Богу поахуу: Благословенъ пришедый Богъ нашъ, слава Тебѣ.

На хвалитни стихири пееме 6, и прво на претпразненство, глас 6.

Подобен: Одете пред ангелските

Предопределената тајна од Отецот од пред вековите и претпроповеданата од пророците се јави во последните дни, и Бог се вочовечи откако прими тело од Дева. Несоздадениот, доброволно се создава; Оној Кој Е, постанува; Царот Израилев – Христос доаѓа.

Те пеам, Цару повиен во пелени, зашто ги разрешуваш расцепите од моите гревопаденија и со неизмерна слава и нетление ме почести; целиот кон Отецот си ме присвоил, помагајќи и пресоздавајќи ме. Затоа Ти пеам: – Царот Израилев – Христос доаѓа!

Светлината што произлезе од Светлината, и Која од Дева засвети вистински на земјата, кога ја видоа преку ѕвездата, ѕвездословците мудреци ја оставија персиската темнина, својата ѕвездена измама и во радост Му пееја на Бога што се роди: – Благословен си, Боже наш, Кој дојде, слава Тебе!

На ѹ҆трени

Стїхи́ры преподо́бнагѡ, гла́съ а҃.

Подо́бенъ: Всехва́льнїи мѹ́ченицы

Ѕрїдѝте, празднолю́бцы всѝ, и҆̀же слове́съ благода́ти до́брѣ насладѝвшїнсѧ и҆ ѻ҆снова́нїе прїе́мшїи ве҃лїа, въ пѣ́снехъ и҆ пѣ́нїихъ свѧще́нныхъ Наѹ́ма, честно́е прїѧ́телище дѹ́ха похвалѧ́юще ѹ҆вѣнча́нмъ, прегрѣше́нїй разрѣше́нїѧ просѧ́ще.

Стїхъ: Честна̀ предъ Гдⷭ҇емъ сме́рть преподо́бныхъ ѥ҆гѡ̀.

Сме́рть твоѧ̀ вои́стиннѹ честна̀ предъ Гдⷭ҇емъ, Наѹ́ме сла́вне, жи́знь бо бл҃гочести́ѧ и҆спо́лнь и҆ чистоты̀ и҆ всѧ́кагѡ преподо́бїѧ и҆зѡбѝлѹющи, ѿ ни́хже прилож́исѧ тѝ ѡ҆боже́нїе по прича́стїю. Тѣ́мже молѝсѧ дарова́ти дѹша́мъ на́шымъ мѝръ и҆ ве́лїю мѝлость.

Стїхъ: Блаже́нъ мѹ́жъ боѧ́йсѧ Го́спода, въ за́повѣдехъ ѥ҆гѡ̀ восхо́щетъ ѕѣлѡ̀.

Скорбе́й да́ждь на́мъ свобожде́нїе, Наѹ́ме свѧ́те, и҆ и҆скѹше́нїй всѣ́хъ и҆зба́ви, ѕ҆ѣ́тна бо по́мощь человѣ́ческаѧ, ты́ же вы́ше

Стихири на преподобниот, глас 1.

Подобен: **Сефалени маченици**

ојдете сите празникољупци, коишто добро се насладивте од благодатта на зборовите и го примивте темелот на Евангелието, фалејќи го во песни и свештени пеења, Наума – почитуваното засолниште на Духот да го овенчаме, просејќи разрешување на прегрешенијата.

Стих: Скапоцена е пред Господа смртта на Неговите преподобни.

војата смрт навистина е почитувана пред Господа, славен Науме, зашто животот, исполнет со побожност и чистота и, изобилувајќи со секакво преподобие, преку тоа ти се приложи обожување според наследството. Затоа моли се да ни дарува мир и голема милост на нашите души.

Стих: Блажен е оној човек кој се бои од Господа, преку Неговите заповеди ќе Го засака многу.

ај ни ослободување од маките, свети Науме, и од сите искушенија избави нè зашто суетна е помошта човечка, а ти, бидејќи си повисоко од човекот и

человѣка и ѧ҆гглѡвъ собесѣникъ сый, ходатайствѹеши ѡ҆ насъ ѻ҆крестъ славѧщихъ тѧ почитаѧщихъ честныѧ твоѧ мѡщи.

Слава, гласъ и҃.

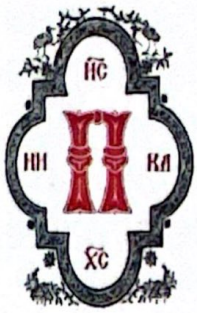

Преподобне ѻ҆тче Наѹме, не далъ є҆сѝ сна ѻ҆чима твоима, нижѐ вѣждома твоима дреманїѧ, дондеже посѣалъ є҆сѝ въ славѧнехъ догматы благочестїѧ. Тѣмже Хрїстѹ дерзновѣннѡ нынѣ предстоѧ, плодъ бж҃ественныхъ твоихъ трѹдѡвъ ѹ҆твердѝ и҆ совершаѧщихъ памѧть твоѝ назирай и҆ спасай молитвами твоими ѿ бѣдъ дѹшы нашѧ.

И҆ нынѣ, предпразднества, гласъ тойже.

Въ Виѳлеемѣ раждаетсѧ всѣхъ Творецъ, и҆ Є҆демъ ѿверзаетъ превѣчный Цр҃ь: пламенное ѻ҆рѹжїе плещы даетъ: средостѣнїе градежа разорисѧ: нб҃ныѧ силы съ земными совокѹплѧютсѧ, ѧ҆гглы съ человѣки державное торжествѡ составлѧютъ: чистїи Ѳтомѹ пѣнїе приношаютъ. Видимъ Дв҃ѹ, ꙗ҆кѡ пр҃тѡлъ славы херѹвимскїй, вмѣстившѹю никакоже вмѣстимаго Бг҃а, и҆ носѧщѹю, Є҆гѡже серафїми со страхомъ прославлѧютъ, ꙗ҆кѡ да подастъ мірѹ велїю милость.

Славословїе великое и҆ ѿпѹстъ.

си собеседник на ангелите, посредуваш за нас коишто те славиме, почитувајќи ги твоите мошти.

Слава, глас 8.

Преподобен оче, не си им давал сон на твоите очи, ниту дремка на веѓите твои, додека не си ги посеал во Мизија догмите на побожноста. Затоа сега, стоејќи смело пред Христа, утврди ги плодовите од твоите божествени трудови и надгледувај ги оние што го празнуваат твојот спомен и со твоите молитви, спасувај ги од неволји нашите души.

И сега, на претпразненство, на истиот глас.

Во Витлеем се раѓа Творецот на сè и Превечниот Цар го отвора рајот. Пламеното оружје отстапува, преградата се разори, небесните сили со земните се собираат, ангелите со луѓето силно торжество составуваат; чистите на Чистиот пеење Му принесуваат; Дева ја гледаме како престол на херувимската слава, која Го смести и Го носи Бога Кој никако не може да се смести; Него серафимите со страв Го прославуваат за да му подаде на светот голема милост.

Славословие големо и отпуст.

На Литургіи: Изобразительнаѧ и канонъ святаго пѣснь г҃-ѧ и ѕ҃-ѧ.

Прокіменъ, гласъ з҃-й:

Чтна предъ Гдемъ смерть прпбныхъ Его.

Стіхъ: Что воздамъ Гдеви о всѣхъ, ꙗже воздаде мн.

Аплъ, ко евреемъ, за тле.

Аллилуіа, гласъ ѕ҃-й: Блаженъ мужъ боѧйсѧ Господа, въ заповѣдехъ Его восхощетъ ѕѣло.

Стіхъ: Сильно на земли будетъ сѣмѧ Его, родъ правыхъ благословитсѧ.

Еуліе ѿ Луки, за кд.

Причастенъ: Въ памѧть вѣчную будетъ праведникъ.

На Литургија: Изобразителна и од каноните на светиот, песна 3 и 6.

Прокимен глас 7:

Скапоцена е пред Господа смртта на Неговите преподобни.

Стих: Што да Му воздадеме на Господа за сè што ни даде?

Апостол, до Евреите, зачало 335 (13, 17–25).

Алилуја, глас 6: Блажен е оној човек кој се бои од Господа, преку Неговите заповеди ќе го засака многу.

Стих: Силно ќе биде семето негово на земјата.

Евангелие, според Лука, зачало 24 (6, 17–23).

Причесен: Споменот на праведникот ќе биде вечен.

На вечерни

Мѣ́сѧца і҆ꙋ́нїа, въ к҃-й де́нь

Па́мѧть преподо́бнагѡ ѻ҆тца̀ на́шегѡ Наꙋ́ма Ѻ҆хрі́дскагѡ чꙋдотво́рца

На вели́цѣй вече́рни

Блаже́нъ мꙋ́жъ.

На Гдⷭ҇и воззва́хъ стїхѝры, гла́сь в҃.

Подо́бенъ: Кі́ими похва́лными

І́ими пѣ́сненными добро́тами восхва́лимъ хрїстоно́снїи Наꙋ́ма, сосꙋ́да благода́ти, кра́сное прїѧ́телище дꙋ́ха, и҆ свѣ́тлꙋю пала́тꙋ Сло́ва, Ѻ҆тца́ же ѻ҆би́телище и҆збра́нное, Тро́ицѣ пребыва́нїе всецѣ́лое, въ трїе́хъ ᲂу҆́бѡ ли́цѣхъ, є҆ди́нѣмъ же є҆́стествѣ покланѧ́емыѧ всеблагоговѣ́йнѡ ю҆́же и҆ проповѣ́да Славѧ́нѡмъ богопремꙋ́дрїй. (дв҃ж.)

І́ими похва́льными вѣ́нцы̀ ᲂу҆вѧзе́мъ Наꙋ́ма боже́ственнаго, небесноста́нника и҆ проповѣ́дника сꙋ́ща правосла́вїѧ. Рѣ́кꙋ боже́ственныхъ та́нствъ, гра́ды нечѣ̀стїѧ потоплѧ́ющꙋю, лю́ди же боже́ственнымъ креще́нїемъ ѡ҆чищаю́щꙋю: и҆ каменосерде́чныхъ сꙋ́щихъ, воздвиза́юща и҆́хъ въ хра́мъ благолѣ́пенъ, Хрⷭ҇та́ Бо́га на́шегѡ, влады́чествꙋющагѡ тва́рн.

НА ВЕЧЕРНАТА

Месец јуни, ден 23

СПОМЕН НА ПРЕПОДОБНИОТ НАШ ОТЕЦ НАУМ,ОХРИДСКИОТ ЧУДОТВОРЕЦ

ГОЛЕМА ВЕЧЕРНА

Блажен е оној човек.

На Господи, повикав стихири, глас 2.

Подобен: Со какви пофални

Христоносни, со какви песнени добрини да го фалиме Наума, кој е сад на благодатта, прекрасно пребивалиште на Духот, светла палата на Словото, а на Отецот, пак, избрано живеалиште; на Светата Троица сецелосен престој во трите лица, набожно почитувана во една суштина, Која, богопремудриот, им Ја проповедаше на Словените. (двапати)

О какви пофални венци да го овенчаме божествениот Наум, познавачот на небесните тајни и вистински проповедник на православието; река на божествените тајни, која ги потопува градовите на нечестието, а луѓето, пак, ги очистува преку божественото крштение и оние со вистински скаменети срца ги издига во благолепниот храм на нашиот Христос Бог, Кој владее со созданијата.

На вечерни

Всѣ́хъ и҆̀же честнꙋ́ю твою̀ па́матъ любо́вїю
сте́кшихсѧ соверши́ти, и҆ предстоѧ́щихъ вѣ́рою
къ ра́цѣ боже́ственныхъ моще́й твои́хъ, и҆
съ благоговѣ́нїемъ покланѧ́ющихсѧ, ѿ недꙋ́гъ и҆ паде́нїѧ
свободѝ, ѿ бѣ́дъ и҆ всѧ́кагѡ ѡ҆бстоѧ́нїѧ, де́монскагѡ
и҆скꙋше́нїѧ, ѿ мꙋже́й непра́ведныхъ, лꙋка́вѧ любѧ́щихъ.
И҆́бо тѧ̀ теплѣ́йшаго помо́щника стѧжа́хомъ.

И҆́ны стихи́ры, гла́сь д҃.

Подо́бенъ: Зва́ный свы́ше

Испо́лненаго боже́ственныхъ дарова́нїй, Наꙋ́-
ма чꙋ́днаго, прїиди́те вѣ́рнїи благоче́стнѡ
ны́нѣ соше́дшесѧ почти́мъ, пѣ́сьнми и҆
пѣ́нїѧми, та́кѡ припѣва́юще: Ра́дꙋйсѧ и҆̀же благода́тїю
Боже́ственнагѡ дꙋ́ха, приведы́й Гдⷭ҇ви твоемꙋ̀ наро́ди
мѵ҆сїи́скїѧ, и҆ про́повѣдїю и҆ чꙋдесы́ просїѧ́вый под-
со́лнечнꙋю, вѣ́ры же насѣ́ѧвый догма́ти, и҆ погꙋбы́й
пре́лесть нечести́ѧ всепреподо́бне. (дв҃ж.)

Ученикъ ты́ Хрⷭ҇то́выхъ ѻ҆́бразъ и҆зрѧ́днѣ
подражаѧ́ Наꙋ́ме преблаже́нне, ѻ҆те́чество
ро́дъ же и҆ до́мъ, и҆ привре́менныхъ, и҆ всѣ́хъ
кра́сныхъ сладостра́стїе, тща́тельнѡ ѻ҆ста́вль возпо-

а сите кои се собраа со љубов да го празнуваат твојот спомен и кои престојуваат со вера кај гробот на твоите божествени мошти и со побожност се поклонуваат, ослободи ги од болести и паѓање (во грев), од беди и секакви опасности, демонско искушение, од неправедни луѓе кои го сакаат злото, зашто те стекнавме како најтопол помошник.

Други стихири, глас 4.

Подобен: Повикан од висините

удесниот Наум, кој е исполнет со божествени дарови, дојдете верници, кои побожно сега слеговте, да го почитуваме, со песни и пеење, вака воспевајќи: Радувај се, ти сепреподобен, кој, со благодатта на Божествениот Дух, ги приведе кон твојот Господ, мизијските народи и кој, со проповед и чудеса, просвети сè под сонцето и ги посеа догматите на верата и ја погуби прелеста на нечестието. (двапати)

реблажен Науме, поддржувајќи го особено примерот на Христовите ученици, ревносно си ги оставил: татковината, родот и домот и сите привремени нешта и убавините на сладострастието и си го следел, преподобен, со пламен дух, Кирила божествениот

слѣ́довалъ є҆сѝ прпⷣбне горѧ́щимъ дꙋ́хомъ, Кѵрі́лꙋ боже́ственномꙋ и҆ Меѳо́дїю, мꙋ́жемъ богомꙋ́дрымъ Славѧ́нѡмъ премꙋ́дрымъ проповѣ́дникѡмъ, сѣ́ нимнѫже и҆ ѡ҆брѣ́лъ є҆сѝ бога́тнѡ воздаѧ́нїе ѿ самагѡ̀ Влады́ки, и҆ Спа́са дꙋ́шъ на́шихъ.

Це́рковъ взигра́ющи ѡ҆ Гдⷭ҇ѣ, Наꙋ́ме въ па́мѧти твое́й, ꙗ҆́вственнѡ вопїе́тъ. Превозвы́сѧ держа́ва моѧ́, превзы́де небеса̀ вели́чїемъ, сла́ва же и҆ благолѣ́пїе. Ѝбо зрю̀ ᲂу҆множа́ема па́че звѣ́здъ, и҆ па́че песка̀ морска́гѡ ча́да моѧ̀, въ землѝ въ не́йже пре́жде нечести́е и҆ тма̀ є҆ѧ̀ гꙋби́тельнаѧ, ѡ҆сѣнѧ́ше всѐ ѡ҆заре́нїе вѣ́ры.

Сла́ва, гла́съ ѕ҃.

Премꙋ́дрости блгⷭ҇ть прїе́мъ ѿ Бг҃а, Наꙋ́ме пречестне, и҆ мно́жества Мѵсі́йскаѧ наꙋ́чивый благочести́ю, правосла́вїѧ є҆сѝ ѡ҆снова́нїе же и҆ ᲂу҆твержде́нїе, и҆ всѣ́хъ прпⷣбныхъ и҆ по́стникѡвъ ᲂу҆добре́нїе. Дерзнове́нїе и҆мѣ́ѧ къ Бг҃ꙋ, Того̀ молѝ спасти́сѧ дꙋша́мъ на́шимъ.

и Методија, маж богомудар, премудрите проповедници на Словените; со нив, пак, и си добил богата награда од Самиот Владика и Спасителот на нашите души.

Црквата, радувајќи се во Господа, во твој спомен, јавно пее, Науме: „Се издигна мојата власт, ги надмина небесата со величие, слава и убавина, зашто, гледам дека се намножија моите чеда повеќе од ѕвездите и повеќе од морскиот песок, во земјата, во која порано, нечесноста и погубната темнина, го засенуваа зракот на верата".

Слава, глас 6.

Науме пречесен, откако ја прими од Бога благодатта на премудроста и многу Мизијци научи на побожност, си постанал основа и тврдина на православието и украс на сите преподобни и испосници. Имајќи, пак, смелост пред Бога, Него моли Го, да се спасат душите наши.

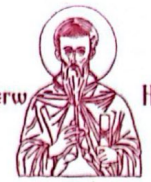

На вечерни

И҆ ны́нѣ, бг҃оро́диченъ, гла́съ то́йже.

Кто̀ тебѐ не ѹ҆блажи́тъ, престѧ́ѧ Дв҃о; кто́ ли не воспое́тъ твоегѡ̀ пречт҃агѡ рж҃тва̀; безлѣ́тнѡ бо ѿ Ѻ҆ц҃а̀ возсїѧ́вый Сн҃ъ є҆дино́родный: То́йже ѿ тебѐ Чи́стыѧ про́йде, неизрече́ннѡ воплѡ́шсѧ: є҆стество́мъ Бг҃ъ сы́й, и҆ є҆стество́мъ бы́въ человѣ́къ на́съ ра́ди, не во двою̀ лицѹ̀ раздѣлѧ́емый, но во двою̀ є҆стествѹ̀ несли́тнѡ познава́емый. Того̀ молѝ, Чи́стаѧ, Всеблаже́ннаѧ, поми́ловатисѧ дѹша́мъ на́шымъ.

Вхо́дъ. Свѣте ти́хїй.

Проки́мень днѐ и҆ чте́нїѧ трѝ.

Премѹ́дрости Соломѡ́ни чте́нїе
(Глава̀ г҃, а҃–д҃)

Пра́ведныхъ же дѹ́шы въ рѹцѣ́ Бж҃їей, и҆ не прико́снетсѧ и҆́хъ мѹ́ка. Непщева́ни бы́ша во ѻ҆чесѣ́хъ безѹ́мныхъ ѹ҆мре́ти, и҆ вмѣ́нисѧ ѡ҆зѹблени́е и҆схо́дъ и҆́хъ. И҆ є҆́же ѿ на́съ ше́ствїе сокрѹше́нїе, ѻ҆ни́ же сѹ́ть въ ми́рѣ. И҆́бо пред лице́мъ человѣ́ческимъ а҆́ще и҆ мѹ́кѹ прїи́мѹтъ, ѹ҆пова́нїе и҆́хъ безсме́ртїѧ и҆спо́лнено. И҆ вма́лѣ нака́зани бы́вше, вели́кими бл҃годѣ́тельствовани бѹ́дѹтъ, ꙗ҆́кѡ Бг҃ъ и҆скѹси̑ѧ̀, и҆ ѡ҆брѣ́те и҆́хъ досто́йны Себѣ̀. Ꙗ҆́кѡ зла́то въ горни́лѣ и҆скѹси̑ и҆́хъ, и҆ ꙗ҆́кѡ всеплѡ́дїе же́ртвенное

И сега, богородичен, на истиот глас.

Кој нема да те нарече блажена, пресвета Дево! Кој ли нема да го воспее твоето пречисто рождество? Зашто, Еднородниот Син, Кој вечно светли од Оца, Истиот мина низ тебе, неизречено овоплотувајќи се; Кој е Бог по природа, заради нас постана и човек по природа; Кој не се дели на две лица, но се познава, неслиено, во две природи. Него моли Го, чиста, себлажена, да ги помилува душите наши.

Вход. Светлино тивка.

Прокимен на денот и три паримии.

Од книгата Мудрост Соломонова, читање

(Глава 3, 1-9)

Душите на праведниците се во Божја рака, до нив нема да се допре никаква мака. Во очите на неразумните тие се како умрени, а нивниот крај се сметаше за пропаст, и тоа што тие заминуваат од нас – како уништување, но тие живеат во мир. Зашто, иако во очите на луѓето и да се накажуваат, надежта нивна е полна со бесмртност. Бидејќи и малку казнети, тие ќе добијат големи блага зашто Бог ги испитал и ги најде достојни за Себе. Он ги проверил како злато во печка и ги примил како најсовршена жртва. Во времето на посетата, тие ќе светкаат како искри меѓу гранки. На племиња ќе им судат и со народи ќе владеат и Господ ќе се зацари во

прїѧ́тъ ѧ҆. И҆ во вре́мѧ посѣще́нїѧ и҆́хъ возсїѧ́ютъ, и҆ ꙗ҆́кѡ и҆́скры по сте́блїю потекꙋ́тъ. Сꙋ́дѧтъ ꙗ҆зы́кѡмъ, и҆ ѡ҆бладаю́тъ людьмѝ и҆ воцр҃и́тсѧ Гдь въ ни́хъ во вѣ́ки. Надѣ́ющїисѧ На́нь разꙋмѣ́ютъ и҆́стинꙋ, и҆ вѣ́рнїи въ любвѝ пребꙋ́дꙋтъ Є҆мꙋ̀: ꙗ҆́кѡ бл҃годать и҆ ми́лость въ преподо́бныхъ Є҆гѡ̀, и҆ посѣще́нїе во и҆збра́нныхъ Є҆гѡ̀.

Премꙋ́дрости Соломѡ́ни чте́нїе
(Глава̀ є҃, є҃і–к҃д; ѕ҃, а҃–г҃)

Пра́ведницы во вѣ́ки жнвꙋ́тъ, и҆ въ Гдѣ̀ мзда̀ и҆́хъ, и҆ попече́нїе и҆́хъ ѹ҆ Вы́шнѧгѡ. Сегѡ̀ ра́ди прїи́мꙋтъ цр҃твїе благолѣ́пїѧ и҆ вѣне́цъ добро́ты ѿ рꙋ́ки Гдни, зане десни́цею покры́етъ ѧ҆, и҆ мы́шцею защити́тъ и҆́хъ. Прїи́метъ всеорꙋ́жїе рве́нїе свое̑, и҆ вооружи́тъ тва́рь въ ме́сть врагѡ́мъ. Ѡ҆блече́тсѧ въ бро́нїю пра́вды, и҆ возложи́тъ шле́мъ, сꙋ́дъ нелицемѣ́ренъ. Прїи́метъ щи́тъ непобѣди́мый преподо́бїе: Поостри́тъ же напра́сный гнѣ́въ во ѻ҆рꙋ́жїе: спобо́ретъ же съ ни́мъ мі́ръ на безꙋ́мныѧ. По́йдꙋтъ праволꙋ́чныѧ стрѣ́лы мѡлнїи́ны, и҆ ꙗ҆́кѡ ѿ бл҃гокрꙋ́гла лꙋ́ка ѻ҆блакѡ́въ, на намѣ́ренїе полетѧ́тъ. И҆ ѿ каменоме́тныѧ ꙗ҆́рости и҆спо́лнь падꙋ́тъ гра́ды. Вознегодꙋ́етъ на ни́хъ вода̀ морскаѧ̀: рѣ́ки же потопѧ́тъ ѧ҆ на́глѡ. Сопроти́въ ста́нетъ и҆́мъ дх҃ъ си́лы, и҆ ꙗ҆́кѡ ви́хоръ развѣ́етъ и҆́хъ, и҆ ѡ҆пꙋстоши́тъ всю̀ зе́млю беззако́нїе: и҆ ѕлодѣ́йство превраті́тъ прѣто́лы

нив во вековите. Оние што се надеваат на Него, ќе ја разберат вистината, а кои Му се верни во љубовта, ќе живеат во Него зашто он има милост и милосрдност за своите светии и промисла за Неговите избрани.

Од книгата Мудрост Соломонова, читање

(Глава 5, 15-24; 6, 1-3)

Праведниците живеат довека и нивната награда е во Господа, а за нив се грижи Севишниот. Затоа ќе го добијат царството на славата и венецот на убавината од раката Господова зашто Он ќе ги закрили со десницата и со Својата мишка ќе ги заштити. Он ќе ја земе својата ревност како силно оружје и ќе ја наоружа тварта за одмазда против непријателите. Ќе се облече во оклопот на правдата, а како шлем ќе го стави нелицемерниот суд. Светоста ќе ја земе како штит непобедлив, Својот строг гнев ќе го изостри како меч и со него ќе се собере светот во бој против безумните. Тогаш ќе полетаат како молња добро вперените стрели и од облаците, како од силно затегнат лак, ќе полетаат кон целта и, како од направа за фрлање камења, ќе паѓа град; морската вода ќе беснее врз нив и реките нагло ќе ги потопат. Против нив ќе стане духот на силата и како виор ќе ги развее, а беззаконието ќе ја опустоши целата земја и лошите дела ќе го превртат престолот на силните. Затоа, слушајте цареви и разберете, поучете се судии од краиштата на земјата! Внимавајте вие

си́льныхъ. Слы́шите ᲂу҆̀бо, ца́рїе, и҆ разꙋмѣ́йте: навы́кните сꙋдїи̑ концє́въ земли̑. Внꙋши́те держа́щїи мно́жества, и҆ горді́ѧщїисѧ ѡ҆ наро́дѣхъ ꙗ҆зы̑къ: ꙗ҆́кѡ дана̀ є҆́сть ѿ Гдⷭ҇а держа́ва ва́мъ, и҆ си́ла ѿ Вы́шнѧгѡ.

Премꙋ́дрости Соломѡ́ни чтє́нїе
(Глава̀ д҃, з҃- є҃і)

Арѣ̑никъ, а҆́ще пости́гнетъ сконча́тисѧ, въ поко́и бꙋ́детъ. Ста́рость бо честна́ не многолѣ́тна, нижѐ въ числѣ̀ лѣ́тъ и҆счита́етсѧ. Сѣди́на же є҆́сть мꙋ́дрость человѣ́кѡмъ, и҆ во́зрастъ ста́рости житїѐ несквѣ́рное. Бл҃гоꙋго́денъ Бг҃ꙋ̑ви бы́въ, возлю́бленъ бы́сть, и҆ живы́й посредѣ̀ грѣ́шныхъ преста́вленъ бы́сть. Восхище́нъ бы́сть, да не ѕло́ба и҆змѣни́тъ ра́зꙋма є҆гѡ̀, и҆ли́ ле́сть прельсти́тъ дꙋ́шꙋ є҆гѡ̀. Рачє́нїе бо ѕло́бы помрача́етъ дѡ́бра, и҆ паре́нїе по́хоти премѣня́етъ ᲂу҆́мъ неѕло́бивъ. Сконча́всѧ вма́лѣ, и҆спо́лни лѣ́та дѡ́лга: Ѹ҆го́дна бо бѣ̀ Гдⷭ҇ꙋ̑ви дꙋша̀ є҆гѡ̀, сегѡ̀ ра́ди потща́сѧ ѿ среды̀ лꙋка́вствїѧ. Лю́дїе же ви́дѣвше и҆ не разꙋмѣ́вше, нижѐ поло́жше въ помышле́нїи таково́е: ꙗ҆́кѡ благода́ть и҆ ми́лость въ прп̃бныхъ є҆гѡ̀, и҆ посѣще́нїе во и҆збра́нныхъ є҆гѡ̀.

што владеете со мнозина и кои се фалите пред народите зашто власта ви е дадена од Господа и силата од Севишниот.

Од книгата Мудрост Соломонова, читање

(Глава 4, 7-15)

Праведникот, и рано да умре, ќе биде во мир, оти чесната старост не е во долговечноста, ниту се избројува со бројот на годините. Мудроста – тоа се белите човечки коси, а непорочниот живот – возраст на староста. Откако Му угодил на Бога, праведникот е засакан и, откако живеел меѓу грешниците, Бог го прибрал; грабнат е, злобата да не го измени неговиот разум и подмолноста – да не ја заведе неговата душа. Зашто, извршувањето на лошото го помрачува доброто, а страсното бранување го развратува незлобивиот ум. Кој достигнува совршенство во кратко време, тој живее долго зашто неговата душа Му била угодна на Господа, затоа и побрзал да го избави од безбожноста околу него. А луѓето го видоа тоа и не го разбраа, дури и не помислија за тоа дека Бог има благодат и милост за Своите светии и промисла – за Своите избраници.

на вечерни

На лїтѝн стїхѝры самогла́сны, гла́съ в҃.

Звѣздѹ богосвѣ́тлѹю, мѹсі́нскаго свѣти́льника, и҆ вѣ́ры побо́рника Наѹ́ма боже́ственнаго, вѣ́рнїи, восхва́лимъ, со а҆́гг҃ели бо ра́дѹетсѧ, прїи́мъ вѣне́цъ нетлѣ́нїѧ ѿ самагѡ̀ Бо́га, и҆ мо́литсѧ спасти́сѧ дѹша́мъ на́шымъ.

Ди́нъ во свѧты́хъ почива́й Бг҃ъ боже́ственнѣ́йшѹю твою̀ дѹшѹ, ѡ҆брѣ́тъ чи́стое жили́ще въ не́й всели́сѧ, и҆ и҆спо́лни ю҆ всѧ́кихъ благода́тей, и҆́мже свѣтово́дніи дѹшы хва́лѧщихъ тѧ̀ Наѹ́ме блаже́нне.

Гла́сь д҃.

Себлаже́нне Наѹ́ме премѹ́дре, ты̀ и҆ по сме́рти живѣ́ши во Хр҃тѣ и҆́мже мі́рѹ себѣ̀ распѧ́лъ є҆сѝ, внѣ̀ пло́ти бо и҆ мі́ра бы́въ по́жилъ є҆сѝ вои́стинѹ: не бо себѣ̀ жи́лъ є҆сѝ, живѧ́ше же па́че въ тѧ̀ Хр҃то́съ Бг҃ъ на́шъ. Є҆го̀же молѝ спасти́сѧ дѹша́мъ на́шымъ.

Стихири на литија, глас 2, самогласни.

Верници, да го прославиме божествениот Наум, кој е богосветла ѕвезда, мизиски светилник и за верата поборник; зашто се радува со ангелите откако прими венец на нетление од Самиот Бог и се моли да се спасат нашите души.

Единиот Бог, Кој почива во светиите, ја направи твојата божествена душа чисто живеалиште; се всели во неа и ја исполни со секаква благодат, преку која ги води во светлина душите на оние што те слават, Науме блажени.

Глас 4.

Еблажен Науме премудри, ти и по смртта живееш во Христа, за Кого светот во себе си го распнал, зашто, надвор од телото и светот навистина си поживеал. Не си живеел ти, туку Христос, нашиот Бог живееше во тебе. Него моли Го, да се спасат душите наши.

на вечерни

Гла́съ ѕ҃.

Ѻ҆рѳ҃бне Наꙋ́ме, возсїѧ́ въ зе́млю Мѵсі́йскꙋю свѣ́тъ ᲂу҆че́нїѧ твоегѡ̀, тѣ́мже и҆ ꙗ҆́кѡ не́бо сла́вꙋ Госпо́дню возвѣсти́лъ є҆сѝ, со́лнца свѣтлѣ́йше поте́клъ є҆сѝ, свѣти́ль ꙗ҆снѣ́йше возсїѧ́лъ є҆сѝ. Тѣ́мже мно́жества славѧ́нѡвъ ко Хрⷭ҇тꙋ приве́лъ є҆сѝ, ѿ се́рдца ᲂу҆вѣ́ровавшихъ. И҆́хже ны́нѣ помѧнѝ, дерзнове́нїе и҆мѣ́ѧ ко Гдⷭ҇ꙋ.

Сла́ва, гла́сь є҃.

Преподо́бне ѻ҆́че, не да́лъ є҆сѝ сна̀ ѻ҆чесе́мъ твои́мъ, ни скраніѧ́ма твои́ма дрема́нїе, до́ндеже дꙋ́шꙋ и҆ тѣ́ло ѿ страсте́й свободи́лъ є҆сѝ, и҆ себѣ̀ ᲂу҆гото́валъ є҆сѝ дꙋ́ха жили́ще. Прише́дъ бо Хрⷭ҇то́съ со Ѻ҆тце́мъ ѻ҆би́тель ᲂу҆ тебѣ́ сотворѝ, и҆ є҆диносꙋ́щныѧ Тро́ицы прїѧ́телище чи́сто содѣ́ла: и҆ ны́нѣ Наꙋ́ме всеблаже́нне, моли́сѧ спасти́сѧ дꙋша́мъ на́шымъ.

И҆ ны́нѣ, бг҃оро́диченъ, гла́съ то́йже.

Ѧ҆́жѝм тѧ́ Бц҃е Дв҃о, и҆ сла́вимъ тѧ вѣ́рнїи подо́лгꙋ гра̀д непоколеби́мый, стѣ́но нешбори́мꙋю, тве́рдꙋю предстате́льницꙋ, и҆ прибѣ́жище дꙋ́шъ на́шихъ.

НА ВЕЧЕРНАТА

Глас 6.

Преподобен Науме, светлината на твоето учење засветли во земјата мизијска. Затоа, како небо, славата Господова си ја објавил. Посветло од сонцето си огреал и појасно од светилата си засветлил. Затоа многу Словени си привел кон Христа, кои од срце поверуваа. Нив сега спомни ги, бидејќи имаш смелост пред Господа.

Слава, глас 5.

Преподобен оче, не си им давал сон на очите твои, ниту дремка на веѓите твои, додека душата и телото не си ги ослободил од страстите и не си подготвил за себе живеалиште за духот. Зашто, кога ти пријде Христос со Отецот, живеалиште во тебе направи и Единосушната Троица, чисто пребивалиште создаде. И сега, Науме преблажени, моли се да се спасат душите наши.

И сега, богородичен, на истиот глас.

Богородице Дево, ние верниците должни сме да те ублажуваме, тебе која си непоколеблив град, несоборлива стена, цврста застапница и прибежиште за душите наши.

На вечерни

На стїхо́внѣ стїхи́ры гла́съ є҃.

Подо́бенъ: Ра́дꙋйсѧ по́стническихъ

А́дꙋйсѧ, мꙋсі́йскїй свѣти́льнице, мона́шествꙋющихъ честно́е ᲂу҆добре́нїе, мѣ́рило догма́тѡвъ, пра́вило правосла́вїѧ, не́бо сла́вꙋ повѣ́ствꙋющее Хр҃та̀ всецарѧ̀. Ѻ҆́ко неꙋсы́пное, смотрѧ́ющее ѿ коне́цъ концы̀, и҆́хже и҆ напо́лнилъ є҆сѝ бж҃е́ственнагѡ проповѣ́данїѧ. Тѣ́мже и҆ и҆спо́лнисѧ въ тебѣ́ прѝснопа́мѧтне, проро́чества глаго́лъ: во всю̀ зе́млю бо востечѐ Наꙋ́ме, твоѐ вѣща́нїе, и҆ всѣ́мъ позна́на сꙋ́ть твоѧ̀ чꙋдеса̀.

Стїхъ: Честна̀ предъ Гдⷭ҇емъ сме́рть преподо́бныхъ є҆гѡ̀.

Проповѣ́дникъ є҆ѵ҆анге́лїѧ и҆́сный въ концѣ́хъ мꙋсі́и бы́лъ є҆сѝ, и҆ всѧ́кой дꙋшѝ человѣ́ческой, любо́вь Хр҃то́вꙋ всеблаже́нне вложи́лъ є҆сѝ, тѣ́мже ты̀ и҆ всѧ̀ собра́нїѧ пре́лести ѿгна́въ, правосла̑вныѧ наꙋчи́лъ є҆сѝ покланѧ́тисѧ вѣ́рно Тр҃цѣ несозда́ннѣй: Безнача́льномꙋ ᲂу҆́бо Ѻ҆ц҃ꙋ и҆ роди́телю, Сы́нꙋ же собезнача́льномꙋ, и҆ Дх҃ꙋ бж҃е́ственномꙋ непосре́дственнѡ ѿ Ѻ҆ца̀ происходѧ́щемꙋ и҆́кѡ ѿ є҆ди́нагѡ и҆сто́чника є҆ди́нагѡ пресꙋщественнагѡ про́стагѡ Бж҃тва̀.

Стиховни стихири, глас 5.

Подобен: Радувај се, на испосниците

Радувај се, мизијски светилниче, мил украс на монасите, мерило на догматите, правило на православието, небо, кое ја соопшти славата на Христа Царот на сè; око будно, кое ги набљудува краиштата, кои си ги исполнил со божествена проповед. Затоа и се исполни во тебе, Секогаш споменуван, пророчкиот збор: Во целата земја потече, твојата проповед, Науме, и на сите им се познати твоите чудеса.

Стих: Скапоцена е пред Господа смртта на Неговите преподобни.

Засен проповедник на Евангелието си бил во мизијските краеви и на секоја човечка душа, љубов Христова си ѝ влеал, себлажен. Затоа, ти, откако ги прогони сите собори на прелеста, си ги научил православните, верно да се поклонуваат на несоздадената Троица: – на беспочетниот Отец и родител, Синот собеспочетен и Духот Божествен, Кој произлегува непосредно од Отецот, како од еден извор, едно, пресуштествено, просто Божество.

на вечерни

Стíхъ: Блажéнъ мѹжъ боѧ́йсѧ Гóспода, въ зáповѣдехъ Ѥгѡ̀ восхóщетъ ѕѣлѡ̀.

Истиннѹ дáже до селéнїѧ дивна, дáже до дóмѹ Бж҃їѧ всеблажéнне прошéлъ ѥ҆сѝ, рáдостїю и҆ веселїемъ дѹшѝ, и҆дѣ́же глáсъ ѻ҆́чє прáздн̾ѹющагѡ, крáснагѡ слы́шанїѧ и҆ слáдкагѡ хвалéнїѧ и҆ неизречéнїѧ рáдости и҆ слáдости, бывáѧ по причáстїю блажéнне. Ѥ҆́же ѥ҆дúныѧ возжелéвъ, плóть ѹ҆мертвúлъ ѥ҆сѝ, ѥ҆́же и҆ полѹчúлъ ѥ҆сѝ Бж҃ѣ́ственною прáвдою ѹ҆крашáѧсѧ. Хр҃тѡ̀ молѧ̀ подаю́щаго мíрѹ вéлїю мúлость.

Слáва, глáсъ и҃.

Волвы̀ житéйскїѧ ѡ҆стáвль Наѹме прп҃бне, и҆ Спáса кр҃тъ на рáмена взéмъ всегѡ̀ себѐ Бг҃ѹ возложúлъ ѥ҆сѝ. Тѣ́мже и҆ въ мíрѣ сы́й, внѣ плóти и҆ мíра ви́дѣнъ бы́лъ ѥ҆сѝ. Спротѧжéннымъ воздержáнїемъ всегдà подвизáѧсѧ, и҆ со а҆́гг҃лы дѹхомъ всегдà сы́й и҆ веселѧ́сѧ, дерзновéнїе ѹ҆́бѡ и҆́мѣѧ къ Бг҃ѹ, прилѣ́жнѡ молѝ ѥ҆́же и҆збáвитисѧ намъ ѿ бѣ́дъ и҆ скорбéй, вѣ́рою совершáющымъ пресвѣщестнѹю твою̀ пáмѧть.

Стих: Блажен е оној човек кој се бои од Господа, преку Неговите заповеди ќе Го засака многу.

Еблажен, навистина си влегол дури во прекрасните населби, дури до домот Божји, со радост и веселба во душата. Таму каде што по причестувањето, бива неискажлива радост од слушањето на гласот на оној што празнува од прекрасно и слатко фалење, оче блажен. Откако само нив ги засака, телото го умртви. И нив ги прими, украсувајќи се со Божествена правда. Моли Го Христа, да му даде на светот голема милост.

Слава, глас 8.

Преподобен Науме, кога ја остави светската врева и го зеде на рамо крстот на Спасителот, цел себе си на Бога си се предал. Затоа, иако си живеел во светот, си бил надвор од телото и светот. Подвизувајќи се постојано со напорно воздржување, секогаш меѓу ангелите си, со духот и се веселиш. Бидејќи имаш смелост пред Бога, грижливо моли се, за да се избавиме од беда и жалост, ние кои со вера го празнуваме сечесниот твој спомен.

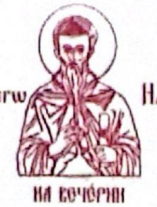

на вечерни

И҆ ны́нѣ, бг҃оро́дниченъ, гла́съ то́йже.

Безневѣ́стнаѧ Дѣ́во, ꙗ҆́же Бг҃а неизрече́ннѡ зачѐнши пло́тїю, Мт҃и Бг҃а вы̀шнѧгѡ, твои́хъ рабѡ́въ мольбы̀ прїѝмѝ, Всенепоро́чнаѧ, всѣ́мъ подаю́щи ѡ҆чище́нїе прегрѣше́нїй: ны́нѣ на̑ша моле́нїѧ прїе́млющи, молѝ спасти́сѧ всѣ́мъ намъ.

Тропа́рь, гла́съ д҃.

Ѝ́ръ ѡ҆ста́вилъ є҆сѝ прилѣпи́всѧ Хр҃ту̀, пло́ть распѧ́лъ є҆сѝ Дꙋ́хомъ пожи́въ, Наꙋ́ме преблаже́нне. Потща́лсѧ є҆сѝ а҆по́столѡвъ подвиза́тисѧ тече́нїю. Ѹ҆лови́лъ є҆сѝ въ вѣ́рꙋ, мѵ҃сїйскаѧ неизче́тнаѧ мно́жества. Тѣ́мже моли́твами твои́ми, ѿ и҆скꙋше́нїй и҆зба́ви на́съ.

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, бг҃оро́дниченъ, гла́съ то́йже.

Ѹ҆же ѿ вѣ́ка ѹ҆тае́ное, и҆ а҆́нгелѡмъ несвѣдо́мое та́нство, тобо́ю, Бц҃е, сꙋ́щымъ на земли̇̀ ꙗ҆ви́сѧ Бг҃ъ, въ неслѝтномъ соедине́нїи воплоща́емь, и҆ кре́стъ во́лею на́съ ра́ди воспрїѝм: и҆́мже воскреси́въ первозда́ннаго, спасѐ ѿ смерти дꙋ́шы на́шѧ.

И сега, богородичен, на истиот глас.

Незневесна девојко, која неискажливо Го зачна Бога по тело, Мајко на Бога Севишниот, прими ги молбите на твоите слуги, сенепорочна, која на сите им даваш очистување на гревовите и сега нашите молења ги примаш, моли сите да се спасиме.

Тропар, глас 4.

Светот си го оставил, откако се прилепи кон Христа; телото си го распнал штом поживеа според Духот, Науме преблажене; си се трудел како апостолите да се подвизуваш во животот; си уловил во верата безбројно мизиско множество; затоа, со твоите молитви од искушенија избави нè.

Слава, и сега, богородичен, на истиот глас.

Тајната која со векови беше криена и непозната за ангелите, преку тебе Богородице, навистина Бог се јави на земјата, овоплотен во неслиено соединение, и заради нас прими крст доброволно, преку кој, откако го воскресна првосоздадениот, од смрт ги спаси нашите души.

на ѹ҆трени

На ѹ҆трени

На Бг҃ъ Гдь, тропа́рь преподо́бнагѡ два́жды.
Сла́ва и҆ ны́нѣ, бг҃оро́дниченъ.

По а҃-й стїхосло́вїи сѣда́ленъ, гла́съ г҃.

Подо́бенъ: Красотѣ̀ дѣ́вства

Ны́нѣ краснѣ́йшїи, но́зѣ вои́стиннѹ, преподо́бне ми́ръ пренмѹ́щь всѧ́къ ѹ҆́мъ боголѣ́пнѡ, ꙗ҆́кѡ благовѣ́ствѹющїи ѕвѣ́ри бо сѹ́щыѧ ко ѻ҆вца́мъ примѣси́лъ е҆сѝ. Наро́ди Мѵсі́йскїѧ въ ло́же Хр҃тово. Тѣ́мже ми́ръ непоколе́блемый и҆спросѝ и҆ ве́лїю ми́лость.

Сла́ва, па́ки то́йже. И҆ ны́нѣ, бг҃оро́дниченъ.

Красотѣ дѣ́вства твоегѡ́, и҆ пресвѣ́тлой чистотѣ твое́й Гаврі́илъ ѹ҆дивѝвсѧ, вопїѧ́ше тѝ, Бц҃е: кѹ́ю тѝ похвалѹ́ принесѹ́ досто́йнѹю; что́ же возѝменѹю тѧ̀; недѹмѣва́ю и҆ ѹ҆жаса́юсѧ. Тѣ́мже ꙗ҆́кѡ повелѣ́нъ бы́хъ, вопїю́ ти: Ра́дѹйсѧ, Благода́тнаѧ.

НА УТРЕНАТА

На Бог Господ, тропарот на преподобниот (двапати).

Слава, и сега, богородичен.

По прво стихословие, седален, глас 3.

Подобен: На убавината на твоето девство

Преподобен, навистина се красни твоите нозе; како, благовесник на мирот, го надмина секој ум, зашто вистинските ѕверови си ги припоил кон овците, а народите мизијски, кон леглото Христово. Затоа те молиме, стабилен мир испроси и голема милост.

Слава, истиот, и сега, богородичен.

А красотата од твојата девственост и на пресветлата чистота твоја, Гаврил восхитувајќи се ти пееше Богородице: – Каква достојна пофалба да ти принесам, како да те именувам? Во недоумица сум и се ужасувам. Затоа, како што ми е заповедано, ти пеам: - Радувај се благодатна.

На ѹ҆тренни

По в҃ѣ стїхосло́вїи сѣда́ленъ, гла́съ а҃.

Подо́бенъ: Гро́бъ тво́й

Самодѣ́латель чѹде́съ, бы́въ бг҃оносе, и҆ всѣ́хъ къ Бг҃ѹ моли́твенникъ и҆ хода́тай: Наѹ́ме всеблаже́нне, Мѹсі́йскаѧ похвало̀. И҆зба́ви мо́лимсѧ настоѧ́щїѧ бѣ́дѝ, рабы̀ твоѧ̀, и҆ пла́мене бѹдѹ́щагѡ боже́ственнымъ твои́мъ моле́нїемъ.

Сла́ва, па́ки то́йже. И҆ ны́нѣ, бг҃оро́диченъ.

Маріе́ честно́е Влады́ки прїѧ́телнце, воскресѝ ны̀ па́дшыѧ въ про́пасть лю́тагѡ ѿча́нїѧ, прегрѣше́нїй и҆ скорбе́й. Ты́ бо є҆сѝ грѣ́шнымъ спасе́нїе и҆ по́мощь, и҆ крѣ́пкое предста́тельство: и҆ спаса́еши рабы̀ твоѧ̀.

Полѹеле́н и҆ велича́нїе

Велича́емъ тѧ̀, преподо́бне ѻ҆́че Наѹ́ме и҆ чте́мъ свѧтѹ́ю па́мѧтъ твою̀, наста́вниче мона́хѡвъ и҆ собесѣ́дниче а҆́гг҃лѡвъ.

НА УТРЕНАТА

По второ стихословие, седален, глас 1.

Подобен: Гробот твој

огоносен Науме, себлажен, ти си им бил на сите чудотворец, молитвеник и патеводител кон Бога. Пофалбо мизијска, ти се молиме, избави ги твоите раби од сегашните неволји и од идниот пламен, со твоето божествено молење.

Слава, истиот, и сега, богородичен.

арие, чесно засолниште на Господа, подигни нѐ нас што паднавме во бездната на тешко очајание, и прегрешенија, и маки: зашто ти си спасение и помош на грешните, и крепко застапништво и ги спасуваш рабите твои.

Полиелеј и Величание

е величаме, преподобен оче Науме и го почитуваме твојот свет спомен, наставниче на монасите и собеседниче на ангелите.

на ѹ҆трѡ́ни

Псало́мъ и҆збра́нный:

Терпѧ̀ потерпѣ́хъ Го́спода, и҆ внѧ́тъ мѝ, и҆ ѹ҆слы́ша моли́твѹ мою̀. Поста́ви на ка́мени нѡ́зѣ моѝ, и҆ и҆спра́ви стѡпы́ моѧ̀. Се ѹ҆дали́хсѧ бѣгаѧ, и҆ водвори́хсѧ въ пѹсты́ни. Ѹ҆подо́бихсѧ неѧ́сыти пѹсты́ннѣй. Бѣ́хъ и҆ бы́хъ ꙗ҆́кѡ пти́ца ѡсо́бѧщаѧсѧ на здѣ̀. Кѡлѣ́на мѡѧ̀ и҆знемого́ста ѿ поста̀, и҆ пло́ть моѧ̀ и҆змѣни́сѧ є҆ле́а ра́ди. Слеза́ми мои́ми посте́лю мою̀ ѡ҆мочѹ̀. Ꙗ҆́кѡ ѡ҆быдо́ша мѧ̀ пси̇̀ мно́зи, со́нмъ лѹка́выхъ ѡ҆держа́ша мѧ̀. Напрѧго́ша лѹ́къ свои́ ве́щь го́ркѹ, сострѣлѧ́ти въ та́йныхъ непоро́чнаго. Предзрѣ́хъ Го́спода предомно́ю вы́нѹ, ꙗ҆́кѡ ѡ҆деснѹ́ю мене̇́ є҆́сть, да не подви́жѹсѧ. Всѝ ꙗ҆зы́цы ѡ҆быдо́ша мѧ̀, и҆ и҆́менемъ Госпо́днимъ противлѧ́хсѧ и҆́мъ. Благослове́нъ Госпо́дь и҆̀же не дадѐ на́съ въ ловитвѹ̀ зѹбѡ́мъ и҆́хъ. Да и҆сповѣ́дѧтсѧ Тебѣ̀ Го́споди всѧ̑ дѣла̀ Твѡѧ̀, и҆ преподо́бнїи Твои̇̀ да благословѧ́тъ Тѧ̀. И҆ ѹ҆вѣ́дите, ꙗ҆́кѡ ѹ҆дивѝ Госпо́дь преподо́бнаго своего̀. И҆ ѹ҆трѹ́дисѧ во вѣ́къ, и҆ жи́въ бѹ́детъ до конца̀. Храни́тъ Госпо́дь дѹ́шы преподо́бныхъ свои́хъ. Восхва́лѧтсѧ преподо́бнїи сла́вѣ, и҆ возра́дѹютсѧ на ло́жахъ свои́хъ. Че́стна предъ Го́сподемъ сме́рть преподо́бныхъ є҆гѡ̀. По́йте Госпо́деви преподо́бнїи є҆гѡ̀, и҆сповѣ́дайте па́мѧть свѧты́ни є҆гѡ̀, во всѣ́хъ лю́дехъ чѹдеса̀ є҆гѡ̀. Сла́ва и҆ ны́нѣ: А҆ллилѹ́їа. г҃.

НА УТРЕНАТА

Избран псалм

Трпеливо се надевав на Господ, и Тој се наклони над мене и ја чу молитвата моја. Па ги постави нозете мои на камен и ги зацврсти стапалата мои. Далеку би отишол и би се сместил во пустината. Заприлегав на пеликан во пустина; Не спијам, седам како самотна птица на покрив. Колената ми изнемоштија од пост. А телото мое ослаби. Секоја ноќ го навлажнувам леглото мое. Глутница кучиња ме опколија, цела чета од злочинци се врти околу мене. Тие исфрлаат ранливи зборови, како стрели. За да стрелаат скришно на непорочниот. Секогаш пред очи ми е Господ, зашто Тој е од мојата десна страна, за да не се поколебам. Сите народи ме опколија, но со името Господово јас ги разбив. Нека е благословен Господ, Кој не нѐ предаде во плен на нивните заби. Нека Те прославуваат, Господи, сите Твои дела. И нека Те благословуваат светиите Твои. Знајте дека Господ го запазил Својот верен. Дури и да се мачи долго, да живее вечно. Ја чува Господ душата на Своите светии. Ќе се развеселат светиите во слава, ќе се зарадуваат врз леглата свои. Скапа е во очите на Господ смртта на Неговите светии. Пејте Му на Господ, верници Негови, благодарете Му на Неговото свето име, и сите народи – на чудесата Негови. Слава, и сега: Алилуја (трипати).

на ѹ҆трени

По полꙋчелѣ́н сѣда́ленъ, гла́съ д҃.

Подо́бенъ: Ѹ҆дивѝсѧ і҆ѡ́сифъ

Подража́тель апо́столѡвъ, а҆рхїере́евъ пра́вило; прп҃бныхъ добро́то, сострада́лецъ страда́льцевъ: безъ кро́ве ꙗ҆́кѡ мч҃никъ вѣнча́лсѧ є҆сѝ, лю́тыми бо мꙋ́ками ты бесѣ́довалъ є҆сѝ, Хр҃то́во носѧ̀ и҆́мѧ Бж҃ественное: и҆ дерзнове́ннѡ всегда̀ проповѣ́дꙋѧ, та́нство Ст҃ыѧ̀ Тро́ицы. Є҆́же и҆ моли́тисѧ, Наꙋ́ме не преста́й, ѡ҆ восхвалѧ́ющихъ тѧ̀.

Сла́ва, па́ки то́йже. И҆ ны́нѣ, бг҃оро́диченъ.

Ѹ҆дивѝсѧ І҆ѡ́сифъ, є҆́же па́че є҆стества̀ зрѧ̀, и҆ внима́ше мы́слїю и҆́же на рꙋно̀ до́ждь, въ безсѣ́менномъ зача́тїи твое́мъ Бц҃е, кꙋпинꙋ̀ ѻ҆гне́мъ неѡпали́мꙋю же́злъ А҆арѡ́новъ прозѧ́бшїй: и҆ свидѣ́тельствꙋѧ ѡ҆брꙋ́чникъ тво́й и҆ храни́тель, свѧще́нникѡвъ взива́ше: Дѣ́ва раждаетъ, и҆ по рождествѣ́ па́ки дѣ́вою пребꙋ́детъ.

И҆ а҆́бїе поемъ а҃-й а҆нтїфѡ́нъ д҃-гѡ гла́са: Ѿ ю҆́ности моеѧ̀.

Прокі́менъ гла́съ д҃:

Чт҃на̀ предъ Гдⷭ҇емъ сме́рть прп҃бныхъ є҆гѡ̀.

Стїхъ: Что̀ возда́мъ Гдⷭ҇еви ѡ҆ всѣ́хъ, ꙗ҆̀же воздадѐ мн.

НА УТРЕНАТА

По полиелеј, седален, глас 4.

Подобен: Јосиф се зачуди

Одражател на апостолите, правило на архијереите, добрино на преподобните, сострадалец со страдалците, без крв си се овенчал како маченик зашто со тешки маки ти си беседел, носејќи Го Христовото божествено Име и постојано проповедајќи ја смело тајната на Света Троица, не престанувај да Ѝ се молиш, Науме, за оние кои ти пеат.

Слава, истиот, и сега, богородичен.

Осиф се зачуди, гледајќи го она што ја надминува природата и во мислите се сети на руното прекриено со роса, во бессеменото зачнување твое, Богородице, капино од огнот неопалена, расцутениот жезол Аронов и, сведочејќи, свршеникот твој и пазител на свештениците им велеше: девојка раѓа и по рождеството пак девојка останува.

И веднаш го пееме првиот антифон од 4 глас (степена): Од мојата младост.

Прокимен, глас 4:

Скапоцена е пред Господа смртта на Неговите преподобни.

Стих: Што да Му воздадеме на Господа за сè што ни даде?

на ѹ҆трени

Всѧ́кое дыха́нїе да хва́литъ Гдⷭ҇а.

Є҆ѵ҇лїе ѿ Матѳе́а, зача́ло мг҃.

Ѱало́мъ н҃.

Сла́ва: Моли́твами преподо́бнагѡ:

И҆ ны́нѣ: Моли́твами Бцⷭ҇ы:

Стíхъ: Поми́лꙋй мѧ̀ Бж҃е:

И҆ стїхи́ра, гла́съ ѕ҃.

Зліѧ́сѧ благода́ть во ѹ҆стна́хъ твои́хъ, преподо́бне ѻ҆́тче, и҆ бы́лъ є҆сѝ свети́льникъ мѵсі́йскагѡ всенаслѣ́дїѧ, ѹ҆чѧ̀ словє́сныѧ ѻ҆́вцы вѣ́ровати въ Трⷭ҇цꙋ є҆диносꙋ́щнꙋю во є҆ди́номъ Бж҃ествѣ.

Канѡ́нъ Бцⷭ҇ы со і҆рмосомъ на ѕ҃. И҆ ст҃а́гѡ на н҃. Гла́съ д҃.

Пѣ́снь а҃.

І҆рмо́съ: Ѿве́рзꙋ ѹ҆ста̀ моѧ̀, и҆ напо́лнѧтсѧ дх҃а, и҆ сло́во ѿры́гнꙋ Цр҃и́цѣ Мт҃ри, и҆ ꙗ҆влю́сѧ свѣ́тлѡ торжествꙋ́ѧ, и҆ воспою̀ ра́дꙋѧсѧ тоѧ̀ чꙋдеса̀.

Дре́вле бе́здꙋ лю́демъ пешеше́ствꙋющымъ и҆зсꙋши́вый, бе́здꙋ и҆зсꙋшѝ мои́хъ прегрѣше́нїй, и҆ ѡдожди́ми ка́плю разꙋмѣ́нїѧ, да прпⷣбнаго Твоего̀ пѣ́сньми восхвлю̀ Хр҃тѣ.

Потоа: Сѐ што дише.

Евангелие според Матеј, зачало 43.

Псалм 50.

Слава: По молитвите на преподобниот...
И сега: По молитвите на Богородица...
Стих: Помилуј ме Боже...

Стихира, глас 6.

Се излѝ благодатта во твоите усни, преподобен оче, и си бил светилник на мизиското сенаследство, учејќи ги словесните овци да веруваат во Троица едносуштна во едно Божество.

Канон на Богородица, со ирмоси на 6, и од преподобниот на 8, глас 4.

Песна 1.

Ирмос: Ќе ја отворам устата моја, и со Дух ќе се исполни, и збор ќе ѝ кажам на Мајката Царица, и ќе се покажам светло торжествувајќи и, радувајќи се, ќе ги воспеам нејзините чудеса.

Христе, Ти некогаш бездната си ја исушил за луѓето кои патуваа, бездната на моите прегрешенија исушија, и пороси ме со капката на разумот, за да Те прославам, со песните на Твојот преподобен.

на ѹ҆трени

Видѣти желаѧ Наѹме, славѹ неизреченнѹю, скорби претерпѣлъ є҆сѝ, и҆ темницы и҆ мѹченїѧ, и҆ всѧкое и҆ное мїрское безславїе, вѣры ради добрѣ подвизаѧсѧ.

Монашествѹѧ дх҃омъ, и҆ кипѧ ревностїю вѣры, Хр҃та носилъ є҆сѝ раломъ дх҃а, и҆ ѡ҆чистилъ є҆сѝ дѹшы неистовавшыѧ, и҆ сѣмѧ вложилъ є҆сѝ бж҃твеннагѡ разѹма.

Вмѣнилъ є҆сѝ блаженне весь мїръ ꙗ҆кѡ ѹ҆мѣти, и҆ Хр҃та возлюбилъ є҆сѝ, и҆ ближнаго правѡ и҆ примирилъ є҆сѝ люди ѿ даленныѧ, вѣры ради всѣмъ приближаѧщемѹсѧ.

Богородичен: Мертва мѧ̀ бывша ѿ многообразныхъ ѡ҆злобленїй, ꙗ҆кѡ рождшаѧ животъ, ѡ҆живѝ Влч҃це: и҆ престави мѧ въ горнїй животъ, да ꙗ҆кѡ живодателницѹ тѧ̀ славлю всегда̀.

Катавасїѧ: Ѿверзѹ ѹ҆ста̀ моѧ̀, и҆ наполнѧтсѧ дх҃а, и҆ слово ѿрыгнѹ Цр҃ицѣ Мт҃ри, и҆ ꙗ҆влюсѧ свѣтлѡ торжествѹѧ, и҆ воспою̀ радѹѧсѧ тоѧ̀ чѹдеса̀.

Пѣснь г҃.

Ирмосъ: Твоѧ̀ пѣснословцы Бц҃е, живый и҆ независтный и҆сточниче, ликъ себѣ̀ совокѹпльшыѧ, дх҃овнѡ ѹ҆твердѝ, въ бж҃твеннѣй твоей славѣ вѣнцє҆въ славы сподобѝ.

НА УТРЕНАТА

Науме, сакајќи да ја видиш неискажливата слава, жалости си претрпел, и темници, и мачења и секаква светска навреда, подвизувајќи се во доброто, заради верата.

Самувајќи со духот и прелевајќи се од ревност кон верата, Христа си Го носел со ралото на духот, и злобата од душата си ја очистил и си го посеал семето на Божествениот разум.

Блажени, ти си го сфатил овој свет како отпад, и Христа си Го возљубил, и ближниот справедливо, и си ги смирил разделените луѓе, приближувајќи им се на сите заради верата.

Богородичен: Владичице, ти која си Го родила Животот, оживи ме мене, умртвениот од различни неправди и пренеси ме во горниот живот, постојано да те славам како животодателка.

Катавасија: Ќе ја отворам устата моја, и со Дух ќе се исполни, и збор ќе ѝ кажам на Мајката Царица, и ќе се покажам светло торжествувајќи и, радувајќи се, ќе ги воспеам нејзините чудеса.

Песна 3.

Ирмос: Твоите песнословци, Богородице – жив и неисцрпен изворе, откако ќе ги собереш околу себе, духовно утврди ги и, во твојата божествена слава, со венците на славата удостој ги.

на ѹ҆тренѣ

Бж҃твенный Наꙋ́мъ і҆ера́рха Кли́мента сы́й спо́моществова́телъ, въ наро́дъ Мѹ҃сі́йсїй приспѣ́ и҆ сего̀ ѡ҆свѣтѝ свѣ́томъ проповѣ́данїѧ: тѣ́мже ны́нѣ спрославлѧ́етсѧ.

Сы́ны А҆враа́мꙋ ѿ ка́мене, ро́дъ же сла́вѧнскїй тобо́ю воздви́же Гдь, ꙗ҆́коже глаго́летъ Прѣте́ча, Наꙋ́ме, и҆́же и҆ пребыва́ѧ въ ра́зꙋмѣ ны́нѣ прославлѧ́етъ тѧ̀.

Людїе сла́вѧнстїй сѣдѧ́щїи во тмѣ́ лю́тагѡ невѣ́рїѧ, тобо́ю ви́дѣша свѣ́тъ ра́зꙋма прѣ́не, тѣ́мже почита́ютъ па́мѧть твою̀, ра́достными пѣ́нїѧми.

Богоро́диченъ: Тишины̀ мѧ̀ и҆спо́лни Бцѣ, ꙗ҆́кѡ сꙋщи ти́хое дꙋшъ приста́нще, и҆ ѹ҆толѝ бꙋ́рю всѣ́е борю́щихъ мѧ, и҆ во глꙋбинꙋ̀ и҆ а҆́довꙋ про́пасть порѣва́ющихъ вл҃чнце.

Катава́сїѧ: Твоѧ̑ пѣснослове́цы Бцѣ, живы́й и҆ незави́стный и҆сто́чниче, ли́къ себѣ̀ совокꙋпльшыѧ, дх҃о́внѡ ѹ҆твердѝ, въ бж҃твеннѣ́й твое́й сла́вѣ вѣнцє́въ сла́вы сподо́би.

Сѣда́ленъ, гла́съ и҃.

Подо́бенъ: Премꙋ́дрости

ѧ́кѡ мꙋ́дръ и быстрꙋ́менъ, ѿ млада́гѡ во́зраста, подложи́лсѧ є҆сѝ ѻ҆́че и҆́гꙋ Влады́ки твоегѡ̀, ни́ка́коже тѧ́жкомꙋ но ѕѣлѡ̀

Божествениот Наум кој е помошник на јерархот Климент, дојде во народот мизијски и го осветли со светлината на проповедта, затоа сега се прославува.

Науме, преку тебе, Господ го подигна родот словенски, и од камења направи чеда Авраамови, како што вели Претечата, и секој што е разумен, сега те прославува.

Словенските луѓе кои седеа во темнината на тешкото неверие, преку тебе ја видоа светлината на разумот, преподобни, затоа го почитуваат твојот спомен со радосни песни.

Богородичен: Богородице, Владичице, исполни ме со тишина, бидејќи си тивко пристаниште за душите, и стиши ја бурата од оние кои, без причина, се борат со мене и ме туркаат во длабочината и пропаста на адот.

Катавасија: Твоите песнословци, Богородице – жив и неисцрпен изворе, откако ќе ги собереш околу себе, духовно утврди ги и, во твојата божествена слава, со венците на славата удостој ги.

Седален, глас 8.

Подобен: На премудроста

ако мудар и бистроумен, од млада возраст си се потчинил на јаремот од твојот Владика, не на тешкиот, но на многу лесниот и исполнет со благост. Со бо-

ле́комѹ, и҆ и҆спо́лненѹ бл҃гости. И҆ боже́ственномѹ Кли́ментѹ сотрѹ́дникъ бы́въ, съ ни́мъ воздѣ́лалъ серца̀ мѹ́сі́йскаѧ: тѣ́мже къ неболѣ́зненномѹ кра́ю преше́лъ є҆сѝ, трѹ́дѡвъ возме́здіѧ безпреста́нно взима́ѧ, всеблаженне прп҃бне, молѝ Хр҃та Бг҃а согрѣше́нїи ѡ҆ставле́нїе дарова́ти, пра́зднѹющымъ любо́вїю ст҃ѹ́ю па́мѧть твою̀.

Сла́ва, па́ки то́йже. И҆ ны́нѣ, бг҃оро́диченъ.

Небе́снѹю две́рь и҆ ковче́гъ, всест҃ѹ́ю го́рѹ, свѣ́тлый ѻ҆́блакъ воспои́мъ, небе́снѹю лѣ́ствицѹ, слове́сный ра́й, є҆ѵ҃нно и҆збавле́нїе, вселе́нныѧ всеѧ̀ вели́кое сокро́вище, ꙗ҆́кѡ спасе́нїе въ не́мъ содѣ́лаѧ мі́рѹ, и҆ ѡ҆ставле́нїе дре́вних согрѣше́нїй: тѣ́мже и҆ вопїе́мъ є҆й: молѝ Сы́на твоего̀ и҆ Бг҃а, прегреше́нїй ѡ҆ставле́нїе дарова́ти, бл҃гоче́стнѡ покланѧ́ющымсѧ прест҃о́мѹ рождествѹ̀ твоемѹ̀.

Пѣ́снь д҃

І҆рмо́съ: Сѣдѧ́й въ сла́вѣ, на пр҃то́лѣ бж҃тва̀, во ѻ҆́блацѣ ле́гцѣ, прїи́де І҆и҃съ пребж҃твенный нетлѣ́нною дла́нїю, и҆ спсѐ зовѹ́щыѧ: сла́ва Хр҃те́ си́лѣ Твое́й.

Непрело́женъ ꙗ҆́кѡ сто́лпъ показа́лсѧ є҆сѝ вѣ́ры, и҆скѹше́нїѧмъ ника́коже дх҃омъ коле́блемъ и҆ многообразными мѹ́ками собесѣ́довавъ, врагѡ́мъ дх҃а ѻ҆́чє противостоѧ̀.

жествениот Климент, пак, сотрудник си бил; со него си ги освоил срцата на Мизијците. Затоа си преминал во пределот каде што нема болка, примајќи вечна награда за маките. Себлажен и преподобен, моли Го Христа Бога, да ни дарува прошка за согрешенијата, нам, кои со љубов го празнуваме твојот спомен.

Слава, истиот, и сега, богородичен.

а ја воспееме небесната врата и кивот, сесветата гора, светлоносниот облак, небесната скала, словесниот рај, Евиното избавување, големата ризница на сета вселена, оти во неа се изврши спасението на светот и простувањето на древните согрешенија, затоа Ти извикуваме: моли Го Синот Твој и Бог, да им дарува прошка на прегрешенијата, на оние што се поклонуваат на Твојата Пресвета рожба.

Песна 4.

Ирмос: **Оној што седи во славата, на престолот од Божеството – најбожествениот Исус, дојде на лесен облак и со нетлената рака ги спаси тие што викаат: Слава, Христе, на Твојата сила.**

Оче, како вистински столб на верата си се покажал во искушенијата, никако не клонувајќи со духот и преку различни маки си беседел, спротивставувајќи им се, на непријателите на духот.

на ѹ҆трени

Витїйствꙋѧ велѝчїѧ Бж҃їѧ пред̾ цармѝ и҆ ꙗ҆зы́ки, ри́торѡвъ лю́тое глꙋмле́нїе загради́лъ є҆сѝ простото́ю сло́ва, бл҃гоче́стїе же и҆ Хр҃то́вꙋ сла́вꙋ ѹ҆ѧсни́лъ є҆сѝ.

Ꙗ҆́кѡ а҆по́столъ ꙗ҆́кѡ проповѣ́дникъ, печа́ль всѧ́кꙋ претерпѣ́лъ є҆сѝ за бл҃гоче́стїе тѣ́мже мо́лимътѧ прпⷣбне, всѧ́кꙋ печа́ль и҆ боле́знь ѿженѝ ѿ на́съ, твоѧ̑ па̑мѧти соверша́ющихъ.

Богоро́дичень: Вжилѝ Бг҃ома́ти ѹ҆мѧ̀ моегѡ̀ движе̑нїѧ: и҆ дꙋшѝ моеѧ̀ просвѣтѝ чи́стаѧ чꙋ́вства, и҆ си́льна на врагѝ мѧ̀ содѣ́лай, да зовꙋ́ти, сла́ва Дв҃о рождествꙋ̀ твоемꙋ̀.

Катава́сїѧ: Сѣдѧ́й въ сла́вѣ, на пр҃то́лѣ бж҃твѧ̀, во ѻ҆блацѣ́ ле́гцѣ, прїи́де І҆и҃съ пребж҃твенный нетлѣ́нною дла́нїю, и҆ сп҃се̑ зовꙋ́щыѧ: сла́ва Хр҃те́ си́лѣ Твое́й.

Пѣснь є҃

І҆рмо́съ: Ѹ҆жасо́шасѧ всѧ́чєскаѧ ѡ҆ бж҃твеннѣ́й сла́вѣ твое́й: ты́ бо неискꙋсобра́чнаѧ Дв҃о, и҆мѣ́ла є҆сѝ во ѹ҆тро́бѣ над̾ всѣ́ми Бг҃а, и҆ роди́ла є҆сѝ безлѣ́тнаго Сн҃а, всѣ́мъ воспѣва́ющымъ тѧ̀ ми́ръ подава́ющаѧ.

Слы́шатель бы́лъ є҆сѝ, всепремꙋ́дрыхъ ѹ҆ченїй бж҃твеннагѡ Медо́дїа мꙋ́дре и҆́скренный, Пано́нїю возроди́вшагѡ бж҃твенны́мъ креще́нїемъ, и҆ бж҃твенныхъ писа́нїй преложе́нїемъ: є҆гѡ́же нра́вы поревнова́лъ є҆сѝ.

НА УТРЕНАТА

Прославувајќи ги Божјите величија, пред цареви и народи, си ги уништил лошите шеги на ораторите, со едноставни зборови; побожноста, пак, и Христовата слава си ги разјаснил.

Како апостол, како проповедник, си претрпел секаква мака за побожноста, затоа те молиме, преподобен, секоја мака и болка изгони ја од нас, кои го празнуваме споменот твој.

Богородичен: Богомајко, изгори ги лошите мисли од мојот ум, и просвети ги чистите чувства на мојата душа и покажи ме силен пред моите непријатели, за да ти викам: Дево, слава на твојата рожба.

Катавасија: Оној што седи во славата, на престолот од Божеството – најбожествениот Исус, дојде на лесен облак и со нетлената рака ги спаси тие што викаат: Слава, Христе, на Твојата сила.

Песна 5.

Ирмос: Целиот свет ѝ се чудеше на твојата божествена слава, зашто ти – неискусобрачна Дево, си Го имала во утробата Оној Кој е Бог над сите и си Го родила вечниот Син, Кој им дава мир на сите оние што тебе те воспеваат.

Мудри, си бил искрен слушател на премудрото учење на божествениот Методиј, кој ја препороди Панонија со божественото крштение и со преводот на божествените писанија; Си го следел неговиот карактер.

НА ѹ҆ТРЕНИ

Краснѝ нóзѣ твоѝ проповѣ́данїемъ бы́ша, бж҃твнилагѡ ꙗ҆́снѡ Ѥ҆ѵлїѧ ѡ҆бте́кше страну̀ многокрꙋ́жнꙋю, и҆ ꙗ҆вѣ̀ въ нóщи невѣ́рїѧ ка́менемъ претыка́ющыѧсѧ, къ свѣ́тꙋ бж҃твенномꙋ возводѧ́ще.

Воздѣ́лавше прп҃бне зе́млю ѡ҆бѧ́сте, ты̀ ѹ҆̀бо и҆ Кли́ментъ бж҃твенный догма́ти въ не́й насѣ́ѧвше, и҆ ны́нѣ взима́ете плóдъ бж҃твенный ра́зꙋмъ, и҆ лѣ́тнѧѧ пѣ́нїѧ.

Богоро́дичен: Ѹ҆вѣнча́й Влч҃це на́съ ꙗ҆́кѡ ѻ҆рꙋ́жїемъ бл҃говоле́нїѧ твои́ми щедро́тами и҆ по́мощами и҆ застꙋпле́нїѧми ѡ҆гради́вши. Ѻ҆́крестъ бо на́шеѧ жи́зни нещѧ́днѡ ѡ҆полчи́сѧ злы́хъ собра́нїе.

Катава́сїѧ: Ѹ҆жасо́шасѧ всѧ́ческаѧ ѡ҆ бж҃твеннѣ́й сла́вѣ твое́й: ты̀ бо неискꙋсобра́чнаѧ Дв҃о, и҆мѣ́ла є҆сѝ во ѹ҆тро́бѣ над̾ всѣ́ми Бг҃а, и҆ родила̀ є҆сѝ безлѣ́тнаго Сн҃а, всѣ́мъ воспѣва́ющымъ тѧ̀ ми́ръ подава́ющаѧ.

Пѣснь ѕ҃.

І҆рмо́съ: Возопѝ, прообразꙋ́ѧ погребе́нїе трднѣ́вное, прѻ҆ро́къ І҆ѡ́на, въ ки́тѣ молѧ́сѧ: ѿ тлѝ и҆збави мѧ̀, І҆и҃се Цр҃ю си́лъ.

Сло́во бж҃твенное и҆ въ тѧ̀ и҆спо́лнисѧ во всю̀ бо зе́млю славѧ́нскꙋю возтечѐ бж҃твенное твоѐ вѣща́нїе, и҆ да́же до коне́цъ твоѧ̀ глаго́лы.

НА УТРЕНАТА

Твоите красни нозе беа во силна проповед на божественото Евангелие, обиколувајќи многу земји и јасно водејќи ги кон божествената светлина, оние кои се препнуваа во ноќта од каменот на неверието.

Преподобен, откако се подготвивте, земјата ја обиколивте. Зашто ти и божествениот Климент, насеавте во неа догмати; и сега примате плод на божествен разум и годишни пеења.

Богородичен: Владичице, овенчај нè нас, со оружје на добра волја, оградувајќи нè со твоите милости и помагања и застапништва, зашто, околу нашиот живот, беспоштедно се намножи соборот на злите.

Катавасија: Целиот свет ѝ се чудеше на твојата божествена слава, зашто ти – неискусобрачна Дево, си Го имала во утробата Оној Кој е Бог над сите и си Го родила вечниот Син, Кој им дава мир на сите оние што тебе те воспеваат.

Песна 6.

Ирмос: Пророкот Јона, предобразувајќи го тридневното погребение, во китот молејќи се, повика: Од гибел избави ме, Исусе, Цару на силите (небесни).

И во тебе се исполни божественото слово, зашто во целата словенска земја потече твојата божествена проповед и твоите зборови, дури до краиштата (на вселената).

на ѹ҆трени

Ѿ крáѧ сѣ́вера, до крáѧ зáпада, въ мóрн шéствїѧ полóжше блж҃éннїи, внидóсте въ Рѝмъ, Нóвый завѣ́тъ сообщѝти.

Храмъ бж҃твенный и҆ Бж҃їе честнóе жилѝще, ты̀ бы́въ бг҃онóсе Наѹме ѿ ю҆ности, и҆ менѐ твоѝми мл҃ѝтвами сотворѝ прїѧ́телище Ст҃áгѡ Дх҃а.

Богорóдичень: Что̀ бѹ́дѹ, ѿ всю́дѹ всегда̀ рáтѹемь; Ты́ ми конéцъ прибѣ́жища бѹ́ди бг҃оневѣ́стнаѧ, немощны́хъ бо є҆сѝ помóщница неѡборѝмаѧ.

Катавáсїѧ: Бж҃твенное сїе и҆ всечт҃нóе совершáюще прáзднество бг҃омѹ́дрїи Бг҃омáтере, прїидѝте рѹкáми восплéщимъ, ѿ неѧ̀ рóждшагосѧ Бг҃а слáвимъ.

Кондáкъ, глáсъ г҃.

Подóбенъ: Дв҃а днéсь

Свѣ́тлыхъ пóдвигъ твоѝхъ, пречестнáѧ пáмѧть ꙗ҆́кѡ сóлнце вéлїе, возсїѧвáющи лѝца всѣ́хъ тебѐ хвáлѧщихъ просвѣщáетъ бѣ́сн же, и҆ всѧ́кѹ болѣ́знь ѿгонѧ́етъ. Сегѡ̀ рáди сошéдшесѧ, любóвїю сїю̀ вѣ́рнѡ да восхвáлимъ.

Ї҆косъ: О҆тéцъ нáшъ и҆ велѝкїй предстáтель, и҆ просвѣтѝтель ꙗ҆́сный Наѹ́мъ, ꙗ҆ви́сѧ днéсь. Прїидѝте

Блажени, патувајќи по море од северните до западните краишта, влеговте во Рим, да го соопштите Новиот завет.

Богоносен Науме, уште од младоста си бил божествен храм и чисто Божјо живеалиште; направи ме и мене, преку твоите молитви, стан на Светиот Дух.

Богородичен: Што ќе биде со мене, кој војува насекаде; Богоневесто, ти биди ми последно засолниште, зашто си несоборлива помошница на немоќните.

Катавасија: Славејќи го овој божествен и сечесен празник на Божјата Мајка, дојдете, богомудри, со рацете да заплескаме и родениот од неа Бог да Го славиме.

Кондак, глас 3.

Подобен: Дева денес

Светлите подвизи на твојот пречесен спомен, како големо сонце кое светли, ги просветува лицата на тие што те слават, бесовите, пак, и секоја болест ги изгонува. Заради тоа, доаѓајќи со љубов, верно да го прославиме.

Икос: Нашиот отец и голем застапник и светлиот просветител, Наум, се јави денес. Дојдете да се собереме мноштво Мизијци, радувајќи се на

стецемсѧ Мѹсїйскѧ множества, семꙋ радꙋющесѧ: тоѝ бо насъ всѣхъ просвѣтѝ, и҆ прелести тмꙋ разрꙋшѝ. Тоѝ во слѣдъ Хрта послѣдова, и҆ жертвꙋ бл҃гопрїѧтнꙋ предадѐ самъ себе. Тоѝ и҆ достославнꙋю є҆гѡ̀ памѧть и҆ праздникъ, ѹ҆чрежденїе дꙋховное всѣмъ вѣрнымъ нынѣ предлагаетъ, ю҆же любовїю всѝ вѣрнѡ да восхвалимъ.

Пѣснь 3̃.

Ї҆рмосъ: Спасыѝ во ѻ҆гнѝ Ї҆ѵраамскїѧ Твоѧ̑ ѻ҆троки и҆ халдє́ѝ ѹ҆бивъ, ꙗ҆̀же правда праведнѡ ѹ҆ловлѧше, препѣтый Гдь Бж҃е ѻ҆тє́цъ нашихъ, благословенъ є҆сѝ.

Къ пѡ́тамъ постническимъ, пѡ̑ти примѣсилъ єсѝ ѻ҆ч҃е, воистинꙋ постническїѧ произволенїемъ же и҆ мч҃никъ послѣжде без крове ꙗ҆вилсѧ є҆сѝ, Бж҃е взывѧѧ благословенъ є҆сѝ.

Ꙗ҆́кѡ Мѡѵсе́й мертвотворнїѧ помышленїй сапогѝ ѿ нѡ̑гъ ꙗ҆вѣ ѿложѝ, и҆ ты̀ ꙗ҆снѡ Бг҃а разꙋмѣлъ є҆сѝ, люди же пѣти ѹ҆вѣщалъ є҆сѝ, Бж҃е ѻ҆ц҃евъ благословенъ є҆сѝ.

Хотѣнїѧ творѧ́й є҆го̀ боѧщихсѧ, прошенїѧ твоѧ̀ ꙗ҆̀же ѡ҆ насъ ѻ҆ч҃е никакоже ѿри́нетъ. Тѣ́мже помянѝ сердцемъ и҆ дꙋшеѥ̀ всегда̀ пѣснослѡвѧщихъ тѧ̀.

ова, зашто тој сите нас нѐ просвети, и ја разруши темнината на прелеста. Тој во стапките Христа го следеше и се предаде себе си како благопријатна жртва. Тој и сега, на неговиот славен спомен и празник, на сите верници, духовен пречек им приредува. Него со љубов, сите верно да го прославиме.

Песна 7.

Ирмос: **Ти, Кој во огнот ги спаси Твоите Авраамови момчиња, а ги уби Халдеите кои правдата праведно ги казни: највоспеан Господи, Боже на отците наши, благословен си.**

Оче, навистина си ја помешал твојата пот со потта на испосниците, а потоа, пак, доброволно и маченик, без крв си се покажал, извикувајќи: – Боже, благословен си.

Ти ги отфрли смртоносните помисли, како Мојсеј сандалите од нозете и јасно си Го разбрал Бога; а луѓето, пак, си ги научил да пеат: – Боже, на отците, благословен Си.

Оче, исполнувајќи им ги желбите на оние што се плашат од Него, никако да не ги оттргнува твоите прозби од нас. Затоа, спомни ги оние кои со срце и душа, постојано те песнословат.

на ѹ҆трени

Богорóдичен: Ѿ тѣлéсныхъ страстéй, ѿ дѹшéвныхъ сокрѹшéнїй ѿ бѣдъ лютыхъ, злодѣйствїѧ врагѡ̑въ борю́щихъ мѧ̀, твоегò раба̀ и҆схи́ти, и҆ держáвою твоéю Дѣ̀во ѡ҆гради́мѧ.

Катавáсїѧ: Не послѹжи́ша твáри бг҃омѹдрїи̑ пáче Создáвшагѡ, но ѻ҆́гненное прещéнїе мѹ́жески попрáвше, рáдовахѹсѧ пою́ще: препѣ́тый ѻ҆тцє̑въ Гдⷭ҇ь и҆ Бг҃ъ блгословéнъ є҆сѝ.

Пѣ́снь и҃.

І҆рмóсъ: Ѻ҆́троки блгочестѝвыѧ въ пещѝ рж҃твò Бг҃орóдичо сп҃сло̀ є҆́сть, тогда̀ ѹ҆́бѡ ѡ҆бразѹ́емое, нн҃ѣ же дѣйствѹ́емое, вселéннѹю всю̀ воздвизáетъ пѣ́ти тебѣ̀: Гдⷭ҇а пóйте дѣла̀, и҆ превозноси́те є҆го̀ во всѧ̑ вѣ́ки.

Слóво всѧ̑ человѣ̑ки ѿ безловéсїѧ хотѧ̀ и҆збáвити, є҆ди́наго ѿ ѻ҆́гненныхъ ѧ҆зы̑къ тебѣ̀ дарова̀, и҆́мже безловéснїи рóдъ славѧ́нскїй въ благослóвный рáзѹмъ превéлъ є҆сѝ, пѣ́ти всѧ̑ наѹчи́въ Хрⷭ҇та во вѣ́ки.

Низложи́лъ є҆сѝ мѹчи́телей неи́стовство стоѧ́нїемъ твои́мъ и҆ сотрѹ́дникѡвъ твои́хъ Наѹ́ме всепринсѡпáмѧтне, рáни же и҆ мѹчéнїѧ, и҆ темни̑цы претерпѣ́лъ є҆сѝ борѧ́сѧ ѻ҆́че, за происхождéнїе дх҃а ѿ самагѡ̀ божéственнагѡ и҆стóчника безвинóвнагѡ.

Богородичен: Дево, избави ме, мене твојот раб и со твојата власт заштити ме, од телесните страдања, од душевните понижувања, од тешките беди, и од непријателските злодејства што ме напаѓаат.

Катавасија: Богомудрите момчиња не им послужија на тварите, наместо на Создателот, но, откако храбро ја победија огнената закана, се радуваа пеејќи: Највоспеан Господи, и Боже на отците, благословен си.

Песна 8.

Ирмос: Набожните момчиња во печката ги спаси Рожбата на Богородица. Она што некогаш беше само предобраз, сега станува реалност, и сета вселена ја поткрева да Ти пее: Пејте Му, дела, на Господа, и превозносете Го во сите векови.

Словото, сакајќи да ги избави сите луѓе од незнаење, тебе ти дарува еден од огнените јазици, преку кој, неписмениот род словенски, си го превел кон благословено разбирање, научувајќи ги сите, вечно да Го воспеваат Христа.

Оче Науме славен, си го победил безумието кај твоите мачители, со твоето стоење и со твоите сотрудници; борејќи се, пак, за произлегувањето на Духот од Самиот, Божествен и Беспочетен Извор, рани и мачења и затвор си претрпел.

на ѹ҆трени

Ѝдѣже ѿбѣжѐ печáль, болѣ́знь и҆ воздыхáніе и҆ всѧ́кое ѡ҆злобле́ніе: и҆дѣ́же перворожде́нныхъ ны́нѣ жили́ще, вселѝ тѧ̀ Хрⷭ҇тóсъ Наѹ́ме достóйнѡ, пріе́мъ ꙗ҆́же ѡ҆ не́мъ трѹды̀ твоѧ̑. И҆дѣ́же неизречéннаѧ рáдость и҆ наслажде́ніе.

Богорóдиченъ: Поги́бе ѿ менѐ бѣ́гство въ конéцъ, ѹ҆мнóжишасѧ пи́сменнѡ взыскáющїи мѧ̀: ты̀ бѹ́ди мнѣ́ Влⷣ҇це покрóвъ и҆ держáва, прибѣ́жище и҆ ѹ҆твержде́ніе и҆ рáдованіе. И҆звѣ́стнагѡ спсⷭ҇е́ніѧ ѹ҆повáніе моѐ, да тѧ̀ слáвлю во всѧ̑ вѣ́ки.

Катавáсїѧ: О҆́троки бл҃гочести́выѧ въ пещѝ рж҃тво̀ Бг҃орóдично сп҃ло̀ є҆́сть, тогдà ѹ҆́бѡ ѡ҆бразѹ́емое, нн҃ѣ̀ же дѣ́йствѹемое, вселе́ннѹю всю̀ воздвизáетъ пѣ́ти тебѣ̀: Гдⷭ҇а по́йте дѣлà, и҆ превозноси́те Є҆гѡ̀ во всѧ̑ вѣ́ки.

Пѣ́снь д҃.

Ѝрмóсъ: Всѧ́къ земнорóдный да взыгрáетсѧ дх҃омъ просвѣщáемь, да торжествѹ́етъ же безплóтныхъ ѹ҆мѡ́въ є҆́стество̀, почитáющее свѧще́нное торжество̀ Бг҃омт҃ре, и҆ да вопі́етъ: рáдѹйсѧ всеблж҃е́ннаѧ Бⷣ҇це, чи́стаѧ Прѣсноде́во.

Стáнемъ брáтїе въ домѹ̀ Бг҃а нáшегѡ, и҆ во дворѝ Є҆гѡ̀, и҆ сегѡ̀ прослáвимъ велѝчїѧ и҆ чѹдесà, ꙗ҆́кѡ ди́венъ бо є҆́сть во ст҃ыхъ Свои́хъ, повинѹ́ющихсѧ є҆гѡ̀ повѣ-ле́ніѧмъ: съ ни́мижe рáдѹетсѧ и҆ Наѹ́мъ пречѹ́дный.

Христос те всели, Науме, таму каде што нема ни болест, ни мака, ни воздишка, и секаква злоба; таму каде што има неискажлива радост и наслада, таму, каде што е живеалиштето на првородените, достојно примајќи ги за тоа твоите подвизи.

Богородичен: Нема каде да бегам; се намножија оние кои, со списокот на моите гревови, ме бараат; Ти, Владичице, биди ми покров и сила, прибежиште и тврдина и радост, сигурно спасение на мојата надеж, за да те славам во сите векови.

Катавасија: Набожните момчиња во печката ги спаси Рожбата на Богородица. Она што некогаш беше само предобраз, сега станува реалност, и сета вселена ја поткрева да Ти пее: Пејте Му, дела, на Господа, и превозносете Го во сите векови.

Песна 9.

Ирмос: Секој роден на земјата, со Духот просветлен, нека се радува; нека торжествува природата на бесплотните умови, која го почитува свештеното торжество на Божјата Мајка, и нека пее: Радувај се, Богородице себлажена, секогаш чиста Дево.

Браќа, да застанеме во домот на нашиот Бог, и во неговите дворови и да ги прославиме Неговите величија и чудеса, зашто е дивен во своите светии, кои се покоруваат на неговите повелби; со нив се радува и чудесниот Наум.

на ѹ҆тренѣ

Да тѧ̀ Наѹ́ме согла́снѡ сла́вимъ торжествѹ́юще и҆зба́ви твои́ми моли́твами всѧ́кїѧ сѣ́ти и҆ ѡ҆бстоѧ́нїѧ, и҆ страсте́й и҆ скорбе́й, и҆ всѧ́кагѡ и҆на́гѡ гнѣ́ва, молѧ̀ тебѐ показа́вшаго за́повѣдей є҆гѡ̀ и҆спо́лнителѧ.

Лю́ди ꙗ҆́же твои́ми трѹда́ми насади́лъ є҆сѝ и҆ пѡ́тами твои́ми всеблѫ́женне напои́лъ є҆сѝ, и҆ по́двигами вкорени́лъ є҆сѝ, плодоно́сѧтъ ти лѣ́тныѧ па̑мѧти, нача̑тки же, пѣ́нїѧ прино́сѧтъ ти, тѣ́мже си̑мъ Бг҃а ѹ҆ми́лостиви.

Богоро́диченъ: Тѧ̀ и҆́стиннѹю Ма́терь созда́вшагѡ всѧ̀ хотѣ́нїемъ, вѣ́рою мо́лимъ совѣ́ты и҆ намѣ́ренїѧ враждѹ́ющихъ на́съ ꙗ҆́кѡ бл҃гаѧ ѡ҆сѹ́ди̑, и҆ ѿ рѹ́кѝ вра̑гъ твоѧ̑ рабы̑ всѧ̑ свободѝ, и҆ па́стыри и҆ ста́до, всепѣ́таѧ.

Катава́сїѧ: Всѧ́къ земноро́дный да взыгра́етсѧ дх҃омъ просвѣща́емь, да торжествѹ́етъ же безпло́тныхъ ѹ҆мѡ́въ є҆стество̀, почита́ющее свѧще́нное торжество̀ Бг҃омт҃ре, и҆ да вопїе́тъ: ра́дѹйсѧ всеблѫ́ннаѧ Бц҃е, чи́стаѧ Приснодѣ́во.

Свѣти́ленъ, гла́съ г҃.

Подо́бенъ: Посѣти́лъ ны̀ є҆́сть

осѣти́ Хр҃то́съ, лю́ди прегорчева́ющыѧ, и҆ ѿ рѹ́кѝ лѹка́вагѡ и҆ тмы̀ невѣ́рїѧ тобо́ю спасѐ, и҆ всѧ̀ землѧ̀, Наѹ́ме, и҆спо́лнисѧ бж҃е́ственнагѡ ра́зѹма.

Науме, тебе те славиме торжествувајќи едногласно; со твоите молитви избави нè од сите замки и напади и страдања и жалости и од секаков туѓ гнев, молејќи Го Оној Кој те направи исполнител на Неговите заповеди.

Себлажен, твоите луѓе, што си ги насадил, преку твојот труд и твојата пот, си ги напоил и си ги вкоренил со твоите подвизи, тие ти принесуваат годишен спомен и пеење, затоа со нив умилостиви Го Бога.

Богородичен: Тебе, вистинската мајка на Оној Кој со збор создаде сè, со вера те молиме: како добра, осуети ги намерите и советите на оние што непријателствуваат на нас и од рацете на непријателите, ослободи ги твоите раби и пастирите и стадото, Севоспеана.

Катавасија: **Секој роден на земјата, со Духот просветлен, нека се радува; нека торжествува природата на бесплотните умови, која го почитува свештеното торжество на Божјата Мајка, и нека пее: Радувај се, Богородице себлажена, секогаш чиста Дево.**

Светилен, глас 3.

Подобен: Нè посети

Христос ги посети преогорчените луѓе и преку тебе ги спаси од рацете на лукавиот и од мракот на неверието, Науме, и сета земја се исполни со Божествениот разум.

на ѹ҆тренѣ

Сла́ва.

Чѹде́съ пото́ка, и҆сцѣле́нїй исто́чникъ, мона́шествѹющихъ сла́ва, свѧще́нникѡвъ ѹ҆добре́нїе, Наѹ́мъ бж҃е́ственный да почте́тсѧ, въ пѣ́нїихъ досто́йнѡ.

И҆ ны́нѣ.

Богороди́тельнице Маріе́, земноро́дныхъ благонаслѣ́дїе, предста́тельнице грѣ́шникѡвъ, хр҃тїа́нъ ѹ҆пова́нїе є҆ди́но: и҆ ѡ҆ мі́рѣ промышле́нїе, и҆зба́ви на́съ ѻ҆гненнагѡ прещє́нїѧ.

На хвали́техъ стїхи́ры, гла́съ д҃.

Подо́бенъ: Ꙗ҆́кѡ до́блѧ

Гл҃ѡмъ собесѣ́дникъ бы́лъ є҆сѝ, прп҃бный ѻ҆́че Наѹ́ме, и҆ землю̀ мѹ́сі́скѹю, свѣти́ло многосвѣ́тлое, чѹдесмѝ ꙗ҆кожѐ второ́е со́лнце сі́ѧ. Мі́ра красотѹ̀ и҆ сла́дость вре́меннѹю ѿнюдъ возненави́дѣлъ є҆сѝ, мона́шеское житїѐ па́че возлюби́въ, тѣ́мже ѿ Хр҃та̀ прїе́мъ вѣне́цъ нетлѣ́нїѧ, є҆го́же молѝ, ми́ръ вселе́нѣй дарова́ти и҆ дѹша́мъ на́шымъ ве́лїю ми́лостъ.

НА УТРЕНАТА

Слава.

остојно да го почитуваме во песни, божествениот Наум, кој е: поток на чудеса, извор на исцеленија, слава на монасите, украс на свештениците.

И сега.

огородителко Марие, добро наследство на земнородените, застапница за грешниците, единствена надеж за христијаните: – Промисло, за светот, избави нè од огнената закана.

На хвалитни стихири 4, глас 4.

Подобен: Како храбар

реподобен оче Науме, ти си бил собеседник на ангелите, и многусветол светилник на мизијската земја, светлејќи со чудеса, како второ сонце. Ти ја отфрли светската убавина и привремена наслада; монашкиот живот повеќе си го возљубил, затоа и Христос те овенча со неувенлив венец; Него моли Го да му даде мир на светот и голема милост на нашите души.

на ѹ҆тренѣ

По́столѡвъ сообра́зный бы́въ Наѹ́ме прⷣбне, сѝхъ ны́нѣ и҆ совсе́льникъ показа́лсѧ є҆сѝ, и҆́же бо вѣ́рѹ соблю́лъ є҆сѝ, тече́нїе соверши́лъ є҆сѝ и҆ є҆́же добрагѡ соводворе́нїѧ ѹ҆лѹчи́лъ є҆сѝ но молѝ съ ни́ми же ѡ҆ всѣ́хъ и҆́же вѣ́рою соверша́ющихъ чесно́е твоѐ и҆ свѣтоно́сное торжество̀.

Обродѣ́телей жили́ще сы́й приснопа́мѧтне, Тр҃ицы бы́лъ є҆сѝ вселе́нїе и҆́бо Хр҃тосъ ꙗ҆́коже ѡ҆бѣща́сѧ хра́мъ сотворѝ въ тебѣ́ Наѹ́ме, прише́дъ, со Ѻ҆ц҃е́мъ и҆ Дх҃омъ и҆ ѡ҆божѝ по бж҃ественномѹ прича́стїю тѧ̀, и҆́же все́ю дѹше́ю и҆ мнѝслїю зако́нъ є҆гѡ̀ соблю́дшаго.

Ѵсі́нстїи ро́ди пре́жде пре́летїю предлежа́щїѧ, и҆ Сла́вѧнѡвъ всѝ пото́мцы ка́менемъ и҆ древеса́ми прельща́еми Наѹ́ме прехва́льне, тобо́ю и҆ премѹ́дримъ наказа́нїемъ твои́мъ, ѡ҆свободи́шасѧ лю́тагѡ невѣ́рствїѧ: и҆ ны́нѣ вои́стинѹ бж҃ѣ́твеннаѧ ча̑да быва́ютъ є҆ди́но бл҃гочести́е ды́шѹщаѧ.

НА УТРЕНАТА

Науме преподобен, ти си бил сличен на апостолите, затоа сега си и жител со нив. Нивната вера си ја сочувал, животот си го завршил и си примил добро престојалиште. Со нив моли се за сите, кои со вера го празнуваат твоето чесно и светоносно торжество.

Преславен, бидејќи си живеалиште на добродетелите, си постанал стан на Светата Троица, зашто Христос, како што вети, храм во тебе, Науме, направи, откако дојде со Отецот и Духот, и по божественото соединување те обожи, зашто ти го сочува Неговиот закон со сета душа и мисла.

Низијските народи, кои порано лежеа во духовна заблуда, сите словенски чеда прелагани од (идоли) камења и дрва, преку тебе, и твоето премудро укажување, Науме преславен, се ослободија од тешкото неверство, и сега постануваат вистински Божји чеда, дишејќи со иста побожност.

на ѹ҆тренѝ

Сла́ва, гла́съ і҃.

Пло́дъ бж҃ественныхъ трѹдѡ́въ твои́хъ пр҃пбне ѻ҆́че, ѹ҆твердѝ вѣ́рныхъ серца̀. И҆́бо скраніѧ́ма твои́ма снѝ неда́лъ є҆сѝ, ниже дрема́ніе твои́мъ ѻ҆чесе́мъ, до́ндеже посѣ́ѧлъ є҆сѝ бл҃гочести́е, правосла́віѧ догма́ти. Тѣ́мже и҆ ны́нѣ Наѹ́ме, па́мѧть твою̀ соверша́юще хва́лимъ тѧ̀. Въ не́йже на́съ назира́й, предстоѧ̀ дерзнове́нно Хр҃тѹ, и҆ и҆зба́ви ѿ бѣ́дъ дѹ́шы на́ша.

И҆ ны́нѣ.

А҆́ще прі́ими молі́твы рабѡ́въ твои́хъ, и҆ и҆зба́ви на́съ ѿ всѧ́кіѧ нѹ́жды и҆ печа́ли.

Славосло́віе вели́кое. Тропа́рь пр҃пбнагѡ, сла́ва, и҆ ны́нѣ, бг҃оро́диченъ воскр҃нъ, гла́съ д҃. Є҆ктенїѝ, и҆ ѿпѹ́стъ.

Слава, глас 8.

Преподобен оче, плодот од твојот труд ги утврдил срцата на верниците, зашто на слепоочниците твои сон не си им дал, ниту дремка на твоите очи, додека не си ја посеал побожноста и догматите на православието. Затоа и сега, Науме, те фалиме, празнувајќи го твојот спомен; преку него погледнувај на нас, стоејќи смело пред Христа и избави ги од беди душите наши.

И сега.

Владичице, прими ги молитвите од твоите раби и избави нè од секаква несреќа и мака.

Славословие големо. Тропар на преподобниот, слава, и сега, богородичен воскресен, глас 4. Ектении и отпуст.

На Литѹргіи: Блаженна ѿ канѡна свѧтагѡ пѣснь г҃ѧ и҆ є҃ѧ.

Прокіменъ, гласъ з҃-й:

Чтна предъ Гдемъ смерть прпбныхъ Егѡ.

Стіхъ: Что воздамъ Гдеви ѡ҆ всѣхъ, ꙗже воздаде мн.

Апл҃ъ, ко є҆врє҃емъ, за҃ тле.

Аллилѹіа, гласъ є҃-й: Блаженъ мѹжъ боѧйсѧ Господа, въ заповѣдехъ Егѡ восхощетъ ѕѣлѡ.

Стіхъ: Сильно на землѝ бѹдетъ сѣмѧ Егѡ, родъ правыхъ благословитсѧ.

Єѵлїе ѿ Лѹкѝ, за҃ кд҃.

Причастенъ: Въ памѧть вѣчнѹю бѹдетъ првникъ.

На Литургија: Блажени од канонот на светиот, песна 3 и 6.

Прокимен глас 7:

Скапоцена е пред Господа смртта на Неговите преподобни.

Стих: Што да Му воздадеме на Господа за сè што ни даде?

Апостол, до Евреите, зачало 335.

Алилуја, глас 6: Блажен е оној човек кој се бои од Господа, преку Неговите заповеди ќе го засака многу.

Стих: Силно ќе биде семето негово на земјата.

Евангелие, според Лука, зачало 24 (6, 17–23).

Причесен: Споменот на праведникот ќе биде вечен.

КАѲІСТЪ
КАТИСТ

акаѳистъ

Акаѳистъ стому Науму Охридскому чудотворцу

Кондакъ а

Избранный чудотворче и изрядный угодниче Божій, источниче многоразличныхъ исцѣленій и теплый молитвенниче о душахъ нашихъ, прпбный отче Науме, имѣй дерзновеніе ко Гду, испроси избавленіе от всякихъ бѣдъ и напастей намъ, вопіющимъ тебѣ:

Радуйся, прпбне отче Науме,
исцѣлителю болящихъ, великій чудотворче.

Ікосъ а

Аггелъ земный и человѣкъ небный явился еси, прпбный отче Науме, якоже Христа истинною любовію возлюбивъ, и аггельскою кротостію послуживъ еси Ему. Тѣмже и благодать Дха Стаго дарована ти бысть, просвѣщающую и укрѣпляющую тя. Тѣмже и мы нынѣ сердечно вопіемъ ти:

Радуйся, якоже чистотою сердечною и кротостію аггеломъ уподобился еси!

Радуйся, якоже постомъ и молитвами страсти земныя очистилъ еси!

АКАТИСТ НА ПРЕПОДОБНИОТ ОТЕЦ НАШ НАУМ, ОХРИДСКИ ЧУДОТВОРЕЦ

Кондак 1

Избран чудотворче и Божји угодниче, изворе на многубројни исцеленија и топол молитвениче на нашите души, преподобни Науме, имајќи слобода пред Господа, измоли ослободување од сите беди и неволји за нас кои Ти пееме:

Радувај се, преподобен оче Науме, исцелителе на болните, велик чудотворче.

Икос 1

Земски ангел и небесен човек си бил, преподобен оче Науме, зашто Го засака Христа со вистинска љубов и со ангелска кроткост си Му послужел. Затоа и Тој ти ја дарува благодатта на Светиот Дух, која духовно Те зајакнуваше и Те украсуваше. Затоа и ние денес од сè срце Ти пееме:

Радувај се, зашто со чистотата на срцето и кроткоста си постанал сличен на ангелите!

Радувај се, зашто со постот и молитвата се очисти од земските страсти!

Радувај се, светилниче на небесната светлина!

Радувај се, мирисна кадилнице на пријатни молитви пред Бога!

ікосъ

Ра́дѹйсѧ, свѣтѝлниче небнагѡ свѣта!

Ра́дѹйсѧ, кадѝльнице бл҃гоѹха́ннаѧ молѝтвъ Бг҃ѹ благоѹго́дныхъ!

Ра́дѹйсѧ, вѣ́рныхъ пѹтеводѝтелю тве́рдый!

Ра́дѹйсѧ, невѣ́рныхъ мѹ́дрый ѝзѡбличѝтелю!

Ра́дѹйсѧ, крѣ́пкое прибѣ́жище хр҃тїа́нъ, неѡборѝмаѧ стѣна̀ благочѣ́стїѧ!

Ра́дѹйсѧ, ѻ҆́бразѣ смире́нїѧ и҆ послѹша́нїѧ!

Ра́дѹйсѧ, недосы́пный молѝтвенниче ѡ҆ дѹша́хъ на́шихъ!

Ра́дѹйсѧ, ско́рый и҆сцѣлѝтелю недѹ́жныхъ!

Ра́дѹйсѧ, ра́досте печа́лныхъ и҆ скорбѧ́щихъ!

Ра́дѹйсѧ, мѹ́ченниче Хр҃то́въ безкро́вный!

Ра́дѹйсѧ, прп҃бне ѻ҆́че Наѹ́ме,
и҆сцѣлѝтелю болѧ́щихъ, велѝкїй чѹдотво́рче.

И҆дѣ́вше твоѥ̀ неизмѣ́рное смире́нїе и҆ любѡ́въ, дарова̀ тѝ Гдⷭ҇ си́лѹ чѹдотво́рства, ты̀ же бы́стъ велѝкїй и҆сцѣлѝтелъ болѧ́щихъ, мы̀ же, ползѹ́ющесѧ твое́ю по́мощїю, взыва́емъ Бг҃ѹ: А҆ллилѹ́їа!

Ікосъ в҃

А́зѹмъ Богѡ́мъ просвѣще́нъ восхотѣ́въ, бг҃омѹ́дре ѻ҆́че Наѹ́ме, ѿ ю҆́ности твоеѧ̀ и҆збра́лъ є҆сѝ себѣ̀ ѹ҆чѝтелей бг҃опознанїѧ, свѧ̑таѧ бра́тїѧ Кѵрі́лла и҆ Меѳо́дїѧ, и҆ ꙗ҆коже̑ є҆дѝнъ ѿ пѧточѝсленникъ, бы́лъ є҆сѝ ревнѣ́йшїй споспѣ́шникъ въ

Радувај се, сигурен патеводителе на оние кои веруваат!

Радувај се, богомудри изобличителе на неверниците!

Радувај се, крепко прибежиште на христијаните, необорлив бедем на побожноста!

Радувај се, олицетворение на смирението и послушноста!

Радувај се, неуморен молитвениче за нашите души!

Радувај се, брз исцелителе на болните!

Радувај се, радоста на тажните и нажалените!

Радувај се, Христов маченичe, кој не пролеа крв!

Радувај се, преподобен оче Науме, исцелителе на болните, велик чудотворче.

Кондак 2

Откако го виде твоето неизмерно смирение и љубов, Господ Ти подари моќ на чудотворство, та постана голем исцелител на болните, а ние, користејќи ја Твојата помош, извикуваме кон Бога: Алилуја!

Икос 2

Посакувајќи просветен разум од Бога, богомудри оче Науме, од младоста своја си ги избрал за себе учителите на богопознанието, светите браќа Кирил и Методиј, и, како еден од петточислениците, си им бил најревносен соработник во нивното свето

ікѡс

ѝхъ ст҃ѣмъ дѣлѣ просвѣщенїѧ словѣнскихъ народѡвъ. Тѣмже и҆ мы́ приносимъ тѝ похвалѹ̀ сїю̀, взыва́юще:

Ра́дѹйсѧ, вѣ́рный наста́вниче Бж҃їе премѹдрости!

Ра́дѹйсѧ, и҆́стинный и҆сполни́телю Хр҃то́выхъ за́повѣдей!

Ра́дѹйсѧ, златосїѧ́ющїй свѣти́лниче, просвѣща́ющїй всю̀ землю̀ словѣ́нскѹю!

Ра́дѹйсѧ, хода́таю на́шъ пред̾ Господе́мъ!

Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ твои́ми моли́твами и҆збавлѧ́емсѧ ѿ мно́гихъ недѹгѡвъ!

Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ на тѧ̀ ѹ҆пова́юще, побѣжда́емъ мнѡ́гїѧ скорбѝ!

Ра́дѹйсѧ, сла́ва мона́хѡвъ!

Ра́дѹйсѧ, ра́дованїе вѣ́рѹющихъ!

Ра́дѹйсѧ, немо́лчный моли́твенниче на́шъ пред̾ Богѡ́мъ!

Ра́дѹйсѧ, вѣ́рный ра́бъ Бг҃а жива́гѡ!

Ра́дѹйсѧ, прп҃бне ѻ҆́ч҃е Наѹме,
и҆сцѣли́телю болѧ́щихъ, вели́кїй чѹдотво́рче.

Конда́къ г҃

Си́лою Всевы́шнѧгѡ дѣ́йствѹѧ въ Ри́мѣ, просла́вилъ є҆сѝ Бг҃а чѹдотво́рною твое́ю си́лою, и҆ ꙗ҆ви́лъ є҆сѝ вели́кѹю ѹ҆чено́стъ, проповѣ́дѹѧ правосла́вное ѹ҆ч҃нїе и҆ защища́ѧ Хр҃то́вѹ и҆́стинѹ. Тѣ́мже всѝ лю́дїе почита́ютъ и сла́влѧтъ тѧ̀, воспѣва́ющи Бг҃а: А҆ллилѹ́їа!

дело за просветување на словенските народи. Затоа ние Ти ја принесуваме оваа пофалба пеејќи:

Радувај се, верен наставниче на Божјата мудрост!

Радувај се, вистински извршителе на Христовите заповеди!

Радувај се, златосјаен светилниче, кој ги осветлуваш сите словенски земји!

Радувај се, наш застапниче пред Господа!

Радувај се, зашто преку Твоите молитви се ослободуваме од многу болести!

Радувај се, зашто, надевајќи се на Тебе, победуваме многу неволји!

Радувај се, слово на монасите; радувај се, радост на верните!

Радувај се, немолчалив наш молитвениче пред Бога!

Радувај се, верен слуго на живиот Бог!

Радувај се, преподобен оче Науме,
исцелителе на болните, велик чудотворче.

Кондак 3

Со силата на Севишниот, дејствувајќи во Рим, си го прославил Бога со чудотворна сила, а си покажал и голема ученост, проповедувајќи го православното учење и бранејќи ја Христовата вистина. Затоа сите народи Те прославуваат и Те слават, пеејќи Му на Бога: Алилуја!

ѧ҆кѧѳїстъ

Ї҆косъ г҃

Умꙋѧ въ сердце твоемъ ѻ҆гнь бж҃твенныѧ любве, подвизалсѧ є҆сѝ на брегахъ ѻ҆хрїдскагѡ ѻ҆зера, борѧсѧ противъ дїѧволскихъ козней и҆ защищаѧ вѣрныхъ ѿ всѧкихъ напастей и҆ бѣдъ. Тѣмже мы̀ приносимъ тѝ сїю похвалꙋ:

Радꙋйсѧ, добрый и҆ вѣрный слꙋго̀ Бж҃їй!
Радꙋйсѧ, ревностный трꙋдолю́бецъ вїнограда Хр҃това!
Радꙋйсѧ, ᲂу҆чи́телю смиренїѧ и҆ чт҃оты̀!
Радꙋйсѧ, ѻ҆бразѣ кротости и҆ смиренїѧ!
Радꙋйсѧ, си́лный чꙋдотворче!
Радꙋйсѧ, ми́рный наста́вниче добродѣтелей!
Радꙋйсѧ, неистощи́мый сосꙋде бл҃годати Хр҃товы!
Радꙋйсѧ, чи́стаѧ ѻ҆би́телъ Дх҃а Ст҃агѡ!
Радꙋйсѧ, свѣтозарный свѣти́лниче, просвѣщаю́щїй вѣрныхъ!
Радꙋйсѧ, ѻ҆гненный столпѣ̀, ѡ҆зарѧ́ющїй на́мъ пꙋтъ спасе́нїѧ!

Радꙋйсѧ, прп҃бне ѻ҆ч҃е Наꙋме,
и҆сцѣли́телю болѧ́щихъ, вели́кїй чꙋдотворче.

Конда́къ д҃

Бꙋрю тѧ́жкихъ и҆скꙋше́нїй, ѕло́бы и҆ ковѧ́рства преплы́въ, ѡ҆брѣ́лъ є҆сѝ ти́хое приста́нище въ пꙋсты́нномъ мѣ́стѣ на брегахъ ѻ҆хрїдскагѡ

Икос 3

Мајќи во своето срце оган на божествената љубов, си се подвизував на бреговите од Охридското Езеро, борејќи се против ѓаволските напади и штитејќи ги верните од секаква напаст и болест. Затоа ние Ти ја принесуваме оваа пофалба:

Радувај се, добар и верен слуго Божји!

Радувај се, ревносен работнику на Христовото лозје!

Радувај се, учителе на скромноста и чистотата!

Радувај се, примеру на кроткоста и смирението!

Радувај се, моќен чудотворче!

Радувај се, мирен наставниче на доброчинство!

Радувај се, неисцрпен саду на благодатта Христова!

Радувај се, чиста обител на Светиот Дух!

Радувај се, светлозрачен светилниче кој ги просветува верните!

Радувај се, огнен столбе, кој ни го осветлуваш патот на спасението!

Радувај се, преподобен оче Науме,
исцелителе на болните, велик чудотворче.

Кондак 4

Откако ја преплива бурата на тешки искушенија, злоби и пакости, си нашол мирно пристаниште во пусто место на брегот на Охридското Езеро, кај што ревносно

ѧ҆кѳїстъ

ѻ҆зе́ра, и҆де́же нелѣ́ностнѡ послѹжи́лъ є҆сѝ Хр҃тѹ съ мно́гимъ терпѣ́нїемъ и҆ самоѿреще́нїемъ. Всѣ́хъ же, приходѧ́щихъ къ тебѣ̀ съ вѣ́рою и҆ любо́вїю, наѹча́лъ є҆сѝ еди́ными ѹ҆ста́ми и҆ еди́нымъ се́рдцемъ пѣ́ти Бг҃ѹ: А҆ллилѹ́їа!

Ї҆косъ д҃

Слы́шавше ѡ҆ ди́вныхъ по́двигахъ твои́хъ, прп҃бне ѻ҆́че Наѹме, мно́жество и҆́ноковъ прїи́доша къ тебѣ̀ ѿвсю́ду Балка́нахъ, жела́ѧ слове́съ вѣ́чныѧ жи́зни, поне́же ты̀ бы́стъ мѹдрїй ѹ҆чи́телъ и҆ є҆ди́ственный наста́вникъ и҆́ноковъ, ѹ҆ча́ѧ и҆ творѧ́ и҆ наставлѧ́ѧ не токмо̀ сло́вомъ, но и҆ всегѡ̀ житїѧ̀ своегѡ̀. Тѣ́мже и҆ мы̀ возно́симъ тѝ досто́йнѹю похвалѹ̀:

Ра́дѹйсѧ, прп҃бныхъ собесѣ́дниче!
Ра́дѹйсѧ, праве́дныхъ ѹ҆украше́нїе!
Ра́дѹйсѧ, спаси́телное прибѣ́жище безпомо́щныхъ!
Ра́дѹйсѧ, просвѣще́нїе дѹше́вной тмы̀!
Ра́дѹйсѧ, а҆́пле но́вый слове́нскихъ наро́дѡвъ!
Ра́дѹйсѧ, па́стырю до́брый Хр҃то́ва стада̀!
Ра́дѹйсѧ, вїногра́де многоплодный!
Ра́дѹйсѧ, цвѣ́те бл҃гоѹха́ннїй!
Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ ѿ младе́нчества возлюби́лъ є҆сѝ Бг҃а!
Ра́дѹйсѧ, храни́телю вѣ́рный за́повѣдей Хр҃то́выхъ!

Ра́дѹйсѧ, прп҃бне ѻ҆́че Наѹме,
и҆сцѣли́телю болѧ́щихъ, вели́кїй чѹдотво́рче.

си му послужил на Христа со многу трпение и самоодрекување; а сите кои Ти пристапувале со вера и љубов си ги учел, со една уста и со едно срце, да му пеат на Бога: Алилуја!

Икос 4

Слушајќи за Твоите чудесни подвизи, преподобен оче Науме, мноштво монаси доаѓале кај Тебе отсекаде на Балканот желни за словото на вечниот живот зашто Ти си бил мудар учител и единствен раководител на монасите, учејќи, творејќи и поучувајќи со збор и дело и со сиот свој живот. Затоа Ти вознесуваме заслужна пофалба:

Радувај се, соговорниче на преподобните!
Радувај се, Ти кој си украс на праведните!
Радувај се, спасоносно прифатилиште на беспомошните!
Радувај се, просветителе на душевната темнина!
Радувај се, нов апостоле на словенските народи!
Радувај се, добар пастиру на Христовото стадо!
Радувај се, многуплодно лозје!
Радувај се најмирислив цвету!
Радувај се, зашто го засака Бога од детството!
Радувај се, верен чувару на Христовите заповеди!

Радувај се, преподобен оче Науме,
исцелителе на болните, велик чудотворче.

Конда́къ є҃

Гꙋ водѧ́щꙋю ѕвѣздꙋ̀ ѡ҆брѣто́ша въ тебѣ̀ наро́ди слове́нскїѧ, поне́же ты̀, подо́бнѡ видѧлеѐмскꙋю ѕвѣздо́ю, приведѧ́еши лю́ди къ со́лнцꙋ пра́вды, Хрⷭ҇тꙋ̀ Сп҃си́телю, всѣ́хъ желѧ́ющихъ спасе́нїѧ. Мы̀ же, дивѧ́щесѧ си̑лы и҆ сла́вы твоеѧ̀, взыва́емъ Бг҃ꙋ: А҆ллилꙋ́їа!

Ї҆косъ є҃

И҆дѧ́ще тѧ̀ ꙗ҆кожѐ бж҃твенный и҆сто́чникъ мно́гихъ чꙋде́съ въ землѝ на́шей, прп҃бне ѻ҆́че Наꙋ́ме, поне́же ты̀ є҆́ще въ житїѝ твое́мъ на землѝ и҆мѣ́лъ є҆сѝ вла́стъ болѧ́щыѧ и҆сцѣлѧ́ти, па́ки же по́слѣ кончи́ны просла́ви тѧ̀ Гдⷭ҇ъ мно́гими чꙋдесы̀, правосла́вный наро́дъ, бл҃годарѧ́ще Бг҃ꙋ ѡ҆ вели́цѣй мл҃ти є҆гѡ, прино́сѧтъ тѝ смире́ннѡ сїю̀ похвалꙋ̀:

Ра́дꙋйсѧ, человѣ́че Бж҃їй, смире́нїемъ ꙗ҆кожѐ златыі̑мъ по́ѧсомъ препоѧ́санный!

Ра́дꙋйсѧ, прп҃бне, по́стничествомъ и҆ моли́твами ꙗ҆кожѐ драгоцѣ́ннымъ би́серомъ ѹ҆украше́нный!

Ра́дꙋйсѧ, вѣ́рный стра́жь до́ма Бж҃їѧ!

Ра́дꙋйсѧ, непобѣди́мый во́инъ Хрⷭ҇то́въ!

Ра́дꙋйсѧ, хра́мѣ Трїѹпоста́снагѡ Бж҃твѧ̀!

Ра́дꙋйсѧ, и҆скренні́й люби́телю сла́вы Бж҃їѧ̀!

Ра́дꙋйсѧ, гро́здъ животво́рнагѡ вїногра́да!

Кондак 5

Словенските народи стекнаа во Тебе водечка ѕвезда кон Бога, бидејќи Ти, слично на Витлеемската ѕвезда, ги приведуваш луѓето кон сонцето на правдата – Христа Спасителот, сите кои сакаат спасение. А ние, восхитувајќи се на Твојата сила и слава, извикуваме кон Бога: Алилуја!

Икос 5

Ледајќи Те како Божествен извор на многу чуда во нашата земја, преподобен оче Науме, бидејќи Ти уште за животот на земјата си имал власт да лекуваш болни, а особено по смртта, Господ Те прослави со многу чуда. Затоа нашиот православен народ, благодарејќи му на Бога за Неговата голема милост, кратко Ти ја принесува оваа песна:

Радувај се, Божји човече, препашан со смирение како со златен појас!

Радувај се, преподобен, кој си украсен со испосништво и молитвеност како со скапоцен бисер!

Радувај се, верен стражару на Божјиот дом!

Радувај се, непобедлив Христов војнику!

Радувај се, храме на Триипостасното Божество!

Радувај се, искрен љубителе на Божјата слава!

Радувај се, грозде од животворното лозје!

Радувај се, неисцрпен извору на исцеленија!

Ра́дѹйсѧ, ненсчерпа́емый и҆сто́чниче и҆сцѣле́нїѧ!
Ра́дѹйсѧ, дѹшепопечи́телю безпомо́щныхъ!
Ра́дѹйсѧ, безме́здный вра́чъ болѧ́щихъ и҆ немощны́хъ!
Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ и҆збавлѧ́еши ѿ невѣ́рїѧ!
Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ ѡ҆свобожда́еши ѿ малодѹ́шїѧ!
Ра́дѹйсѧ, прп҃бне ѻ҆́ч҃е Наѹ́ме,
и҆сцѣли́телю болѧ́щихъ, вели́кїй чѹдотво́рче.

Конда́къ ѕ҃

Проповѣ́дникъ спаси́телнагѡ терпѣ́нїѧ и҆ а҆гг҃лоподо́бнагѡ смире́нїѧ бы́стъ, не то́чїю сло́вомъ, но и҆ дѣлѡ́мъ и҆ всѣ́мъ житїе́мъ твои́мъ, слѹ́жѧ ѿда́нно Хр҃тѹ, въ смире́нїи и҆ терпѣ́нїи, и҆ сла́вѧ Бг҃а, взыва́ѧ є҆мѹ̀: А҆ллилѹ́їа!

І҆́косъ ѕ҃

Возсїѧ́лъ є҆сѝ на нб҃ѣ православнагѡ восто́ка, по́двигами твои́ми и҆ чѹдеса́ми дивными, помога́ѧ всѣ́мъ и҆ ка́ждагѡ, моли́твенно къ тебѣ̀ приходѧ́щаго, ѿгонѧ́еши ѿ ни́хъ всѧ́кою болѣ́знь, стра́хъ и҆ бѣ́дствїе. Тѣ́мже съ благодаре́нїемъ возно́сѧтъ тѝ похвалѹ̀ сїи́ми словесмы̀:

Ра́дѹйсѧ, наста́вниче чт҃оты̀ и҆ цѣломѹ́дрїѧ!
Ра́дѹйсѧ, вѣ́рный подража́телю смире́нїѧ Хр҃то́ва!

Радувај се, душегрижнику на беспомошните!

Радувај се, бесплатен лекаре на болните и немоќните!

Радувај се зашто Ти избавуваш од неверие!

Радувај се зашто Ти ослободуваш од малодушност!

Радувај се, преподобен оче Науме, исцелителе на болните, велик чудотворче.

Кондак 6

Проповедник на спасоносното трпение и ангеловидното смирение си бил, не само со зборови, туку и со дела, и со целокупниот свој живот, служејќи Му предано на Христа, во смирение и трпение, славејќи Го Бога, пеејќи Му: Алилуја!

Икос 6

А небото од православниот Исток си засветлил со своите чудесни подвизи и бројни чуда, помагајќи им на сите и на секого, кои молитвено Ти се обраќале, изгонувајќи од нив секаква болест, страв и неволја. Затоа тие, со благодарност вознесуваат пофалба со зборовите:

Радувај се, наставниче на чистотата и целомудрието!

Радувај се верен подражателе на Христовата смиреност!

Акаѳистъ

Радѹйсѧ, монашескагѡ житіѧ истинный ревнителѹ!

Радѹйсѧ, древнихъ пѹстынножителей вѣрный послѣдователѹ!

Радѹйсѧ, быстраѧ помощѹ болѧщимъ и҆ скорбѧщимъ!

Радѹйсѧ, дивное ѹ҆украшеніе монашескагѡ чина!

Радѹйсѧ, ꙗкѡ чѹдеса твоѧ блгодатныѧ превосходѧтъ множествомъ ѕвѣзды!

Радѹйсѧ, ꙗкѡ чѹдесамъ твоимъ и҆ ѕлыѧ ѕвѣри покорѧются!

Радѹйсѧ, ꙗкѡ стынѣ твоей (и҆) и҆новѣрныхъ поклонѧются!

Радѹйсѧ, ꙗкѡ тебѣ и҆ водныѧ стихіи повинѹются!

Радѹйсѧ, ꙗкѡ каѧщихсѧ грѣшникѡвъ пріемлеши и҆ и҆справлѧеши!

Радѹйсѧ, ꙗкѡ ѕлодѣевъ и҆ насилникѡвъ праведнѡ наказѹеши!

Радѹйсѧ, прпбне ѻ҆че Наѹме,
и҆сцѣлителю болѧщихъ, великій чѹдотворче.

Кондакъ 3

Отѧщемѹ тѧ погѹбити властелинѹ мзіи, долгѡ содержалъ є҆сі въ темницѣ, мѹчѧ тѧ. Но по Бжіею промышлѣнію, дщерѧ є҆гѡ, посѣтивъ тѧ ꙗкѡ ѹ҆зника, ѹ҆слышала и҆з ѹ҆стъ твоихъ спасительное ѹ҆ченіе Хрстово, и҆ привлекласѧ къ томѹ ѹ҆ченію, и҆ крстиласѧ. Тогда ти, ѡ҆свободивсѧ и҆з темницы и҆ съ честію ѿпѹщенъ бысть, воспѣваѧ Бгѹ: Аллилѹіа!

Радувај се, вистински ревнителе во монашкиот живот!

Радувај се, верен следбенику на древните пустиножители!

Радувај се, брз помошнику на болните и несреќните!

Радувај се, прекрасен украсу на монашкиот ред!

Радувај се, зашто Твоите благодатни чеда го надминуваат бројот на ѕвездите!

Радувај се, зашто на Твојата чудна моќ се потчинуваат и лутите ѕверови!

Радувај се, зашто на Твојата светост и друговерците се поклонуваат!

Радувај се, зашто Тебе и водените стихии Ти се покоруваат!

Радувај се, зашто ги примаш и ги поправаш покајаните грешници!

Радувај се, зашто злочинците и насилниците праведно ги казнуваш!

Радувај се, преподобен оче Науме,
исцелителе на болните, велик чудотворче.

Кондак 7

Закајќи да Те уништи мизискиот властодржец, долго Те држел во темница, измачувајќи Те. Но по Божја промисла, неговата ќерка Те посети како осуденик, па откако ја слушна од Твојата уста спасоносната Христова наука, се покрсти. Тогаш Ти, ослободен од темницата, и со почести отпуштен, си запеал кон Бога: Алилуја!

акаѳистъ

Ікосъ 3

Ѻбѹю бл҃годатнѹю милостъ показа̀ Гдⷭ҇ъ на тебѣ̀, прп҃бне ѻ҆ч҃е Наѹме, даровавъ тѝ силѹ творѝти чѹдеса̀, да всѧкагѡ по достѻ́инствѹ воздаѐши. Тѣ́мже вѣ́рныѧ съ велѝкою ра́достїю сла́вѧтъ тѧ̀ и҆ восхвалѧ́ютъ таковы́ми словесы̀:

Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ безѹмнїѧ и҆сцѣлѧ́еши!

Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ сребролюбы́вїѧ посрамлѧ́еши!

Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ ѡ҆бѝднымъ помога́лъ є҆сѝ!

Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ насѝлникѡвъ наказа́лъ є҆сѝ!

Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ лѝходѣ́евъ ѿ воровства̀ ѹ҆держа́лъ є҆сѝ!

Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ въ потре́бное вре́мѧ наказѹ́еши, но и҆ проща́еши!

Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ торжествѹ́еши и҆ на́д временѐмъ и҆ на́д плиска́нникамѝ!

Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ среднѝ вѝхрѧ ра́тнагѡ сохранѝлъ є҆сѝ ѻ҆бѝтелъ твою̀ невредѝмою!

Ра́дѹйсѧ, неѹсы́пный молѝтвенниче на́шъ пре́д Богѡ́мъ!

Ра́дѹйсѧ, мо́щный и҆сцѣлѝтелю и҆ дѹше́вныхъ и҆ тѣле́сныхъ не́мощей!

Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ всѧ̑ моле́нїѧ на̑ша съ любо́вїю прїе́млеши!

Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ въ по́мощь всѣ̑мъ скорбѧ́щимъ ско́рѡ прѝтека́еши!

Ра́дѹйсѧ, прп҃бне ѻ҆ч҃е Наѹме,
и҆сцѣлѝтелю болѧ́щихъ, велѝкїй чѹдотво́рче.

Икос 7

Ова благодатна милост покажа Господ на Тебе, преподобен оче Науме, давајќи Ти сила да правиш чуда за да можеш секого да го наградиш според заслуѓата. Затоа верните со голема радост вака Те слават и Те фалат:

Радувај се, зашто умноболните ги исцелуваш!

Радувај се, зашто сребролљубивите ги посрамуваш!

Радувај се, зашто им помагаш на несреќните!

Радувај се, зашто ги казнуваш насилниците!

Радувај се, зашто ги спречуваш крадците да Те крадат!

Радувај се, зашто казнуваш, но и простуваш кога е потребно!

Радувај се, зашто Ти торжествуваш над времето и над разбојниците!

Радувај се, зашто во виорот на војната си го сочувал манастирот неоштетен!

Радувај се, наш неуморен молитвенику пред Бога!

Радувај се, моќен исцелителе на душевните и телесни немоќи!

Радувај се, зашто со љубов ги прифаќаш сите наши молитви!

Радувај се, зашто брзо им приоѓаш на помош на сите несреќни!

Радувај се, преподобен оче Науме,
исцелителе на болните, велик чудотворче.

Акаѳистъ

Кондакъ и҃

Видѣвше странное чѹдо, какѡ живѧ на землѝ человѣкъ, прп҃бный Наѹмъ, постомъ, смиреніемъ и҆ молитвою, ѹ҆подобился є҆сѝ а҆гг҃лѡмъ, помагаѧ всѣмъ, а҆ наипаче болѧщимъ и҆ страждѹщимъ, ѡ҆ставимъ сѹетѹ міра сегѡ̀ и҆ ѡ҆братимъ ѹ҆мъ нашъ къ небесемъ, поюще согласнѣ Бг҃ѹ: А҆ллилѹіа!

Ікосъ и҃

Всѣмъ и҆сполненъ нелицемѣрныѧ любви̇ къ вѣрнымъ, былъ є҆сѝ скорый помощникъ всѣмъ, призывающимъ тѧ̀ въ помощь. И҆ не токмѡ близ сѹщимъ, притекающимъ ко ст҃ынѣ твоей, но и҆ далнимъ, призывающимъ и҆мѧ твоѐ съ вѣрою и҆ любовію, ѡ҆ждающимъ ѿ тебѣ̀ и҆сцѣленіѧ, помогаеши и҆ и҆сцѣлѧеши ѿ всѧкіѧ болѣзни и҆ напасти. Тѣмже помощь вѣрніи приносѧтъ тѝ похвалы̀ сі҃ѧ:

Радѹйсѧ, и҆сточниче и҆зливающій на насъ благодатъ и҆сцѣленіѧ!

Радѹйсѧ, ѹ҆маленнымъ разѹмъ здравый дарѹющій!

Радѹйсѧ, вышнѧгѡ Бг҃а любителю!

Радѹйсѧ, вѣрныхъ молитвенный ѹ҆чѝтелю!

Радѹйсѧ, даршвъ многоразличныхъ подателю!

Радѹйсѧ, творче многославныхъ чѹдесъ!

Радѹйсѧ, мрачныхъ странъ словенскихъ просвѣтителю!

Кондак 8

Откако го видовме необичното чудо како преподобниот Наум, живеејќи на земјата како човек, со пост, смирение и молитва постана сличен на ангелите, помагајќи им на сите, а особено на болните и немоќните, се оттргнавме од суетата на овој свет и го упативме нашиот ум кон небото, пеејќи Му согласно на Бога: Алилуја!

Икос 8

Исполнет со нелицемерна љубов кон верните, си им бил брз помошник на сите кои повикувале за помош. И не само на оние кои приоѓаат кон Твојата светост, туку и на оние кои од големи далечини со љубов и вера го призиваат Твоето име, очекувајќи од Тебе исцеление, Ти помагаш и исцелуваш од секаква болест и слабост. За таквата помош верните Ти ја пеат оваа химна:

Радувај се, изворе кој изливаш врз нас благодат на исцеленија!

Радувај се, Ти кој на лишените од умот им даваш здрав разум!

Радувај се, пријателе на Вишниот Бог!

Радувај се, молитвен раководителе на верните!

Радувај се, дарителе на многу различни дарови!

Радувај се, извршителе на многу славни чуда!

Радувај се, просветителе на мрачните словенски страни!

Ра́дꙋйсѧ, дꙋше́вныѧ тмы̀ разгони́телю!
Ра́дꙋйсѧ, ꙗ҆́кѡ ѿри́нꙋлъ є҆сѝ сла́дости ми́ра сегѡ̀!
Ра́дꙋйсѧ, ꙗ҆́кѡ съ ра́достїю возложи́лъ є҆сѝ на себѣ̀ и҆́го Хр҃то́во!
Ра́дꙋйсѧ, многопло́дный вїногра́дѣ цр҃кве Хр҃то́вы!
Ра́дꙋйсѧ, бл҃гоꙋха́ннїй цвѣ́те раѧ̀ нб҃нагѡ!

Ра́дꙋйсѧ, прп҃бне ѻ҆́че Наꙋ́ме,
и҆сцѣли́телю болѧ́щихъ, вели́кїй чꙋдотво́рче.

Конда́къ д҃.

Всѧ̑ скорбѝ и҆ напа́стей и҆ тѧ̑жкїѧ и҆скꙋше́нїѧ терпѣли́вѡ претерпѣ́лъ є҆сѝ, ѻ҆́че Наꙋ́ме, ꙗ҆́кѡ до́бръ во́инъ Хр҃то́въ, ли́бо кѡ́зни ѕло́бныхъ клеветникѡ́въ, ли́бо ꙗ҆́вныѧ гоне́нїѧ и҆новѣ́рныхъ, невѣ́рныхъ и҆ всꙋемꙋ́дрыхъ проти́вникѡвъ. И҆ Бг҃ъ, и҆́же николи́же ѡ҆ставлѧ́етъ вѣ́рныхъ рабѡ́въ свои́хъ, вездѣ̀ бы́лъ тѝ въ помощѝ. Тѣ́мже є҆мꙋ̀ поемъ: А҆ллилꙋ́їа!

І҆́косъ д҃.

Ника́кѡ же мо́гꙋтъ рѣчи́тїи мꙋ́жїе и҆зложи́ти и҆ и҆збро́нти всѧ̑ лише́нїи, поноше́нїи, скорбѝ, болѣ́зни и҆ страда́нїѧ, ꙗ҆̀же тѧ̀ послѣ́довахꙋ въ по́двизѣ бл҃говѣ́стїѧ є҆ѵ҃ґлїа по страна́хъ слове́нскихъ, ѻ҆́че Наꙋ́ме. Мы̀ же, дви́жими любо́вїю твое́ю, дивѝмсѧ терпѣ́нїю твоемꙋ̀ на пꙋтѣ̀ Гдⷭ҇немъ, и҆ прино́симъ тѝ похвалы̀ сїѧ̑:

Радувај се, прогонителе на духовната темнина!

Радувај се, зашто ги отфрли сите наслади од овој свет; зашто со радост го понесе лесниот Христов јарем!

Радувај се, многуплодно лозје на Христовата Црква!

Радувај се, миризлив цвете на небесниот рај!

Радувај се, преподобен оче Науме, исцелителе на болните, велик чудотворче.

Кондак 9

Сите жалости и непријатности, и тешки искушенија, трпеливо си ги поднел, оче Науме, како добар Христов војник, било да се сплетки на лошите клеветници, или страшни прогони на иноверните и празноверните противници. И Бог, Кој никогаш не ги напушта своите верни слуги, Тебе Ти бил секогаш во помош. Затоа ние извикуваме: Алилуја!

Икос 9

Најречитите беседници не се во состојба да ги искажат и да ги набројат сите лишувања, понижувања, жалости, болести и страдања што Те следеле на патот во ширењето на евангелската вистина по словенски земји, оче Науме. А ние, побудени од Твојата љубов, ѝ се восхитуваме на Твојата истрајност на патот Господов и Ти ја принесуваме оваа пофалба:

Ра́дѹйсѧ, прибѣ́жище на́ше въ всѧ́кой скорби!
Ра́дѹйсѧ, и҆збави́телю на́шъ ѿ всѧ́кїѧ напа́сти!
Ра́дѹйсѧ, стра́шный побѣди́телю ви́димыхъ и҆ невѝдимыхъ врагѡ́въ на́шихъ!
Ра́дѹйсѧ, сла́вный и҆сцѣли́телю и҆ дѹше́вныхъ и҆ тѣле́сныхъ болѣ́зней!
Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ ѿгна́нїе стра́ха и҆ пла́ча прино́сиши!
Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ здра́вїе и҆ ра́дость да́рѹеши!
Ра́дѹйсѧ, сла́вный вѣ́нче воздержа́нїѧ!
Ра́дѹйсѧ, ра́йскїй цвѣ́те нетлѣ́нїѧ!
Ра́дѹйсѧ, ѹ҆чи́телю чт҃оты̀ и҆ смире́нїѧ!
Ра́дѹйсѧ, ѻ҆́бразъ кро́тости и҆ послѹша́нїѧ!
Ра́дѹйсѧ, сла́ва правосла́вныхъ мона́хѡвъ!
Ра́дѹйсѧ, похвала̀ всѣ́хъ благомѹ́дрыхъ подви́жникѡвъ!

Ра́дѹйсѧ, прп҃бне ѻ҆́че Наѹ́ме,
и҆сцѣли́телю болѧ́щихъ, вели́кїй чѹдотво́рче.

Конда́къ і҃

Ѻтѧ́й спасти̑ ро́дъ на́шъ ѿ мно́гихъ ѕѡ́лъ мі́ра сегѡ̀, и҆ наста́вити на́съ стезе́ю ѹ҆ліа ко спасе́нїю вѣ́чномѹ, бл҃гі́й Бг҃ъ дарова́лъ на́мъ тѧ̀, прп҃бне ѻ҆́че Наѹ́ме, ꙗ҆́кѡ живы́й ѻ҆́бразъ бг҃оѹго́днагѡ житїѧ̀. Сегѡ̀ ра́ди съ благодаре́нїемъ вопїе́мъ живо́мѹ Бг҃ѹ: А҆ллилѹ́їа!

Радувај се, наше прибежиште во сите неволји!

Радувај се, крепок избавителе од сите искушенија!

Радувај се, моќен победителе на видливите и невидливите непријатели!

Радувај се, славен исцелителе на душевните и на телесните болести!

Радувај се, зашто Ти ги изгонуваш стравот и плачењето!

Радувај се, зашто Ти ги донесуваш здравјето и радоста!

Радувај се, сјајен венец на воздржанието; радувај се, рајски цвете на нераспадливоста!

Радувај се, учителе на целомудрието и смирението!

Радувај се, примеру на кроткоста и послушанието!

Радувај се, славо на православните монаси!

Радувај се, пофалбо на сите богомудри подвижници!

Радувај се, преподобен оче Науме, исцелителе на болните, велик чудотворче.

Кондак 10

Благиот Бог, сакајќи да го спаси нашиот народ од многуте лошотии на овој свет, и да нè упати по патот на евангелиската вистина што води во вечен живот, Те подари на нас, преподобен оче Науме, како жив образец на духовен живот. Затоа благодарно извикуваме кон живиот Бог: Алилуја!

ѧ҆кафистъ

Ікосъ і҃

Крѣпкое ѹ҆твержде́нїе и҆ неѡбори́мый щи́тъ бы́лъ є҆сѝ на́мъ всѣ́мъ, прпⷣбне ѻ҆́че Наѹ́ме, ѹ҆чѧ на́съ не то́кмѡ сло́вомъ, но и҆ жи́знїю свое́ю всѣ́мъ добродѣ́телѣмъ и҆ Бг҃ѹ ѹ҆го́днымъ по́двигамъ, защища́ѧ на́съ ѿ всѧ́кихъ ѕѡ́лъ, болѣ́зней и҆ скорбе́й. Просвѣще́нїе любо́вїю твое́ю, бл҃года́рственнѡ прино́симъ тѝ похвалы̀ сїѧ̑:

Ра́дѹйсѧ, ча́шѹ и҆спо́лненнаѧ мл҃ти Бж҃їе!
Ра́дѹйсѧ, защи́тниче ст҃а́гѡ правосла́вїѧ!
Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ посто́мъ и҆ моли́твою пло́тъ свою̀ ѹ҆мертви́лъ є҆сѝ!
Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ кро́тостїю и҆ смире́нїемъ дїа́вола побѣди́лъ є҆сѝ!
Ра́дѹйсѧ, неѡбори́мый столпѣ̀ смиренномѹ́дрїѧ!
Ра́дѹйсѧ, храни́телю дѹше́вныѧ чт҃оты̀!
Ра́дѹйсѧ, и҆збави́телю ѿ невѣ́рїѧ и҆ є҆́ресн!
Ра́дѹйсѧ, защи́тниче ѿ малодѹ́шїѧ и҆ маловѣ́рїѧ!
Ра́дѹйсѧ, немощны́хъ ѹ҆твержде́нїе!
Ра́дѹйсѧ, вѣ́рныхъ дѹхо́вное просвѣще́нїе!
Ра́дѹйсѧ, безме́здный вра́чъ всѣ́хъ болѣ́знѣй!
Ра́дѹйсѧ, и҆́скреннїй блюсти́телѣ всѣ́хъ бѣспомо́щныхъ!

Ра́дѹйсѧ, прпⷣбне ѻ҆́че Наѹ́ме,
и҆сцѣли́телю болѧ́щихъ, вели́кїй чѹдотво́рче.

Икос 10

Ѡо́кна тврдина и силна заштита си ни бил секогаш, преподобен оче Науме, учејќи нѐ, не само со зборови, туку и со целиот свој живот, на сѐ што е добро и богоугодно, а вардејќи нѐ од сите лошотии, болести и неволји. Озарени со Твојата љубов, ние благодарно ти ја принесуваме оваа песна:

Радувај се, чашо исполнета со милоста Божја!

Радувај се, заштитниче на светото православие!

Радувај се, зашто со пост и молитва го умртви своето тело!

Радувај се, зашто со кроткост и смирение го победи ѓаволот!

Радувај се, необорлив столб на смиреномудрието!

Радувај се, пазителе на душевната чистота!

Радувај се, избавителе од неверие и кривоверие!

Радувај се, заштитниче од слабодушност и маловерие!

Радувај се, поткрепо на изнемоштени!

Радувај се, духовно просветување на верните!

Радувај се, бесребрен лекаре на сите болни!

Радувај се, искрен грижнику за сите беспомошни!

Радувај се, преподобен оче Науме,
исцелителе на болните, велик чудотворче.

Кондакъ а҃і

Пѣсни похвалныя приноснмъ предъ нетлѣнными мощми твоими, прп҃бне ѻ҆ч҃е Наѹме, славяще тѧ ꙗ҆кѡ великагѡ и҆ теплаго молитвенника и҆ и҆сцѣлителя, и҆ неѹсыпнагѡ подвижника и҆ дѣлателя въ вїноградѣ Гдⷭ҇немъ. Бл҃годаримъ Бг҃а, и҆же тѧ даровалъ родѹ нашемѹ, и҆ взываемъ Ѥмѹ: А҆ллилѹїа!

Ікосъ а҃і

Свѣтозарный свѣтилникъ ꙗ҆вился є҆сѝ родѹ твоемѹ и҆ всѣмъ народамъ словенскимъ, прп҃бне ѻ҆ч҃е Наѹме, просвѣщаѧ и҆ ѡ҆свѧщаѧ всѣхъ, притекающихъ къ тебѣ съ чистою молитвою, жаждѹщихъ и҆стиннаго нб҃нагѡ просвѣщенїѧ, и҆ и҆сцѣлѧѧ болѧщихъ и҆ страждѹщихъ. Сегѡ̀ ради и҆ мы̀, просвѣщеннїи свѣтилѡмъ дх҃а твоегѡ̀, дерзаемъ пѣти тѝ похвалѹ сїю:

Радѹйсѧ, пресвѣтлаѧ красото̀ ѻ҆бители твоеѧ̀!
Радѹйсѧ, богатаѧ сокровищницѣ чѹдесъ!
Радѹйсѧ, свѣтлый свѣтилниче неба странъ ѻ҆хрїдскихъ!
Радѹйсѧ, слава народѡвъ словенскихъ!
Радѹйсѧ, ꙗ҆кѡ свѣтостъ твоѧ̑ всѣхъ вѣрныхъ ѡ҆зарѧетъ!
Радѹйсѧ, ꙗ҆кѡ свѣтъ чѹдесъ твоихъ всѧ̑ страны̀ ѻ҆крестныѧ ѡ҆зарѧетъ!
Радѹйсѧ, ꙗ҆кѡ и҆ послѣ смерти твоеѧ̀ пребываеши съ нами!

Кондак 11

Софални песни пееме пред Твоите нераспадливи мошти, преподобен оче Науме, како голем и топол молитвеник, исцелител и неуморен подвижник и работник во нивата Господова. Му благодариме на Бога, Кој Те подарил на нашиот народ и Му пееме: Алилуја!

Икос 11

Се покажа како светлоносен светилник во својот род и во сите словенски народи, преподобен оче Науме, просветувајќи и осветувајќи ги сите кои приоѓаат со искрена молитва желни за вистинско небесно просветување, и исцелувајќи ги болните и напатените. Затоа и ние просветени од светлината на Твојот дух се осмелуваме да Ти запееме ангелска песна:

Радувај се, пресветла убавино на Твојата обител!

Радувај се, богата ризнице на безбројни чуда!

Радувај се, небесен светилниче на охридските страни!

Радувај се, славо на словенските народи!

Радувај се, зашто Твојата светост сите верни ги осветува!

Радувај се, зашто светлината на Твоите чуда ги озарува сите околни страни!

Радувај се, зашто и по Твојата смрт пребиваш со нас!

Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ живѧ̀ въ рай нб҃нѣмъ, на́съ не ѡ҆ставлѧ́ѥши!

Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ расслабленныхъ воздвиза́ѥши!

Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ безѹ́мныхъ ра́зѹмъ возвраща́ѥши!

Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ мно́жество дѹ́шъ ко Хр҃тѹ̀ привелъ є҆сѝ!

Ра́дѹйсѧ, ꙗ҆́кѡ съ всѣ́ми ст҃ы́ми пребыва́ѥши въ вѣ́чнѣй ра́дости Гдⷭ҇а своегѡ̀!

Ра́дѹйсѧ, прп҃бне о҆́че Наѹ́ме,
и҆сцѣли́телю болѧ́щихъ, вели́кій чѹдотво́рче.

Конда́къ в҃і

Зрѣ́вше благода́тъ, дарова́ннѹю тѝ свы́ше, притека́емъ съ стра́хомъ и҆ бл҃гоговѣ́йнѡ цѣлѹ́емъ і҆кѡ́нѹ твою̀, и҆з̾ неѧ́же свѣща́етсѧ ли́къ тво́й ст҃ы́й. Бл҃годари́мъ Хр҃тѹ̀ Сп҃си́телю, и҆́же ѡ҆богати́лъ тѧ̀ бл҃года́тными дара́ми, за благо́е на́ше, и҆ взыва́емъ Бг҃ѹ: А҆ллилѹ́ї́а!

І҆́косъ в҃і

Ѣ́ти ѿше́ствїе твоѐ ко Гдⷭ҇ѹ, прп҃бне о҆́че Наѹ́ме, почита́емъ ст҃ую па́мѧтъ твою̀, велича́емъ ре́вностъ твою̀ во Гдⷭ҇ѣ, восхвалѧ́емъ смире́нїе твоѐ, сла́вимъ неѕло́бїе твоѐ. Ты̀ бо и҆ на сме́ртномъ о҆́дре мы́шлѧлъ є҆сѝ ѡ҆ на́съ и҆ ѡ҆ спасе́нїи на́шемъ, и҆ всѣ́мъ хотѧ́щимъ бы́ти соверше́нымъ и҆ желѧ́ющимъ спасе́нїе,

Радувај се, зашто, иако живееш во рајските населби, нас не нѐ оставаш!

Радувај се, Ти кој ги подигнуваш ослабените!

Радувај се, Ти кој им го враќаш разумот на полудените!

Радувај се, Ти кој си привел многу души кон Христа!

Радувај се, зашто заедно со сите светии пребиваш во вечната радост на својот Господ!

Радувај се, преподобен оче Науме, исцелителе на болните, велик чудотворче.

Кондак 12

Откако ја познаваме благодатта што Ти е дадена одозгора, пристапуваме со страв и побожно ја целиваме Твојата икона, од која зрачи Твојот свет лик. Му благодариме на Христа Спасителот што Те збогатил со толкави благодатни дарови за наше добро и извикуваме кон Бога: Алилуја!

Икос 12

Пејувајќи го твоето заминување кон Бога, преподобен оче Науме, го почитуваме Твојот свет спомен, ја величиме Твојата ревност кон Господа, ја фалиме Твојата покорност, ја славиме Твојата незлобивост зашто Ти си мислел на нас и на Твојата смртна постела, па нам и на сите кои сакаат да бидат совршени и

ꙗ҆кѡ послѣднюю заповѣдь ѡ҆ставилъ є҆сѝ завѣтъ твоѝй и҆з̾ четырехъ словесъ: пробѹжденіе, покаѧніе, ѡ҆чищеніе, причащеніе. Сегѡ̀ ради и҆ мы̀ съ благодареніемъ приносимъ тѝ похвалы̀ сїѧ̑:

Радѹйсѧ, ꙗ҆кѡ пробѹждаеши насъ ѿ грѣховнагѡ сна̀!

Радѹйсѧ, ꙗ҆кѡ приводиши насъ ко покаѧнію!

Радѹйсѧ, ꙗ҆кѡ наставлѧеши насъ на ѡ҆чищеніе!

Радѹйсѧ, ꙗ҆кѡ наставлѧеши насъ на и҆стинное соединеніе съ Хр҃томъ причащеніемъ!

Радѹйсѧ, пред̾ пр҃толомъ Бж҃їимъ за ны̀ молитвенниче преданный!

Радѹйсѧ, побѣдоносный воине Царѧ нб҃нагѡ!

Радѹйсѧ, ꙗ҆кѡ пріѧлъ є҆сѝ ѿ Хр҃та̀ благодатъ и҆сцѣленіѧ!

Радѹйсѧ, ꙗ҆кѡ дарованнѹю тѝ благодатъ щедрѡ раздавалъ є҆сѝ!

Радѹйсѧ, монахѡвъ и҆ и҆нокѡвъ похвало̀!

Радѹйсѧ, ꙗ҆кѡ пріѧлъ є҆сѝ мздѹ̀ свыше за трѹды̀ твоѧ̑!

Радѹйсѧ, ꙗ҆кѡ Бг҃ѹ совершеннѡ и҆ довольственно ѹ҆годилъ є҆сѝ!

Радѹйсѧ, ꙗ҆кѡ вѣнецъ безсмертїѧ вѣчнѡ стѧжалъ є҆сѝ!

Радѹйсѧ, прп҃бне ѻ҆ч҃е Наѹме,
и҆сцѣлителю болѧщихъ, великїй чѹдотворче.

сакаат спасение – како последна порака си оставил свој завет само од четири збора: разбудување, покајание, очистување, причестување. Затоа ние со благодарност Ти ја принесуваме оваа песна:

Радувај се, зашто нѐ будиш од гревовниот сон!

Радувај се, зашто Ти нѐ приведуваш кон покајание!

Радувај се, зашто ни предлагаш очистување!

Радувај се, зашто ни наложуваш вистинско соединување со Христа преку Светата причесна!

Радувај се, постојан наш застапниче пред Престолот на Бога!

Радувај се, победоносен војнику на Небесниот Цар!

Радувај се, зашто си примил од Христа благодат на исцеление!

Радувај се, зашто дарувана благодат богато си ја раздавал!

Радувај се, пофалбо на монасите и послушниците!

Радувај се, зашто си примил награда одозгора за Твоите трудови!

Радувај се, зашто совршено и потполно си Му угодил на Бога!

Радувај се, зашто си го добил засекогаш венецот на бесмртноста!

Радувај се, преподобен оче Науме,
исцелителе на болните, велик чудотворче.

акаѳїстъ

Кондакъ г҃і

Ѡ великїй чѹдотворче Хр҃товъ, и҆сцѣлителю болѧщихъ, прп҃бне ѻ҆́че Наѹме, ѹ҆слы́ши гла́сы на́шѧ и҆ моли́твы на́шѧ. Помозѝ на́мъ, и҆ всѣ́мъ, призыва́ющимъ тѧ̀ съ вѣ́рою и҆ любвїю. Не забѹ́ди никогда́ на́съ, но пребѹ́ди съ на́ми, и҆ ны́нѣ и҆ при́снѡ, молѧ̀ Бг҃а взыва́ющи є҆мѹ̀: А҆ллилѹ́їа!

Сей кондакъ глаго́ли три́жды, по се́мъ ї҆косъ а҃ и҆ кондакъ а҃.

Тропа́рь, гла́съ д҃.

Ѷ́ръ ѡ҆ста́вилъ є҆сѝ прилѣпи́всѧ Хр҃тѹ, пло́ть распѧ́лъ є҆сѝ Дѹ́хомъ пожи́въ, Наѹ́ме преблаже́нне. Потща́лсѧ є҆сѝ а҆по́столѡвъ подвиза́тисѧ тече́нїю. Ѹ҆ловилъ є҆сѝ въ вѣ́рѹ, мѹ́сїйскаѧ неизче́тнаѧ мно́жества. Тѣ́мже моли́твами твои́ми, ѿ и҆скѹше́нїй и҆зба́ви на́съ.

Мл҃тва ст҃о́мѹ наѹ́мѹ Ѻ҆хрїдско́мѹ, и҆сцѣли́телю недѹ́жныхъ

Тебѣ̀, ѹ҆го́дниче Бг҃а жива́гѡ, Наѹ́ме чѹдотво́рче, и҆́же и҆спо́лнилъ є҆сѝ зако́нъ Бг҃а и҆ Сп҃са на́шегѡ І҆и҃са Хр҃та̀ и҆ сподо́билсѧ є҆сѝ ѿ Негѡ̀ живота̀ вѣ́чнагѡ, поклана́емсѧ любо́вїю, и҆ тѧ̀ бл҃годари́мъ со смире́нїемъ, за премно́гїѧ твоѧ̑

Кондак 13

Голем Чудотворче Христов, исцелителе на болните, преподобен оче Науме, чуј ги нашите молитви и воздишките наши. Помогни ни нам и на сите оние кои со вера и љубов Ти се обраќаат. Немој никогаш да нè забораваш, туку биди со нас секогаш како и досега, молејќи Го Бога и пеејќи: Алилуја!

Овој кондак се кажува трипати, потоа се кажува првиот икос и првиот кондак.

Тропар, глас 4.

Светот си го оставил, откако се прилепи кон Христа; телото си го распнал штом поживеа според Духот, Науме преблажене; си се трудел како апостолите да се подвизуваш во животот; си уловил во верата безбројно мизиско множество; затоа, со твоите молитви од искушенија избави нè.

МОЛИТВА КОН СВЕТИ НАУМ ОХРИДСКИ ИСЦЕЛИТЕЛ НА БОЛНИ

Годниче на живиот Бог, свети Науме Чудотворче, Ти си го исполнил законот на Бога и Спасителот наш Исуса Христа и си добил од Него вечен живот, Тебе со љубов Ти се поклонуваме и Тебе смирено Ти благодариме за премногуте Твои чудотворства

чудодѣйства, ѝмиже помогаеши немощнымъ людемъ и прославляеши имя Гда Бга и Спса своегѡ.

Тебѣ бо, вѣрный служителю Бга и Спса, даде́ся благодать Всестагѡ Дха бѣсы изгоняти, болящія исцѣляти, немощныя укрѣплятн, страждущія утѣшати и во всякихъ скорбехъ помогати. Сего ради мы, недостойніи, почитаемъ тя, якѡ трубу духовную, ею же изливается сила и небное утѣшеніе коемуждо на потребу, и славословіи прославляемъ Творца, иже дарова ти таковую божественную силу и достояніе.

Къ тебѣ припадаемъ, праведниче и друже аггловъ, прпбный Оче нашъ Науме, съ покаяніемъ и умиленіемъ, не престай молитися пред Прстоломъ Престыя, Единосущныя Трцы, за весь православный родъ хртіанскій, за всѣхъ власти имущихъ, за всѣхъ въ скорбехъ и страданіяхъ пребывающихъ, за епископовъ, священниковъ, діаконовъ и монаховъ, за основателей и благоукрасителей стыя обители твоея, за вся притекающія и кланяющіяся пред твоими стыми мощьми, за всѣхъ православныхъ, молящихся тебѣ, за болящія, и за всѣхъ въ вѣрѣ усопшія, за старцы и младыя, за дѣвы и мтрн, за плѣненныхъ и за ихже спасенія, и за весь православный родъ хртіанскій. Стый Оче нашъ Науме, покрый немощи наша, исцѣли болѣзни наша молитвами твоими.

Еще нынѣ молимся и за раба Божія (имя), иже страждетъ ѿ немощи и тяжкой болѣзни. Аще онъ

со кои си им помагал на немоќните луѓе и си го прославил името на Господа и Спасителот свој.

Верен слуго Божји, Тебе Ти се даде благодат на Светиот Дух Божји: демони да изгонуваш, болни да лекуваш, слаби да подигнуваш, натажените да ги утешуваш и на луѓето да им помагаш во сите неволји. Заради тоа ние, иако недостојни, Те почитуваме Тебе како духовна труба преку која се излива небесна утеха на оние на кои им е потребна и восхитено Го величаме Создателот, Кој Тебе, иако си човек, Ти дарувал таква Божја сила и богатство.

И сега, праведниче и пријателе на ангелите, преподобен оче наш Науме, пред Тебе ничкум паѓаме и со покајание и умилно Ти се молиме: не престанувај да се молиш пред престолот на пресветата, едносушна и неразделна Троица за сиот православен род христијански, за праведните и за грешните, за сите кои се на власт, за сите кои се во неволји и маки, за епископите, свештениците, ѓаконите и монасите, за основателите и приложниците на твојот свет манастир, за оние што доаѓаат и се поклонуваат на твоите свети и сечесни мошти, за сите православни кои ти се молат, за болните и за оние што умираат со вера, за старите и младите, за девојките и мајките, за заробениците и за нивно спасение и за сиот православен наш народ. Светителе, оче наш Науме, покриј ги нашите слабости и излекувај ги нашите болки со Твоите молитви.

Сега уште Ти се молиме и за слугата Божји (се кажува името), кој страда од слабост и тешка

свѧзанъ бы́стъ грѣхо́мъ свои́мъ, и҆лѝ грѣхо́мъ роди́телей свои́хъ, и҆лѝ грѣхо́мъ сро́дникѡвъ свои́хъ, и҆ за грѣхѝ ѡ҆брѣ́тшагосѧ бы́стъ сі̑ѧ болѣ́знь, ты̀ хода́тайствѹй, ѿ а҆гг҃лоподо́бный ст҃и́телю, пред̾ пр҃то́ломъ Гдⷭ҇а, и҆̀же тѧ̀ просла́вилъ, да грѣхѝ є҆гѡ̀ ѿпѹ́ститъ и҆ болѣ́знь и҆сцѣли́тъ. А҆́ще же сеѧ̑ болѣ́знь по допѹще́нїю Бж҃їю, по ст҃о́мѹ сло́вѹ Бж҃їю: „Є҆го́же бо лю́битъ Гдь, наказѹ́етъ: бі́етъ же всѧ́кагѡ сн҃а, є҆го́же прїе́млетъ“, тогда̀ тѝ милостивнѡ ѹ҆молѝ Всемилостиваго и҆ Всемилосе́рдаго Бг҃а, да поми́лѹетъ раба̀ своегѡ̀, и҆ не допѹ́ститъ вы́ше є҆стества̀ страда́нїй: и҆́бо человѣ́цы пло́тъ и҆ тлѣ́нїе сѹ́ть, и҆ не мо́жемъ претерпѣ́ти ни є҆дина́гѡ страда́нїѧ безъ̀ бл҃года́ти Бж҃їей, ꙗ҆̀же на́съ ѹ҆крѣплѧ́етъ. Ст҃ы́й ѻ҆́ч҃е на́шъ Наѹ́ме, ско́рѡ ѹ҆слы́ши на́съ, и҆ и҆сцѣлѝ раба̀ Бж҃їѧ (и҆́мѧ) ст҃ы́ми моли́твами твои́ми, да никогда́же рекѹ́тъ невѣ́рнїи: гдѣ̀ є҆́сть Бг҃ъ є҆гѡ̀.

Ѡ҆ ст҃ы́й и҆ прп҃бный ѻ҆́ч҃е Наѹ́ме, ꙗ҆вѝ си́лѹ твою̀, дарова́ннѹю тѝ ѿ Всемогѹ́щагѡ Гдⷭ҇а, и҆ на рабѣ̀ се́мъ, ꙗ҆́кѡ же до ны́нѣ ꙗ҆ви́лъ є҆сѝ над̾ безчи́сленными болѧ́щими и҆ немощны́ми, и҆ притека́ющими съ вѣ́рою и҆ покаѧ́нїемъ ко честнѣ́мъ гро́бѣ твое́мъ. И҆сцѣлѝ є҆гѡ̀ и҆ дѹ́шѹ, и҆ тѣ́ло, ѿженѝ и҆ и҆згонѝ ѿ негѡ̀ мѹчи́телѧ пло́ти человѣ́ческагѡ — дѧво́ла, ѹ҆крѣпѝ тѣ́ло є҆гѡ̀ здоро́вїемъ и҆ си́лою, да и҆мѣ́етъ дѹша̀ є҆гѡ̀, во что̀ подвиза́тисѧ и҆ каѧ́тисѧ, и҆ гото́витисѧ къ ц҃рствїю нб҃номѹ. Ѹ҆страни̑ ѿ негѡ̀ преждевре́меннѹю сме́ртъ, дабы̀ ѻ҆́нъ є҆́ще до́брыми дѣ́лы ѹ҆гожда́лъ бл҃го́мѹ Бг҃ѹ и҆ ѡ҆брѣ́лъ ми́лостъ Бж҃їю на страшнѣ́мъ сѹдѣ̀ Бж҃їемъ.

болест. Ако е врзан поради свој грев, или грев на неговите родители, или грев на роднините свои, и ако поради грев го снајде оваа болест, Ти посредувај, о ангелоподобен светителе, пред престолот на Господа Кој Те прославил да му го прости гревот и од болеста да го исцели. Ако, пак, оваа болест е по Божјо допуштение, според светата реч Божја: „Кого Господ го љуби, него и Го кара, го бие секој син кого го прима", тогаш Ти умилно моли Го Семилостивиот и Сежалостивиот Бог да се смилува на овој слуга Свој и да не допушти натчовечки страдања: зашто луѓето се тело и ништожни, и ние не можеме да совладаме ниедно страдање без благодатта Божја што нѐ окрепува. Светителе, оче наш Науме, слушни нѐ брзо и исцели го слугата Божји (се кажува името) со Твоите свети молитви за да не речат неверниците: каде е неговиот Бог.

О свети и преподобен оче Науме, покажи ја силата што Ти е дадена од Семоќниот Бог Господ и на овој слуга, како што си ја покажувал и досега на безброј и болни и слаби и на оние кои со вера и покајание и молитва доаѓаат на Твојот чесен гроб. Исцели му ја и оздрави му ја душата и телото, изгони го и исфрли го од него пакосникот на човечките тела – ѓаволот, закрепи го неговото тело со здравје и сила за да има во што да се подвизува и кае неговата душа и да се подготвува за Царството Небесно; отерај ја од него предвремената смрт за да Му угодува на Бога со добри дела и да најде милост пред Бога на страшниот суд Божји.

Помолисѧ, ѡ҆ преслáвне Наꙋме чꙋдотвóрче, ѡ҆ рабѣ̀ сéмъ, да простáтсѧ є҆мꙋ̀ всѧ̑ согрѣшéнїѧ вѡ́льныѧ и҆ невѡ́льныѧ, и҆ да ѡ҆чистѝтъ є҆гѡ̀ Гдь Дꙋхѡ́мъ Своѝмъ Ст҃ы́мъ ѿ всѧ́кїѧ нечистоты̀, ст҃ы́ми молѝтвами твоѝми, ѻ҆́че Наꙋме, и҆дѣ́же съ тобóю прослáвимъ Ст҃ꙋю Тр҃цꙋ, ꙗ҆̀же тѧ̀ прослáви, Ѻ҆ц҃а̀ и҆ Сн҃а и҆ Ст҃а́гѡ Дх҃а, ны́нѣ и҆ при́снѡ и҆ во вѣ́ки вѣкѡ́въ. А҆ми́нь.

Помоли се, о преславен Науме Чудотворче, за овој слуга, Господ да му ги прости сите гревови волни и неволни и да го очисти со Својот Свет Дух од секаква нечистотија со Твоите свети молитви, оче Науме, и тој за да ја прослави Светата Троица, Која Тебе Те прославила, Отецот, Синот и Светиот Дух, сега секогаш во сите векови. Амин.

Забелешки:

Забелешки:

CIP - Каталогизација во публикација Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“, Скопје

271.2-36:929 Наум Охридски, св.
271.2-532.2-36 Наум Охридски, св.
271.2-535.7-544.5-36 Наум Охридски, св.

СВЕТИ Наум Охридски : житија, служби, акатист / превод од црковнословенски јазик Архимандрит Нектариј (Најдоски). - Охрид : Македонска православна црква – Охридска архиепископија, Издавачка установа „Канео“ при Дебарско–кичевската епархија, 2024 (Охрид: Бранко Гапо). - 217 стр. : вињети ; 24 см

Фусноти кон текстот. - Напореден текст на старослов. и мак. јазик

ISBN 978-608-4657-86-6

а) Наум Охридски, св., 835-910 -- Житија

COBISS.MK-ID 64654341